

Hur 19 olika faktorer samvarierat med kommunala beslut om landbaserad vindkraft

Filip Johnsson
Institutionen för Miljö- och energivetenskaper, avdelning Energiteknik, Chalmers

Henrik Westander
Westander Klimat och Energi

2026-07-07

CHALMERS

Hur 19 olika faktorer samvarierat med kommunala beslut om landbaserad vindkraft

Denna studie beskriver och analyserar hur olika faktorer samvarierat med kommunernas beslut om tillstyrkan eller användning av det kommunala vetot vid prövning av landbaserad vindkraft.

Studien har tagits fram inom ramen för Mistra Electrification. Den baseras på data om 48 kommunala beslut (i alla faser) under perioden 1 januari 2024 till 12 augusti 2025 samt en längre tidsserie över 318 kommunala beslut om ansökningar mellan 2014 och 2024.

Sammanfattning

Under 2024–augusti 2025 har 73 procent av de granskade projekten stoppats genom kommunala veton. Analysen visar att vissa faktorer har tydlig samvariation med kommunernas ställningstaganden. En av de främsta påverkansfaktorerna är huruvida ett projekt är förenligt med kommunala planer – projekt i områden som kommuner pekat ut som vindkraftsområden har tillstyrkts i högre utsträckning än andra projekt. Däremot finns ett negativt samband mellan tillstyrkan och lokalisering i områden av statliga myndigheter utpekade som så kallade Klass 1-områden (utan kända konflikter ur ett nationellt perspektiv).

Politiska faktorer spelar en central roll för kommunernas beslut om vindkraft. Tidigare (2014–2020) var det ingen större skillnad i röstningsmönster mellan de ”rödgröna” partierna och tre av Tidö-partierna (utom SD, som hade klart högst vetoandel). Under den andra perioden (2021–2025) ökade samtliga partier utom Miljöpartiet sin ”vetoandel”, men ökningen var klart störst för M, KD och SD. Kommunstyrelsens ordförandes ställningstagande är i praktiken helt styrande för utfallet, medan majoritetsförhållandena i fullmäktige har mindre betydelse än hur partierna faktiskt röstar i enskilda beslut om veto eller tillstyrkan. Även regional opinion samvarierar med besluten: i län med starkt stöd för fortsatt vindkraftsutbyggnad är andelen kommunal tillstyrkan högre.

Sammantaget visar analysen att användningen av det kommunala vetot påverkas av en kombination av projektens utformning, lokal planering, politisk sammansättning och opinionsläge. Resultaten bidrar med empiriskt underlag till den pågående diskussionen om hur regelverket och de kommunala incitamenten kan utformas för att skapa mer förutsägbara och rättssäkra beslutsprocesser.

Denna rapport är författad inom ramen för forskningsprogrammet Mistra Electrification (se <https://mistraelectrification.com/>).

Filip Johnsson
Göteborg, den 7 juli 2026

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	2
2.	Bakgrund om vetot.....	3
3.	Metodik.....	4
4.	Resultat och slutsatser	7
5.	Referenser	14
	Appendix 1: Undersökta faktorer – resultat	17
	Appendix 2: Västra Götaland	68
	Appendix 3: De 48 besluten	71
	Appendix 4: Faktorer och tidsperioder.....	73

1. Inledning

Inom ramen för Mistra Electrification har tidigare upprättats två rapporter avseende vindkraft, en om förutsättningar och hinder för vindkraftsutbyggnad (Johnsson m.fl., 2022)¹ och en om det kommunala vetot vid landbaserad vindkraft (Johnsson m.fl., 2023).² Den sistnämnda rapporten baserades på statistik som sträckte sig fram till utgången av 2022. Denna rapport inkluderar ny statistik och en analys av vilka faktorer som påverkar det kommunala vetot.

I budgetpropositionen för 2025 skriver regeringen: *”Vindkraften kan på kort sikt stå för majoriteten av tillkommande elproduktion. Den spelar därmed en viktig roll för att elektrifieringen inte ska tappa tempo, för att möjliggöra klimatomställningen och för att uppnå målet om nettonollutsläpp senast 2045”*.³ Energi- och näringsminister Ebba Busch har tidigare sagt att om ”åtminstone hälften” av all vindkraft som nu väntar på kommunernas avgörande kan gå igenom så ”skulle det göra stor skillnad”.⁴ I budgetpropositionens finansplan för 2025 framgår att regeringen vill *”öka kommunernas incitament att säga ja till mer vindkraft”*.⁵ Samtidigt har andelen veton ökat väsentligt under 2025.

Den landbaserade vindkraften skulle behöva öka med 5,4 TWh per år för att ligga i linje med genomsnittet i Energimyndighetens långsiktiga scenarier till 2035.⁶ Detta skulle kräva minst 257 tillståndsgivna verk om året (å 21 GWh/år).

Under perioden 2020–2025 har det i genomsnitt bara beviljats tillstånd för 104 verk om året. År 2025 beviljades rekordlåga tolv verk, vilket endast skulle räcka för att producera cirka 0,25 TWh. Det kommunala vetot var den i särklass viktigaste orsaken. Av de 15 ansökningar som inte fick tillstånd 2025 var vetot orsaken i 13 av fallen.⁷

¹ Johnsson, F., m.fl., *Mistra Electrification*, 2022-12-27, Studie av förutsättningar och hinder för vindkraftsutbyggnad

² Johnsson, F., m.fl., *Mistra Electrification*, 2023-10-11, Kommunala vetot – landbaserad vindkraft

³ Regeringen, 2024, Utgiftsområde 20 – klimat, miljö och natur

⁴ SVT, 2023-02-05, Agenda: näringslivets krav på regeringen

⁵ Regeringen, 2024-09-13, Regeringens proposition 2024/25:1 – Budgetpropositionen för 2025

⁶ Energimyndigheten, 2025, långsiktiga scenarier. Här uppgår elproduktionen från landbaserad vindkraft till i genomsnitt 92,5 TWh per år 2035 (från 73,4 till 107,7 TWh i fyra alternativa scenarier).

⁷ Green Power Sweden/Westander Klimat och Energi, 2026-02-23, Statistik om landbaserad vindkraft 2014-2025

2. Bakgrund om vetot

Enligt 16 kap. 4 § miljöbalken⁸ får tillstånd till en anläggning för vindkraft bara ges om den kommun där anläggningen är tänkt att uppföras har tillstyrkt det – det s.k. kommunala vetot. Det enda undantaget är om regeringen har tillåtit verksamheten enligt 17 kap. miljöbalken.

Bestämmelsen om kommunal tillstyrkan anger inte vid vilken tidpunkt kommunen ska lämna besked om beslut. Eftersom prövningsmyndigheten inte får meddela tillstånd förrän kommunen har tillstyrkt det, måste kommunens besked dock lämnas innan myndigheten ska fatta beslut. Enligt praxis från mark- och miljödomstolen⁹ är kommunen inte bunden av ett beslut om tillstyrkan utan får ändra sig tills frågan om tillstånd är slutligt avgjord.

Under 2021 lämnade en utredning förslag till ändring av vetot i betänkandet En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53).¹⁰ Förslagen innebär bland annat att kommunerna fortsatt ska få ta ställning till vindkraft, men att sådana besked ska lämnas tidigt och bli bindande under prövningsprocessen.

⁸ Riksdagen, 1998, Miljöbalk (1998:808), 16 kap. Allmänt om prövningen.

⁹ Mark- och miljödomstolen, 2023, M5427-22.

¹⁰ Regeringen, 2021, En rättssäker vindkraftsprövning.

3. Metodik

I denna rapport benämner vi beslut om tillstyrkan eller veto samlat som "kommunala beslut". Begreppet "kommunala beslut" inkluderar både formella beslut fattade av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige avseende inlämnade ansökningar, och kommunala ställningstaganden avseende projekt i tidigare faser, där en majoritet i kommunfullmäktige har uttalat sig mot projektet som då inte har drivits vidare.

Analysen baseras på två tidsserier. För perioden 1 januari 2024 – 12 augusti 2025 (nedan uttryckt som "2024–augusti 2025") har vi studerat 48 projekt i olika faser i tillståndprocessen (ansökan, samråd och före samråd). För perioden 2014–2024 har vi studerat kommunernas ställningstaganden avseende 318 ansökningar.

Rapporten avser landbaserad vindkraft, förutom i två avsnitt (resultat om folkomröstningar, samt redovisning av hur partierna har röstat över tid) som även inkluderar information om havsbaserad vindkraft i sjöterritoriet.

Utöver de underlag som används för att analysera samvariation mellan påverkande faktorer och kommunala beslut förekommer vissa kompletterande bakgrundsuppgifter i rapporten. Sådana uppgifter används endast deskriptivt, till exempel för att beskriva utvecklingen över tid, och ingår inte i analyserna av vilka faktorer som samvarierar med kommunernas beslut. Ett exempel är uppgifterna om antal verk i 235 ansökningar som lämnats in sedan 2014 (Appendix 1:8.3), som används i bakgrundsfigurerna för att beskriva hur antalet verk i de ansökta projekten varierar över tid.

Frågan som ställs i rapporten är hur dessa kommunala beslut har samvarierat med 19 olika potentiellt "påverkande faktorer" som listas nedan. Vi anger inom parentes den hypotes som testas.

Samtliga 19 faktorer har granskats, men de ges olika stort utrymme i rapporten. I huvudtexten lyfts i första hand de faktorer som vi bedömer kan ha haft störst påverkan på kommunernas beslut. Detta då det statistiska underlaget är för begränsat för att bedöma påverkan från en del av faktorerna. Dessa faktorer redovisas enbart i appendix.

- **Elområde** (större andel tillstyrkan i elområde 1 och 2?)
- **Län** (större andel tillstyrkan i norra Sverige?)
- **Antal verk** (större andel tillstyrkan med färre verk?)
- **Maxhöjd** (större andel tillstyrkan med lägre maxhöjd?)
- **Typ av ansökan** (större andel tillstyrkan repowering och ändring jämfört med ny?)
- **Vindkraftspark eller energipark** (större andel tillstyrkan om också sol/batteri?)
- **Kommunstyrelsens ordförande** (röstar kommunen som Kommunstyrelsens ordförande, KSO?)
- **Majoritet i fullmäktige** (större andel tillstyrkan om vissa partier har majoritet?)

- **Tidpunkt kommunalval** (större andel tillstyrkan efter val än före?)
- **Nationell regering** (är andelen tillstyrkan olika beroende på vilken regering som satt vid makten?)
- **Projektområdet i relation till kommunens översiktsplan (ÖP)/vindbruksplan/energiplan** (större andel tillstyrkan om utpekad som lämpligt/möjligt vindkraftsområde?)
- **Projektområdet i relation till myndigheternas klassificering av området** (större andel tillstyrkan om Klass 1-område?)
- **Tidigare utbyggd vindkraft i kommunen** (större eller lägre andel tillstyrkan?)
- **Befolkningstäthet** (större andel tillstyrkan ju lägre befolkningstäthet?)
- **Opinionen i länet** (större andel tillstyrkan med positiv opinion?)
- **Opinionen i kommunen** (större andel tillstyrkan med positiv opinion?)
- **Organiserat motstånd mot projektet** (lägre andel tillstyrkan?)
- **Bygdemedel** (Högre andel tillstyrkan med mer bygdemedel?)
- **Folkomröstningar** (stoppas projekten om medborgarna röstar emot?)

I rapporten redovisas först vad den ”påverkande faktorn” består av och hur det går att mäta hur denna ”samvarierat” med beslut om veto respektive tillstyrkan. Därefter redovisas fakta om den ”påverkande faktorn” i relation de kommunala besluten/ställningstagandena.

Begreppet ”samvarierat” används för att poängtera att det inte finns ett automatiskt *orsakssamband* mellan den beskrivna faktorn och kommunernas beslut. Som nämnts ovan är det statistiska underlaget i flera fall för begränsat för att man ska kunna isolera och statistisk säkerställa orsakssamband.

Kommunen kan endast tillstyrka efter att det lämnats in en ansökan, men vetot kan i praktiken användas i tre olika faser; vid ansökan, före samråd samt i samband med samråd. Det kan ske genom ett formellt beslut eller genom ställningstaganden från partier som har majoritet i fullmäktige som kommunicerats via media eller direkt till företagen.

Analysen baseras i första hand på 48 kommunala beslut under perioden 2024–augusti 2025, som avser dels ansökningar, dels projekt i samråd och i tidigare skede. Vissa kommuner har fattat fler än ett beslut, och sammantaget är det 34 kommuner som har tagit ställning till vindkraftsprojekt under perioden. Kommunerna har tillstyrkt 13 projekt (27 procent) och genom sitt veto stoppat 35 projekt (73 procent).

När det gäller vissa av de påverkande faktorerna är det befogat att gå längre tillbaka i tiden, och vi har därför också inkluderat 318 kommunala beslut (i 115 kommuner) mellan 2014 och 2024. För denna längre tidsperiod inkluderas endast ansökningar och inte projekt i samråd eller i tidigare skede, då någon sådan sammanställning inte gjorts. Bland dessa 318 beslut finns det både beslut som har resulterat i ”delvis tillstyrkan” och beslut som har resulterat i ”tillstyrkan”. Vi har i rapporten slagit ihop dessa totalt 215 beslut under det gemensamma begreppet ”tillstyrkan”.

En region – Västra Götaland – särskiljer sig från andra län/regioner genom att bedriva en aktiv planering för att möjliggöra en snabb utbyggnad av fossilfri elproduktion, däribland landbaserad vindkraft. I rapporten beskrivs effekten av Västra Götalands arbete när det gäller andelen beslut om tillstyrkan respektive veto.

Statistiken skiljer sig från tillståndsrapporter som presenterats av Green Power Sweden, då dessa utgår från antalet projekt och ansökningar, medan denna rapport utgår från antalet kommunala beslut/ställningstaganden (ett projekt kan ligga i två eller tre kommuner).

I tabellen i appendix 4 anges vilka tidsperioder som har inkluderats i analysen av respektive faktor.

4. Resultat och slutsatser

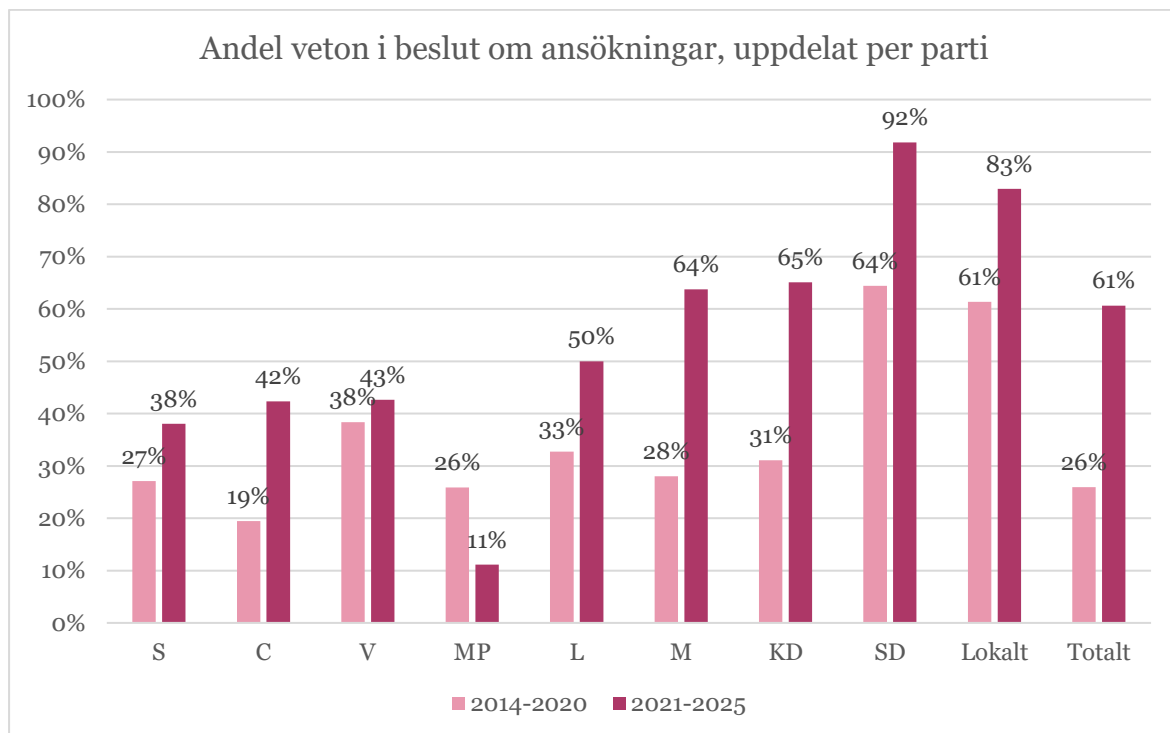
I denna studie har vi, som beskrivits ovan, granskat hur kommunala beslut om veto eller tillstyrkan av landbaserad vindkraft har samvarierat med 19 faktorer. I detta kapitel redovisar vi de övergripande resultaten. I appendix 1 redovisas resultat för samtliga 19 påverkansfaktorer samt kompletterande bakgrundsinformation, källhänvisningar och figurer.

Den sammantagna bilden är att kommunerna under 2024–augusti 2025 använde sitt veto i 73 procent (35 av 48) av de undersökta besluten (som omfattar både ansökningar, samråd och före samråd). I 27 procent (13 av 48) av besluten lämnades tillstyrkan. Under den längre perioden 2014–2024 användes vetot avseende 32 procent av ansökningarna.

Nedan beskrivs hur andelen veton och tillstyrkanden har samvarierat med de undersökta faktorerna.

Kommunstyrelsens ordförande (KSO) och partierna

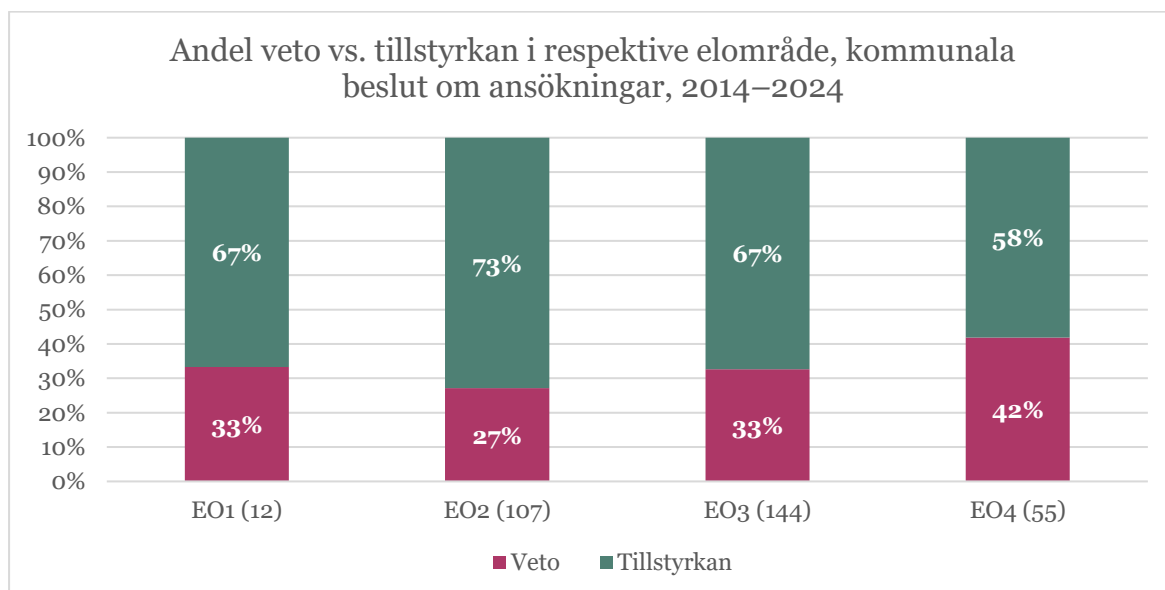
Media uppger ofta att "kommunerna" har stoppat vindkraftsprojekt, men lika rätt är att säga att olika partier i kommunen har röstat för veto och stoppat projektet. Statistiken visar att kommunmajoriteten och kommunstyrelsens ordförande, KSO, har röstat lika i samtliga 46 fall 2024–augusti 2025 där vi har information om hur KSO har röstat. Som KSO röstar, röstar alltså kommunen, och tvärtom: Som kommunen röstar, röstar också KSO. Vidare framgår att i kommuner med KSO från Moderaterna var andelen veto 80 procent, medan andelen veto i kommuner med KSO från Socialdemokraterna var 74 procent. I figur 1 redovisas också hur partierna röstat avseende dels 243 ansökningar mellan 2014–2020, dels 94 ansökningar mellan 2021–2025. Skälet till att vi redovisar statistiken för två olika perioder är att vi vill se hur partiernas ställningstaganden kan ha förändrats efter det att M och KD i december 2019 lämnade energiöverenskommelsen och de fyra Tidöpartierna inledde sin kärnkraftsprofilering. Vi har här endast inkluderat beslut om ansökningar, eftersom partiernas beslut eller ställningstaganden i tidigare skeden ofta är oklara. Som framgår av figur 1 var det i de kommunala omröstningarna (inklusive ställningstaganden i de fall projektören dragit tillbaka ansökan innan omröstning) under perioden 2014 till 2020 inte någon större skillnad i röstningsmönster mellan de rödgröna partierna (S, V, MP och C) och tre av Tidö-partierna (M, KD och L). Under den andra perioden, 2021 till 2025, ökade dock M, KD och SD sin "vetoandel" kraftigt, medan MP minskade sin andel veton. Det kan också noteras att när både M och S, de två "regeringsdominerande" partierna, under perioden 2021–2025 har röstat för tillstyrkan (avseende 24 ansökningar) har detta också blivit kommunens beslut i samtliga fall.

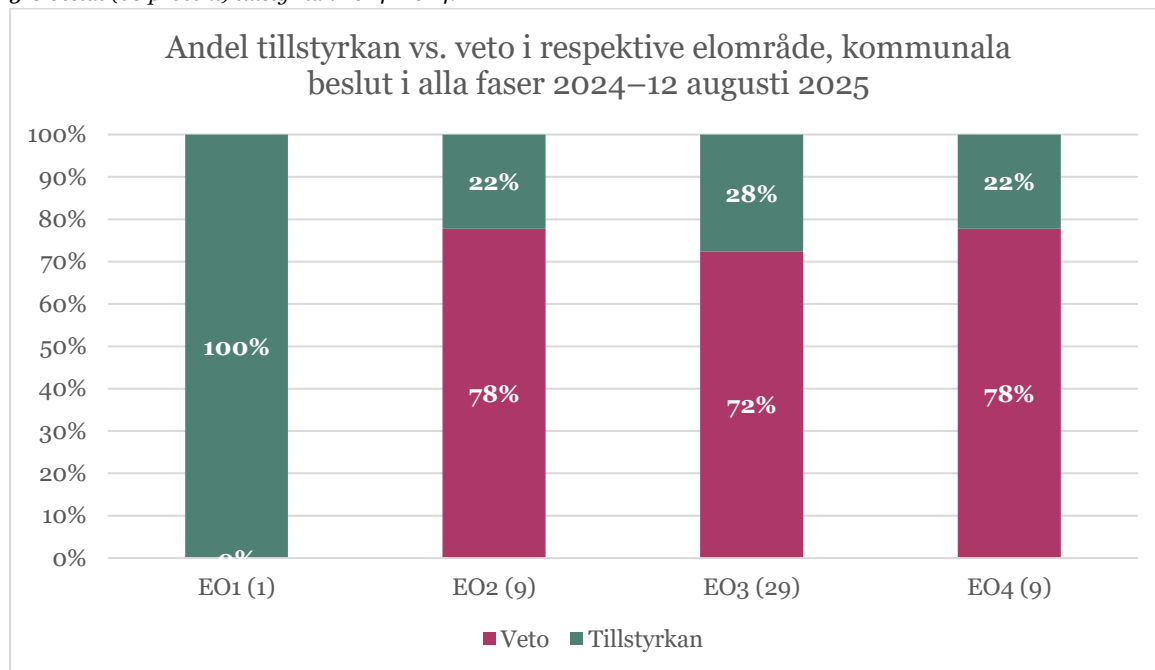
Figur 1. Andel veton per parti i omröstningar om landbaserad vindkraft under perioderna 2014–2020 respektive 2021–2025 (inklusive ställningstaganden i de fall projektören dragit tillbaka ansökan innan omröstning). Uppdelningen på de två tidsperioderna illustrerar förändring i utfall efter att M och KD lämnade energiöverenskommelsen 2019 och efterföljande kärnkraftsprofilering.

Elområde

Det finns ett stort behov av ny elproduktion i södra Sverige (elområde 3 och 4), där elpriset är högre än i norra Sverige (elområde 1 och 2). Under perioden 2014–2024 var det en ungefär lika hög andel veto i norr och i söder. Se figur 2. Men under perioden 2024–12 augusti 2025 var andelen veto markant högre i elområde 2, 3 och 4. Se figur 3.

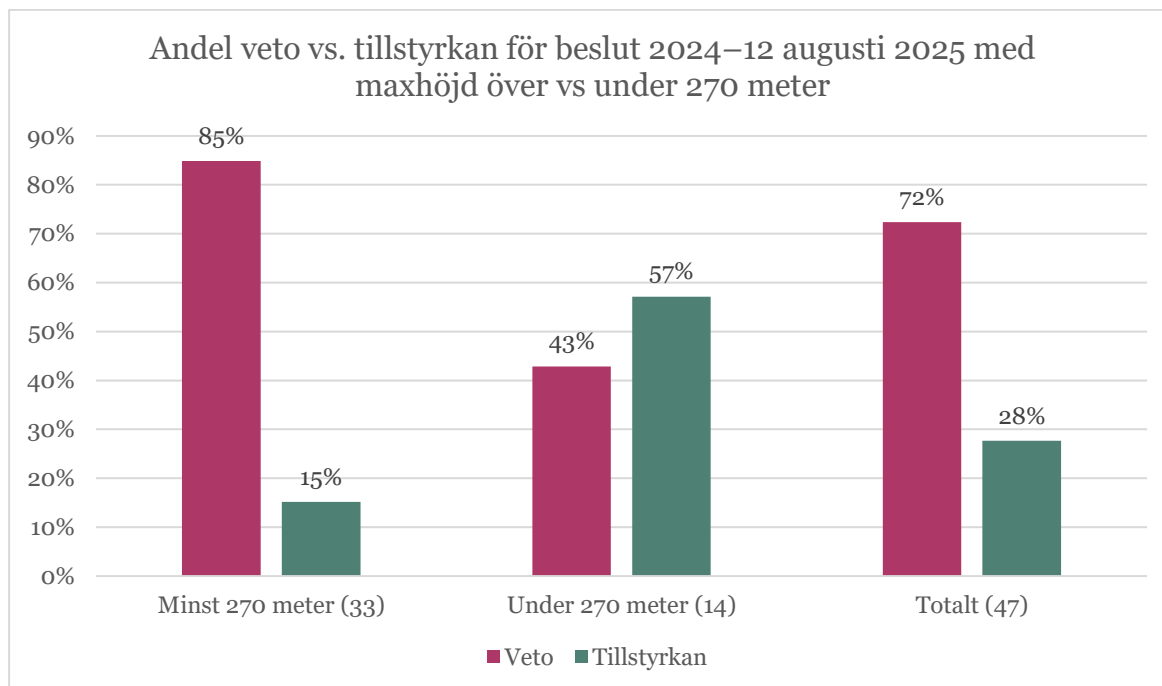
Figur 2. Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024, fördelade på respektive elområde. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur 3. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelade på respektive elområde. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

Verkens höjd, antal och samplacering med sol och batterier

När det gäller verkens angivna maxhöjd har det funnits en samvariation mellan högre verk och en större andel veton. För den första perioden, 2014–2024, kan detta delvis bero på att det generellt var fler veton i slutet av perioden, då också verken var högre. Det fanns alltså en samvariation men kanske inget orsakssamband. Men också när man begränsar sig till perioden 2024–augusti 2025 ser man en samvariation. Då var andelen veto 85 procent om verken var minst 270 meter, jämfört med 43 procent om verken var under 270 meter. Se figur 4. Det indikerar att verkens höjd kan ha påverkat kommunernas beslut. Detta samband stärks av en annan observation. Under perioden 2014–2024 var en högre andel veto för ändringsansökningar (37 procent) än för nya ansökningar (31 procent), trots att kommunerna vid ändringsansökningar i ett tidigare skede normalt hade tillstyrkt den ursprungliga ansökan. Detta indikerar att kommunerna ofta motsatt sig den ökade höjden i ändringsansökningarna. Man kan också notera att det inte var någon större skillnad i andel veton för vindkraftsparker med många respektive få verk. Slutligen skulle man kunna tro att det varit en större andel tillstyrkan när projektet inte bara omfattar vindkraftverk utan också solkraft och/eller batterilagring, och alltså beskrevs som en ”energipark”. En sådan energipark har en större nytta för elsystemet, än en renodlad vindkraftspark. Men av sex sådana energiparker 2024–augusti 2025, var det bara en som fick kommunal tillstyrkan medan fem fick veto. Det bör dock noteras att antalet aktuella energiparker var mycket lågt.

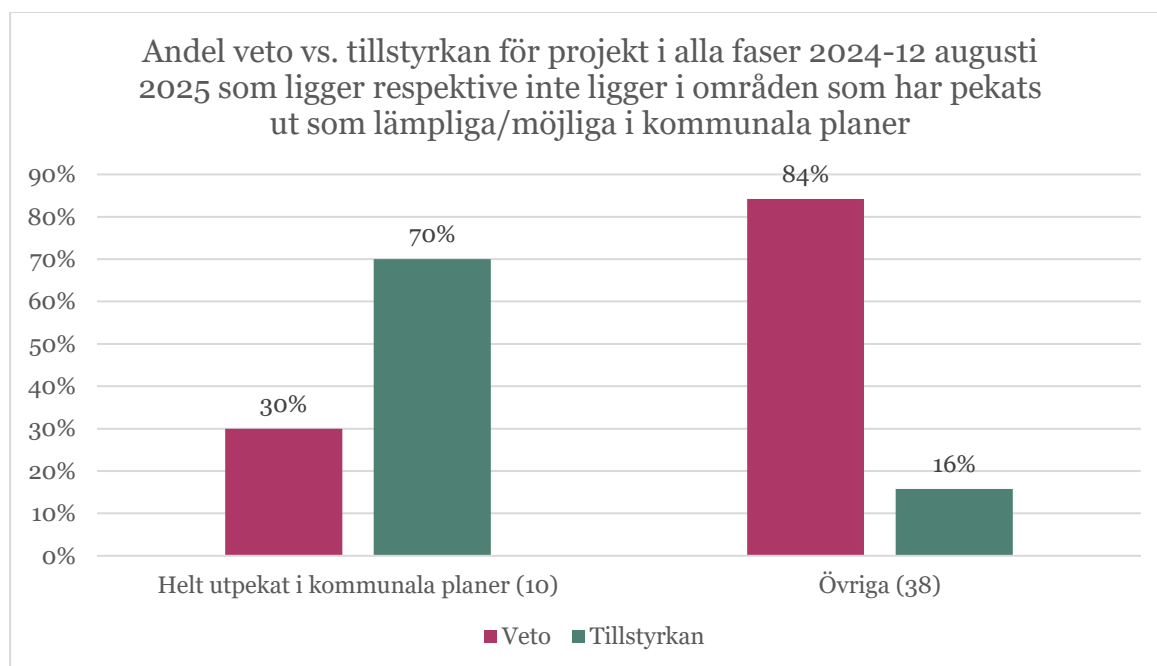

Figur 4: Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelat på maxhöjd. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

Fysisk planering och befintlig vindkraft

Det har under senare tid fått en väsentligt större betydelse om ett projekt ligger i ett av kommunen utpekade vindkraftsområde eller inte. Under perioden 2024–augusti 2025 fick 7 av 10 (70 procent) projekt kommunal tillstyrkan om projektet låg i ett område som kommunen i sin översiktsplanering pekat ut som lämpligt eller möjligt för vindkraft, medan endast 2 av 29 (7 procent) fick tillstyrkan om projektet inte alls eller bara delvis låg i ett sådant utpekade område. Se figur 5. Underlag är litet (bara tio beslut) men det framgår också av kommunernas motiveringar till sina beslut att det varit viktigt om kommunen har pekat ut området för vindkraft. Samtidigt är det ett motsatt samband när det gäller kommunernas beslut avseende områden som har pekats ut av staten. I den nationella vindkraftsstrategin 2021 pekade Naturvårdsverket och Energimyndigheten ut så kallade Klass 1-områden för vindkraft, som bedömdes vara utan kända konflikter ur ett nationellt perspektiv. Här framgår ett negativt och uppseendeväckande samband. Endast 11 procent av projekten som låg i Klass 1-områden fick kommunal tillstyrkan 2024–augusti 2025. Motsvarande andel tillstyrkan var 36 procent för projekt som inte alls eller till högst 20 procent låg i Klass 1-område. Mönstret är därmed detsamma som tidigare observerats för perioden 2014–2020 när det gällde ansökningar som låg inom riksintresse för vindbruk, där det också var en lägre andel tillstyrkanden. Detta omvända samband, med färre tillstyrkanden i områden som staten har pekat ut möjliga vindkraftsområden, kan bero på att staten i sina utpekanden främst utgår från områden med goda förutsättningar för vindkraft, och inte från motstående konflikter med andra intressen. Det kan också vara så att kommunernas egna planer i högre grad inkluderar lokala avvägningar som får betydelse vid beslut om tillstyrkan eller veto, men detta har inte undersökts närmare inom ramen för rapporten. Det är också värt att notera att det inte var någon skillnad i andelen veto mellan kommuner som vid beslutstillfället hade respektive inte hade någon vindkraft, båda

kommungrupperna hade 73 procent veto 2024–augusti 2025. Andelen veto var ungefär lika stor för kommuner med en låg och medelstor befolkningstäthet, men väsentligt lägre för kommuner med högre befolkningstäthet. Det går dock inte att utifrån detta dra slutsatsen att befolkningstätheten i sig förklarar skillnaden, eftersom även andra faktorer kan variera mellan kommungrupperna. Detta kan eventuellt bero på ojämnbefolkningsfördelning i kommunen, där tätbefolkade kommuner kan ha en stor centralort men färre mindre tätorter utöver centralorten (vilket gör att färre ”riskerar” bo närmare vindkraftverk), medan lågbefolkade kommuner kan ha flera mindre orter utspridda i kommunen (vilket ökar sannolikheten för att fler människor bor närmare vindkraftverk). Det bör noteras att vi inte haft underlag för att mäta antal fastigheter nära den planerade vindkraftsparken, exempelvis inom 1–3 eller 1–5 kilometer, vilket vore en intressant faktor att belysa framöver.

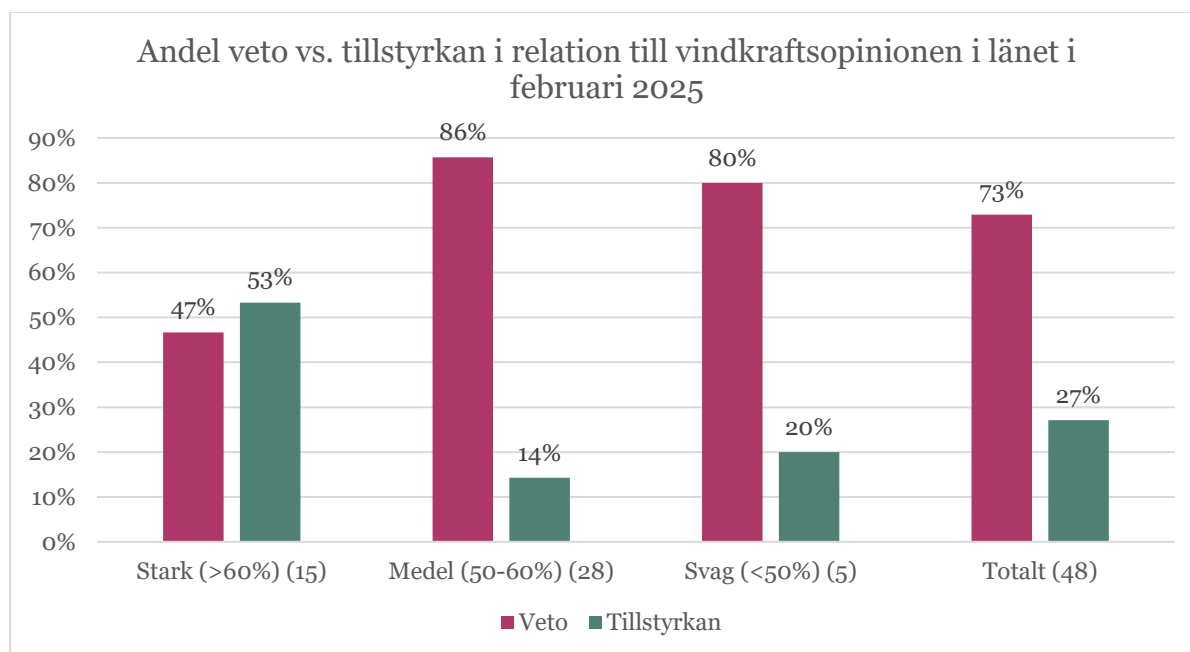

Figur 5. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på huruvida projektet är helt utpekat i kommunala planer eller ej. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna.

Opinion, motstånd och bygdemedel

När kommunen låg i ett län där en stor majoritet av invånarna, minst 60 procent, enligt en Verianundersökning, ansåg att den egna kommunen bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige, fick 53 procent av projekten kommunal tillstyrkan under 2024–augusti 2025 (se figur 6). När kommunen i stället låg i ett län med medelstark eller svag vindkraftsopinion var det endast 14 respektive 20 procent av projekten som fick kommunal tillstyrkan. Om man vänder på redovisningen, och i stället utgår från besluten, framgår att i de län där 35 vetobeslut fattades ansåg i genomsnitt 56 procent av de svarande i Verianundersökningen att den egna kommunen bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige. I de län där 13 beslut om tillstyrkan fattades var motsvarande genomsnitt 65 procent. Länsopinionen kring vindkraft har alltså samvarierat positivt med kommunernas beslut. Samtidigt har vi, föga förvånande, funnit att andelen veton är högre i de kommuner där det funnits ett organiserat motstånd mot projektet, det vill säga om närboende eller andra i kommunen aktivt har opinionsbildat mot den specifika parken – till exempel i

lokala debattartiklar/insändare, via Facebook-grupper eller genom namninsamlingar. Det har sedan länge varit praxis att vindkraftsprojektörerna utlovar den näraliggande bygden delar av intäkterna från vindkraften i form av så kallade bygdemedel. När det gäller dessa bygdemedel framgår, förvånande, att andelen veto 2024–augusti 2025 var något högre i de fall där ett löfte om bygdemedel hade kommunicerats, (21 av 27 fall, 78 procent), jämfört med de fall där inget löfte kommunicerats, (6 av 9 fall, 67 procent), eller där vi inte fått svar av projektören avseende bygdemedel, (8 av 12 fall, 67 procent). Resultatet bör dock tolkas med försiktighet, eftersom antalet fall är begränsat och eftersom andra faktorer kan ha påverkat utfallet. Ett löfte om bygdemedel kan exempelvis ha kommunicerats i projekt där det redan funnits ett starkt lokalt motstånd, i ett försök att ändå få kommunal tillstyrkan. Resultatet bör därför inte tolkas som att bygdemedel i sig ökar risken för veto.

Figur 6. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på vindkraftsopinionen i länet i februari 2025. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna.

Västra Götaland

Vi har – utöver undersökningen om hur olika faktorer samvarierat med kommunernas beslut – också gjort en separat redovisning för kommunerna i Västra Götaland om tillstyrkan respektive veto, dels historiskt 2014–2024, dels perioden sedan 1 januari 2024, efter att den regionala energiöverenskommelsen ingicks mellan Västra Götalandsregionen och Kommunalförbunden, och som enligt regionens hemsida ska ”bidra till en ökad lokal elförsörjning genom stärkt kapacitet i elnät och ökad lokal fossilfri elproduktion”. Under perioden 2014–2024 fattades totalt 50 kommunala beslut avseende ansökningar i Västra Götaland, och kommunerna i länet tillstyrkte ungefär lika ofta som i övriga län i Sverige, med 70 procent tillstyrkan i Västra Götaland jämfört med 67 procent i övriga län. Under perioden 2024–augusti 2025 fattades tio kommunala beslut om vindkraft i olika faser i länet. Av dessa fick sex ja och fyra nej, vilket innebär 60 procent tillstyrkan, jämfört med 18 procent tillstyrkan i övriga län under samma period. Det begränsade underlaget gör att det är svårt att dra slutsatser, men det blir intressant

att följa om andelen tillstyrkan i Västra Götaland fortsätter att vara högre än i övriga län, med tanke på regionens arbete med att utöka den fossilfria elproduktionen.

Uppföljande studier

Som nämnts i inledningen av denna rapport skulle den landbaserade vindkraften behöva öka med 5,4 TWh per år för att ligga i linje med genomsnittet i Energimyndighetens långsiktiga scenarier till 2035.¹¹ Detta skulle kräva minst 257 tillståndsgivna verk om året (å 21 GWh/år). År 2025 beviljades rekordlåga tolv verk, vilket endast skulle räcka för att producera cirka 0,25 TWh, en 20-del av Energimyndighetens nivåer. Det kommunala vetot var den i särklass viktigaste orsaken (13 av 15 stoppade ansökningar stoppades av vetot). Mot denna bakgrund är det viktigt att undersöka hur kommunpolitikerna har motiverat sina beslut om veto respektive tillstyrkan, för att se hur staten på ett effektivt sätt kan bidra till en ökad andel kommunal tillstyrkan. Det blir också viktigt att undersöka vilken utsträckning de nu aktuella incitamenten för tillstyrkan (fastighetsskatt till kommuner respektive intäktsdelning med närboende) kan tänkas påverka kommunernas beslut, samt ekonomiska nivåer som skulle räcka för att kraftigt öka andelen kommunal tillstyrkan. Slutligen vore det intressant att utvärdera resultatet av att Dalarna och Värmland, i ett pilotprojekt i samarbete med Försvarmakten, identifierat 228 potentiella vindkraftsområden, och se hur detta påverkat kommunernas beslut om veto eller tillstyrkan.

¹¹ Energimyndigheten, 2025, långsiktiga scenarier. Här uppgår elproduktionen från landbaserad vindkraft till i genomsnitt 92,5 TWh per år 2035 (från 73,4 till 107,7 TWh i fyra alternativa scenarier).

5. Referenser

Borås Tidning (2024), Två av tre Tranemobor ger tummen upp till vindkraft. Innehåller information om lokal opinionsmätning om vindkraft i Tranemo.

Energimyndigheten och Naturvårdsverket (2021), Nationell strategi för en hållbar vindkraft, samt tillhörande shapefiler. Innehåller information om Klass 1-områden samt regionala utbyggnadsbehov.

Energimyndigheten och Naturvårdsverket (2021), Nulägesbeskrivning – vindkraftens förutsättningar. Underlag till Nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad.

Energimyndigheten (2025), Vindkraftsstatistik. Innehåller information om installerad effekt i Sveriges kommuner.

Johnsson, F., m.fl., Mistra Electrification, 2022-12-27, Studie av förutsättningar och hinder för vindkraftsutbyggnad.

Johnsson, F., m.fl., Mistra Electrification, 2023-10-11, Kommunala vetot – landbaserad vindkraft.

Fortum och Novus (2023), Opinionsmätning vindkraft, Kommunerna Grums och Säffle. Innehåller information om lokal opinionsmätning om vindkraft i Grums och Säffle.

Naturvårdsverket (2010), Planering och kommunikation kring vindkraft i havet – En studie av lokala förankringsprocesser.

Njorder (2025), Projektsida Galmsjömyran. Innehöll vid tidpunkt för nedladdning (oktober 2025) information om lokal opinionsmätning om vindkraft i Sandviken.

Nora kommun (2025), Folkomröstning om vindkraft.

Orsa kommun (2023), Beslut om folkomröstning om vindkraft 2024.

Regeringskansliet / SOU 2021:53 (2021), Betänkande av utredningen En rättssäker vindkraftsprövning.

Regeringskansliet / SOU 2023:18 (2023), Värdet av vinden – kompensation, incitament och planering för en hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften. Slutbetänkande av Utredningen om stärkta incitament för utbyggd vindkraft.

Regeringskansliet (2024), Satsningar på elektrifiering och grön omställning.

Regeringskansliet (2024), Regeringens proposition 2024/25:1 – Budgetpropositionen för 2025.

Riksdagen (2017), Kommunallag (2017:725), 4 kap. Förtroendevalda. *Innehåller information om när uppdragen för förtroendevalda kommunfullmäktigeledamöter upphör och när nya förtroendevalda tillträder.*

SCB (2025), Allmänna val, valresultat.

SCB (2025), Befolkningsstatistik. *Innehåller information om folkmängd per kommun, vilket har använts som underlag för att räkna ut befolkningstäthet.*

SCB (2025), Marken i Sverige. *Innehåller information om landareal per kommun, vilket har använts som underlag för att räkna ut befolkningstäthet.*

Sveriges Kommuner och Regioner (2025), Kommunalt självstyre.

SVT Nyheter Dalarna (2022), Folket har sagt sitt – ingen vindkraft på Ripfjället.

SVT Nyheter Västerbotten (2016), Sorsele röstar om vindkraften.

SVT Nyheter Västerbotten (2016), Nej till vindkraftspark.

SVT Nyheter Örebro (2026), Folkomröstningen avgjord – nej till vindkraft i Nora.

Söderhamns kommun (2024), Folkomröstningar om etablering av vindkraft – röstresultat 2022.

Söderhamns kommun (2024), Folkomröstning om etablering av vindkraft – röstresultat 2024.

Trelleborgs kommun (2002), Nej i folkomröstning om vindkraft.

Vindkraftens klimatnytta och Verian (2025), Opinionsmätning om vindkraft. *Innehåller information om hur svarande i Sveriges 21 län har svarat på frågan "Anser du att din kommun bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige?"*

Västra Götalandsregionen (2024), Regional energiöverenskommelse Västra Götaland.

Westander Klimat och Energi (2025), Sammanställning av mejlsvar från fyra kommuner (Malung-Sälen, Skurup, Sorsele och Söderhamn) om valdeltagande i lokala folkomröstningar om vindkraft.

Wikipedia (2025), Lista över kommunala folkomröstningar i Sverige.

Appendix 1: Undersökta faktorer – resultat

5.1 Elområde

Bakgrund

Det finns ett mycket stort behov av ny elproduktion i södra Sverige, i elområde 3 och 4, där elpriset är högre än i norra Sverige, i elområde 1 och 2.

Vid årsskiftet 2024/2025 fanns det totalt 32 **tillståndsgivna landbaserade projekt** (med 873 verk) som ännu inte hade lett till investeringsbeslut. Av dessa 873 verk ligger 7 i elområde 4, 89 i elområde 3, 455 i elområde 2 och 322 i elområde 1. Bara 11 procent av verken planeras i södra Sverige och 89 procent i norr.

Under senare tid har projektörer i högre utsträckning fokuserat på södra Sverige, där lönsamheten bedöms vara bättre. Detta gäller både ansökningar i tillståndsprövning (54 procent av verken i söder) och projekt som nyligen avgjorts av kommunerna (61 procent i söder).

- Av de 44 **ansökningar** (804 verk) som vid årsskiftet 2024/2025 befann sig i tillståndsprövning, och alltså ännu inte hade avgjorts, låg majoriteten av verken i södra Sverige (54 procent i elområde 3 eller 4 och 46 procent i elområde 1 eller 2).
- Av de 48 projekt (632 verk) som **stoppats eller tillstyrkts av kommun** sedan 1 januari 2024 ligger drygt 60 procent av verken i södra Sverige (38 projekt med 383 verk, 61 procent, ligger i elområde 3 eller 4 och 10 projekt med 249 verk, 39 procent, i elområde 1 eller 2.)

Frågan är om kommunernas beslut påverkas av om en park ligger i norra Sverige eller södra Sverige. Därför har vi studerat kommunernas beslut i de olika elområdena.

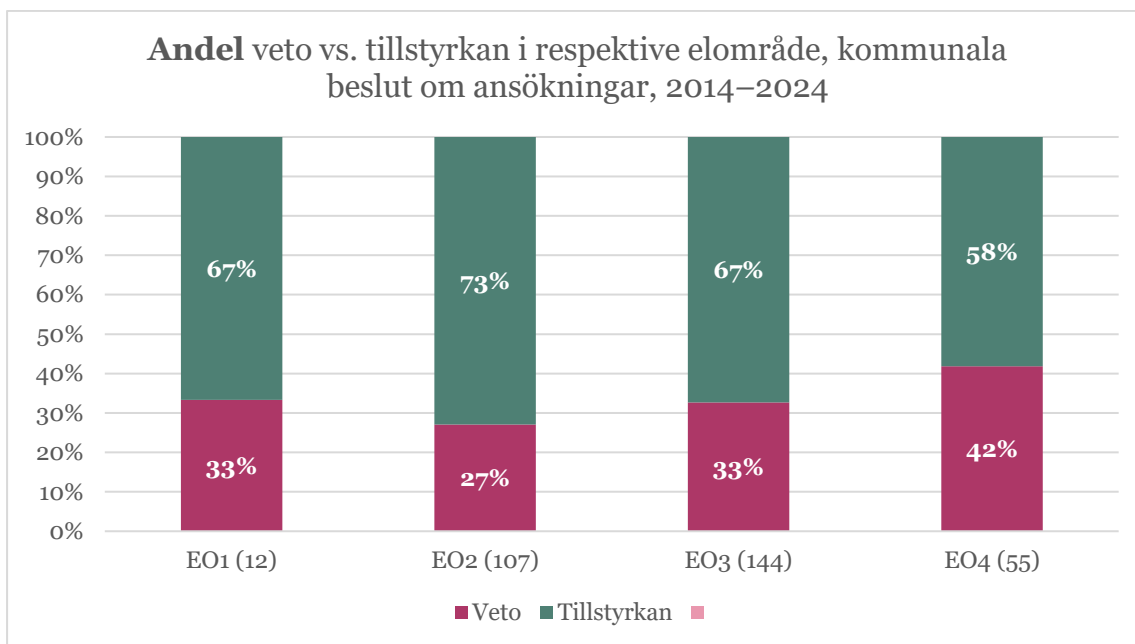
Resultat och slutsats

Hela perioden: Av totalt 318 kommunala beslut om ansökningar som har fattats mellan 2014 och 2024 (och där vi har information om beslutsår och utfall) har totalt 103 (32 procent) varit veto och 215 (68 procent) varit tillstyrkan. Figur A1:1 visar besluten fördelade på respektive elområde. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna.

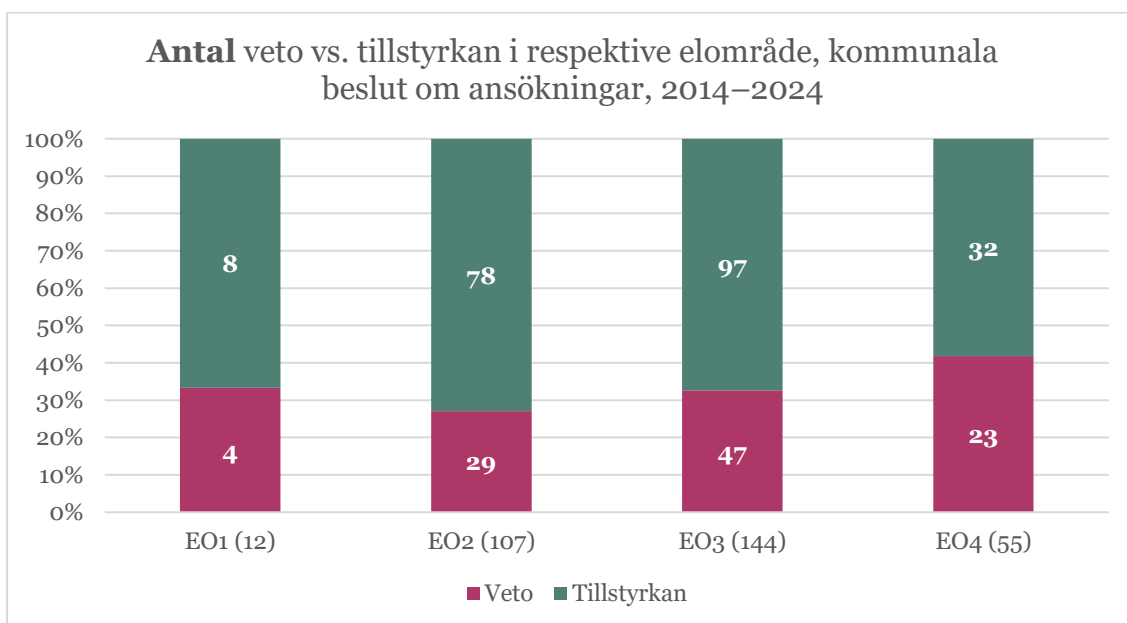
I figur A1:3 har vi kompletterat vi med en översikt över hur det har sett ut för beslut i alla faser (ansökningar, under samråd och i tidigt skede) under 2024 och fram till 12 augusti 2025.

Andelen kommunala veton respektive tillstyrkan har, under hela perioden 2014–2024, legat på liknande nivåer om man jämför de fyra elområdena. Under perioden 2014–2024 var andelen

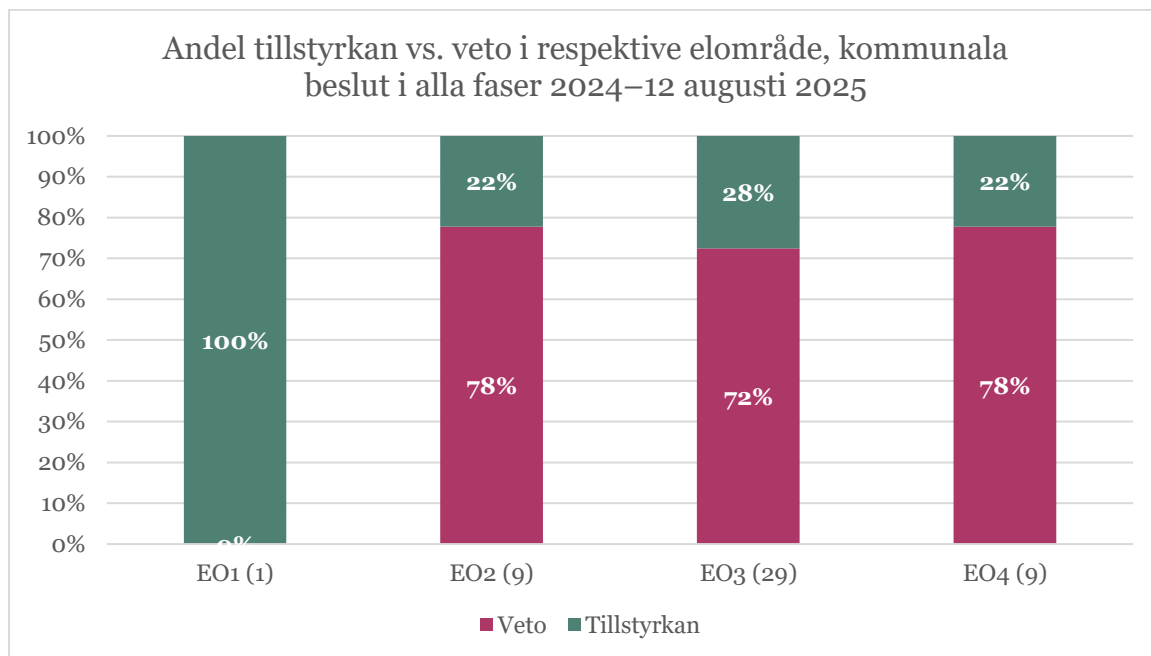
tillstyrkan något högre i elområde 2 jämfört med övriga elområden. Elområde 4 hade lägst tillstyrkan. Under perioden 2024–12 augusti 2025 var andelen tillstyrkan markant lägre i elområde 2, 3 och 4. I elområde 4 stoppades sju av nio projekt. I elområde 1 fattades endast ett beslut 2024–12 augusti 2025.

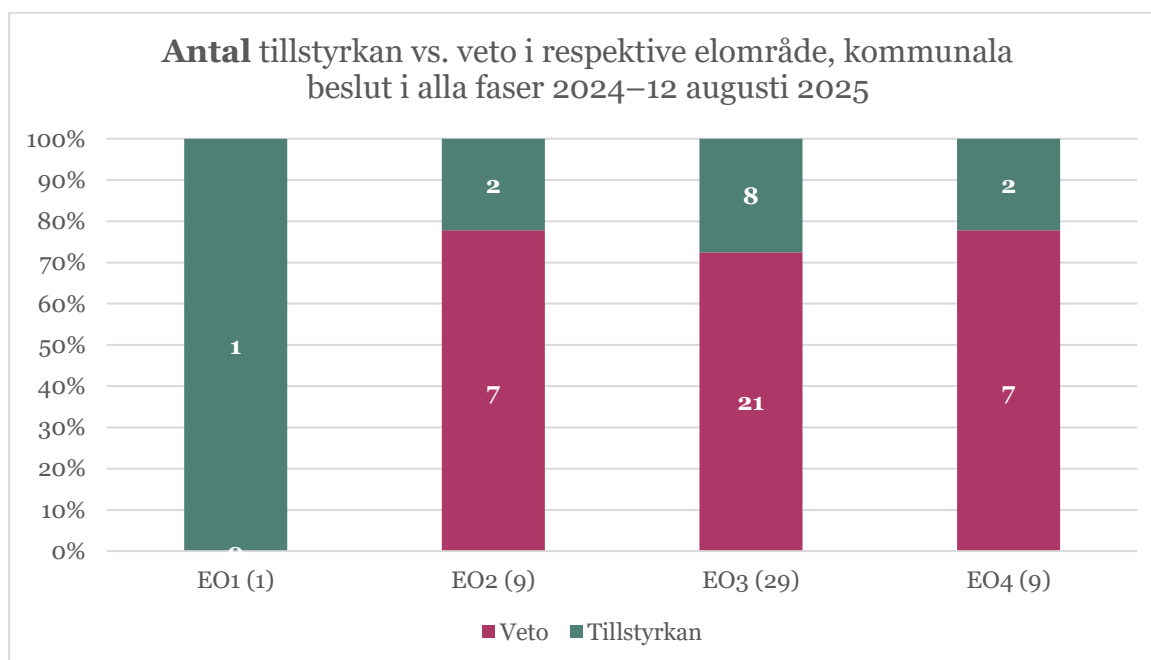
Figur A1:1. Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024, fördelade på respektive elområde, anger andel veto vs. tillstyrkan. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur A1:2. Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024, fördelade på respektive elområde, anger antal veto vs. tillstyrkan. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur A1:3. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelade på respektive elområde. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

Figur A1:4. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelade på respektive elområde. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.2 Län

Bakgrund

Naturvårdsverket och Energimyndigheten bedömde 2021, i den nationella vindkraftsstrategin, att det fanns behov av en relativt jämn utbyggnad av den landbaserade vindkraften i hela Sverige. Myndigheterna beskrev ”utbyggnadsbehovet” i de olika länen enligt Tabell A1:1.

Det ligger utanför ramen för denna rapport att analysera hur kommunernas ställningstagande i varje län påverkar möjligheten att förverkliga den nationella vindkraftsstrategin, men det bör påpekas att kommunernas beslut har en avgörande betydelse för utbyggnaden i länen.

Nedan beskriver vi hur de kommunala besluten om veto respektive tillstyrkan har varierat mellan länen under dels perioden 2014–2024, dels 2024–12 augusti 2025.

Resultat och slutsats

Av totalt 318 kommunala beslut om ansökningar som har fattats mellan 2014 och 2024 (och där vi har information om beslutsår och utfall) har totalt 103 (32 procent) varit veto och 215 (68 procent) varit tillstyrkan. Se i figur A1:5 (samt i A1:6) besluten fördelade på respektive län. Totalt antal beslut per län är angivet inom parentes under staplarna.

I figur A1:7 kompletterar vi med en översikt över hur det har sett ut för beslut i alla faser (ansökningar, under samråd och i tidigt skede) 2024–12 augusti 2025.

När resultaten bryts ned per län framgår det att, bland de län där det har fattats minst 10 beslut, kommunerna i Jämtland och Kalmar län sticker ut med en vetoandel på runt 50 procent under perioden 2014–2024. Under samma period har Västerbotten, Västernorrland och Västra Götaland den högsta andelen tillstyrkanden, minst 70 procent. För perioden 2024–12 augusti 2025 är antalet beslut per län lägre, men det kan noteras att samtliga fem beslut i Kalmar län och fyra av sex beslut i Västernorrland var veton, medan Västra Götaland bara har fyra vetobeslut av totalt tio.

Regionala utbyggnadsbehov enligt Naturvårdsverket och Energimyndighetens nationella strategi för vindkraftsutbyggnad

	Fördelning, TWh	Antal verk*	Ytanspråk* km ²	Planerings- yta** km ²	Total landyta*** km ²	Ytanspråk, %	Planerings- yta, %
Stockholms län	2	95	90	270	5 581	1,6%	4,8%
Uppsala län	2,5	119	113	338	7 784	1,4%	4,3%
Södermanlands län	2	95	90	270	5 521	1,6%	4,9%
Östergötlands län	2,5	119	113	338	9 509	1,2%	3,5%
Jönköpings län	3	143	135	405	9 578	1,4%	4,2%
Kronobergs län	2	95	90	270	7 723	1,2%	3,5%
Kalmar län	3	143	135	405	10 149	1,3%	4,0%
Gotlands län	1	48	45	135	3 003	1,5%	4,5%
Blekinge län	0,5	24	23	68	2 546	0,9%	2,7%
Skåne län	2,5	119	113	338	10 060	1,1%	3,4%
Hallands län	2	95	90	270	4 870	1,8%	5,5%
Västra Götalands län	7,5	357	338	1 013	21 488	1,6%	4,7%
Värmlands län	5	238	225	675	15 832	1,4%	4,3%
Örebro län	2,5	119	113	338	7 753	1,5%	4,4%
Västmanlands län	2	95	90	270	4 795	1,9%	5,6%
Dalarnas län	7,5	357	338	1 013	25 181	1,3%	4,0%
Gävleborgs län	7,5	357	338	1 013	16 580	2,0%	6,1%
Västernorrlands län	7,5	357	338	1 013	19 856	1,7%	5,1%
Jämtlands län	7,5	357	338	1 013	43 647	0,8%	2,3%
Västerbottens län	7,5	357	338	1 013	49 292	0,7%	2,1%
Norrbottens län	10	476	450	1 350	87 005	0,5%	1,6%

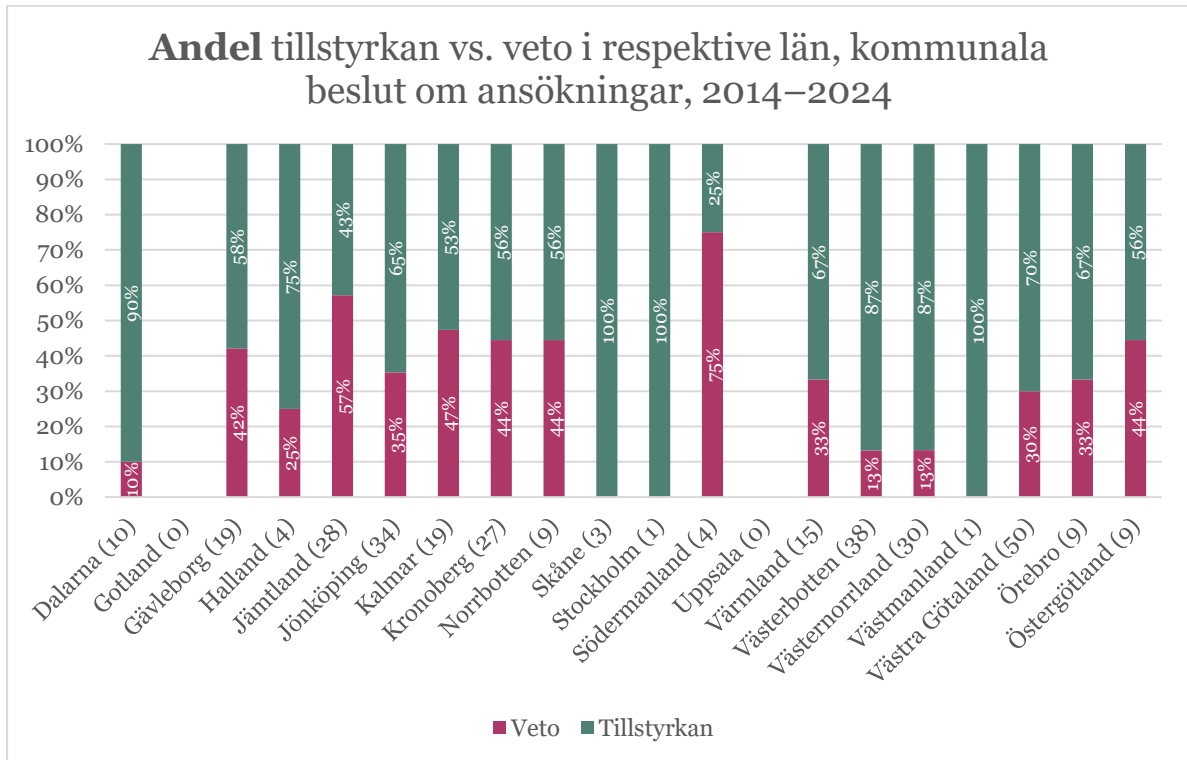
* Ytanspråk och antal verk utgår i denna tabell från en 6 MW turbin med 3 500 fullasttimmar.

** Planeringsytan är i detta fall satt till 3 gånger ytanspråket, bland annat för att ge handlingsutrymme för kommunerna i sin planering.

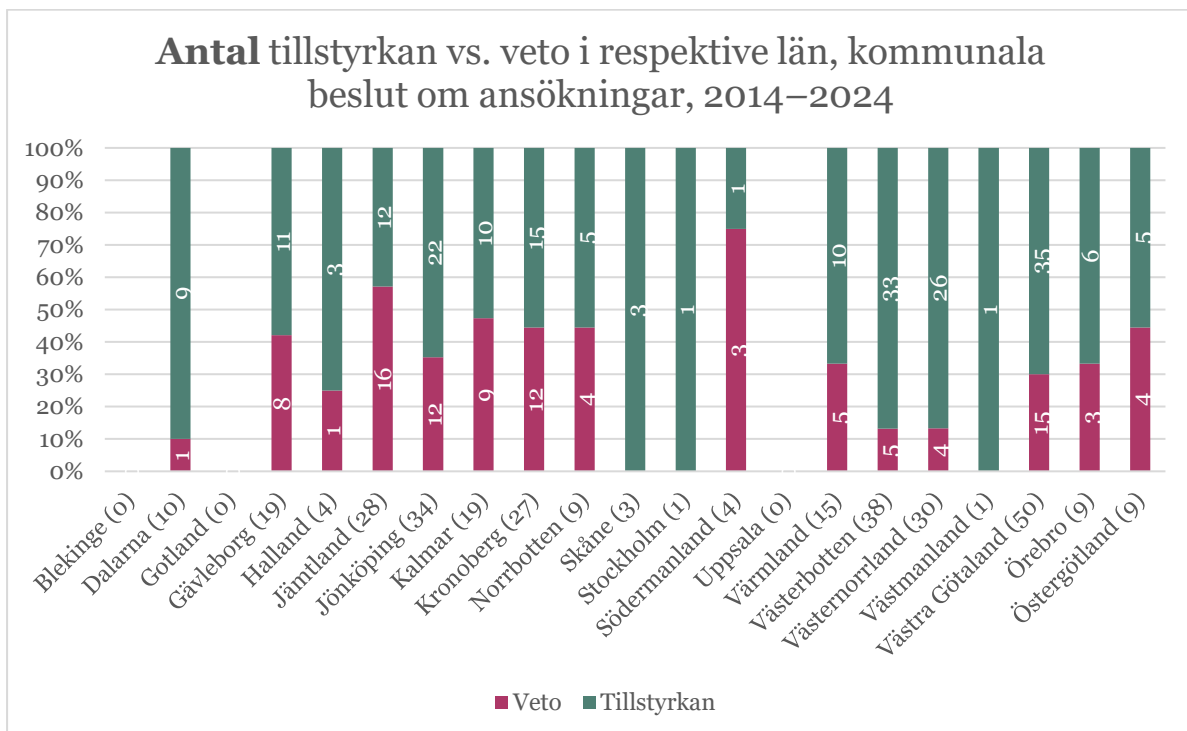
*** Total landyta avser allt land 100 meter från sjöar, vattendrag och hav.

Tabell A1:1. Regionala utbyggnadsbehov enligt Naturvårdsverket och Energimyndighetens nationella strategi för vindkraftsutbyggnad¹²

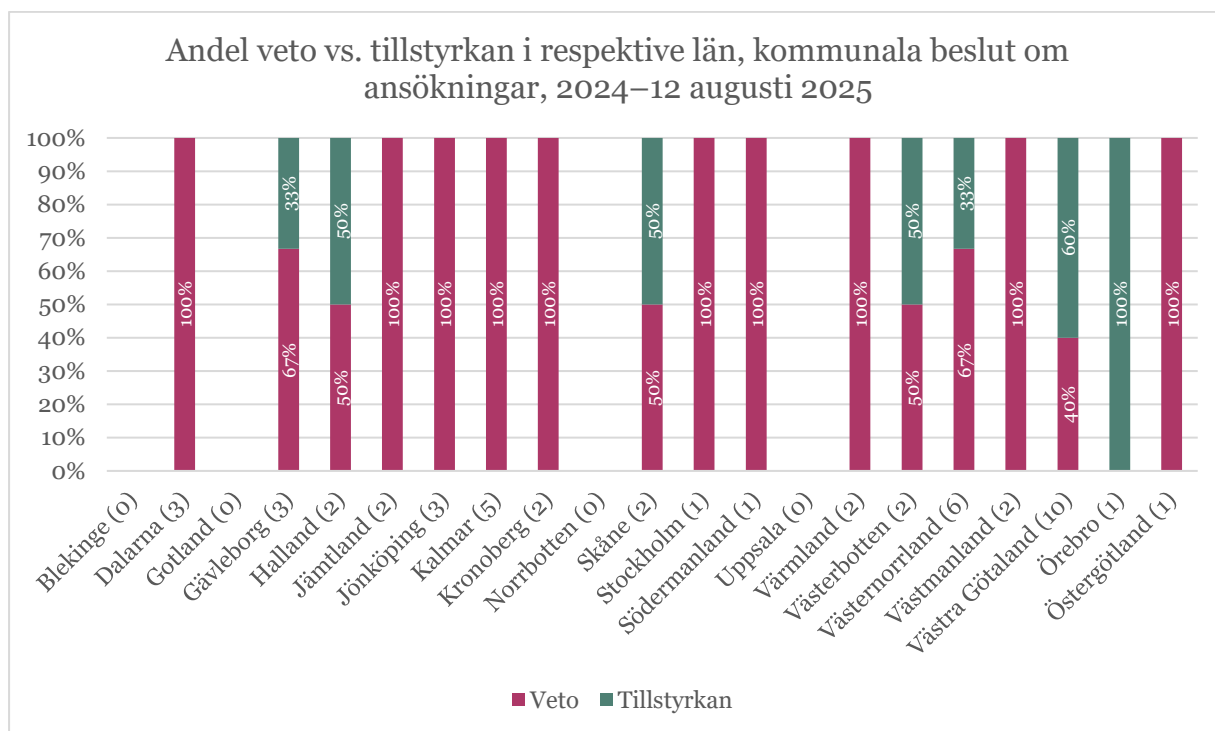
¹² Nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad, januari 2021

Figur A1:5. Kommunala beslut i ansökningar 2014–2024 fördelade på respektive län. Totalt antal beslut per län är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur A1:6. Kommunala beslut i ansökningar 2014–2024 fördelade på respektive län. Totalt antal beslut per län är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur A1:7. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på respektive län. Totalt antal beslut per län är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.3 Antal verk

Bakgrund

Sverige har en stor fördel för vindkraftsetableringar jämfört med de flesta andra länder i Europa, nämligen stora ytor samt bra vindlägen. Det har möjliggjort för relativt stora vindkraftsparkar, med många verk.

Vi har data om antal verk i 235 ansökningar som lämnats in sedan 2014. Notera att dessa uppgifter används här enbart för att beskriva hur storleken på de ansökta projekten har varierat över tid, men ligger inte till grund för analysen nedan. I figur A1:8 framgår genomsnittligt antal verk i de ansökta projekten per år. (Det höga antalet år 2014 beror på Markbygden i Norrbotten.) Man kan också i figur A1:9 notera att det är väsentligt fler verk i projekten i norra Sverige, elområden 1 och 2, än i södra Sverige, elområden 3 och 4.

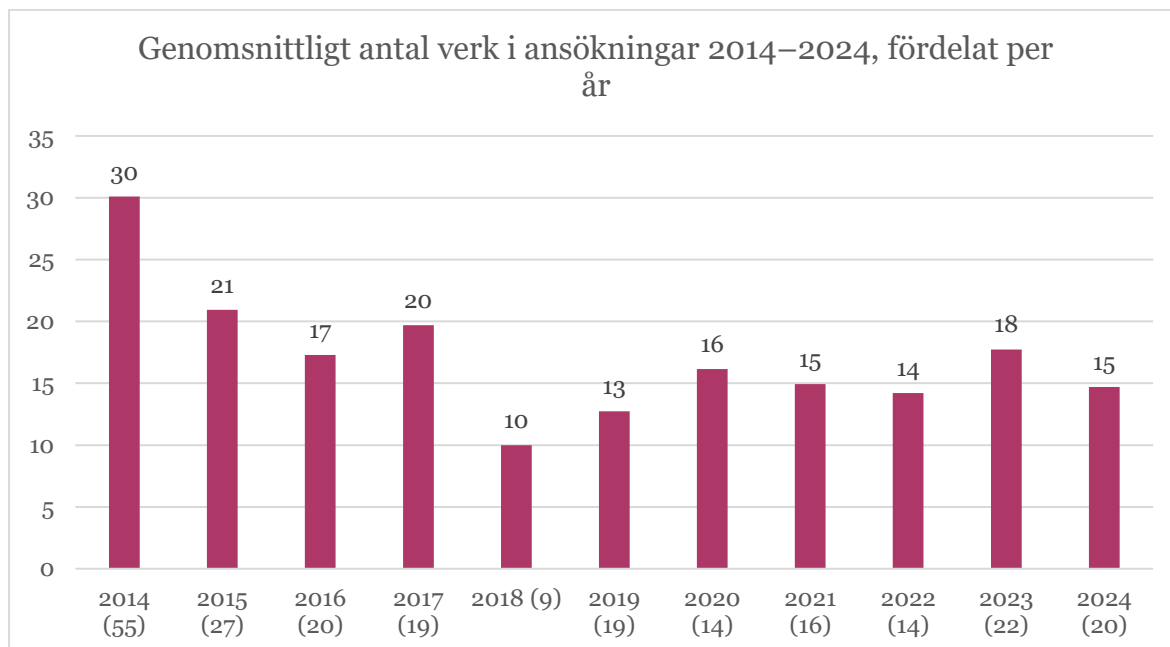
För att undersöka om det finns ett statistiskt samband mellan antal verk och kommunal tillstyrkan använder vi en annan avgränsning: ansökningar där projekten enbart ligger i en kommun och där kommunalt beslut finns från 2014 och framåt.

Resultat och slutsats

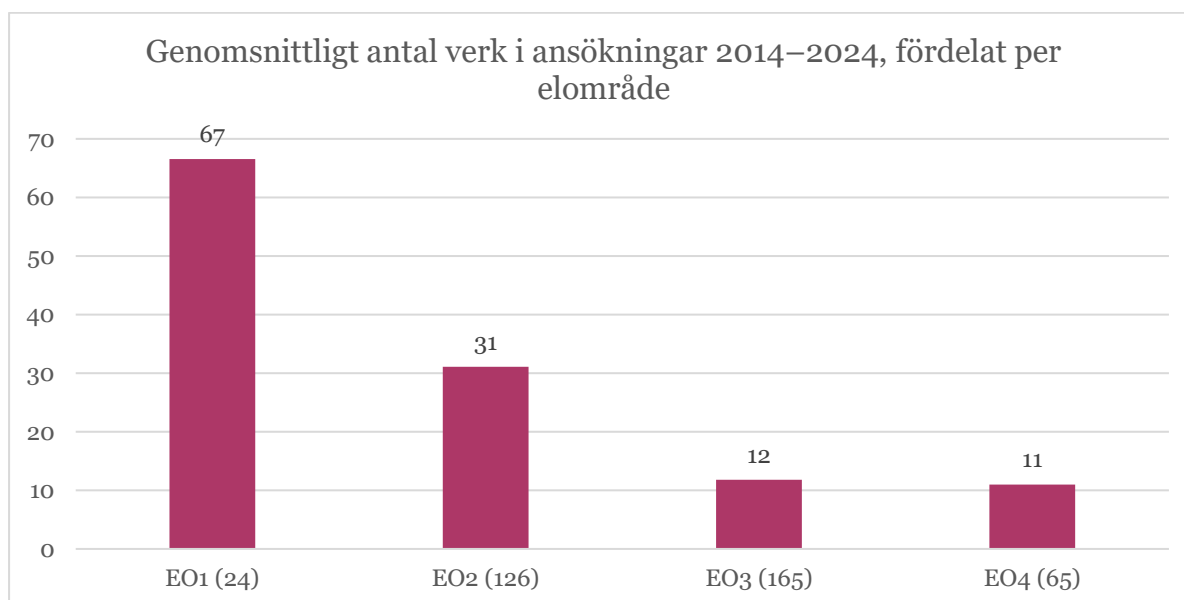
För hela perioden 2014–2024 har vi tillgång till information om antalet verk i totalt 276 ansökningar (där projekten enbart ligger i en kommun). I figur A1:10 framgår hur stor andel av ansökningarna som fått veto respektive tillstyrkan, fördelat på om det är en stor park (minst 15 verk), en mellanstor park (8–14 verk) eller en liten park (7 eller färre verk).

För den senaste perioden, 2024–12 augusti 2025, har kommunerna tagit ställning till 48 projekt (när man inte bara inkluderar ansökningar utan också projekt i tidigare skeden). I figur A1:11 framgår hur stor andel som har fått veto respektive tillstyrkan beroende på parkens storlek.

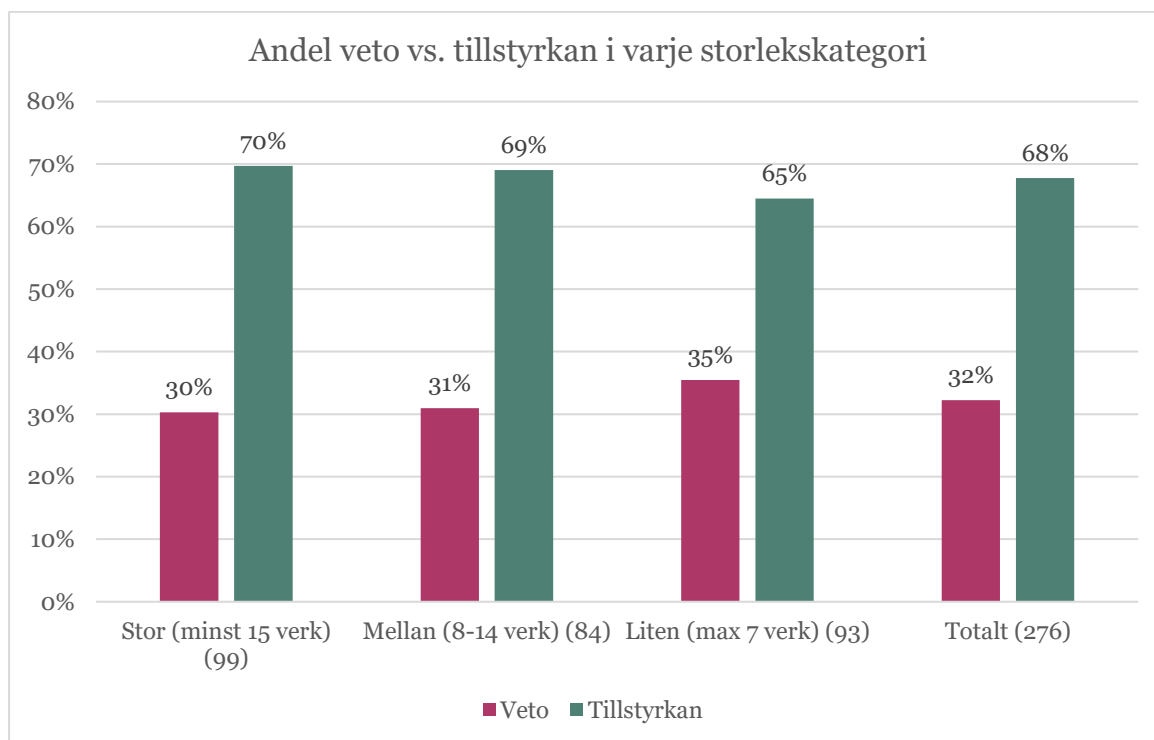
För ansökningarna under 2014–2024 fanns inget samband mellan antalet verk och kommunernas beslut om tillstyrkan eller veto. För perioden 2024–augusti 2025, som alltså omfattar 48 projekt, kan man notera att andelen tillstyrkta projekt var högre för de 18 mindre projekten (33 procent) än för de stora (21 procent) och mellanstora projekten (27 procent). Det bör dock noteras att underlaget under denna senare period är begränsat.

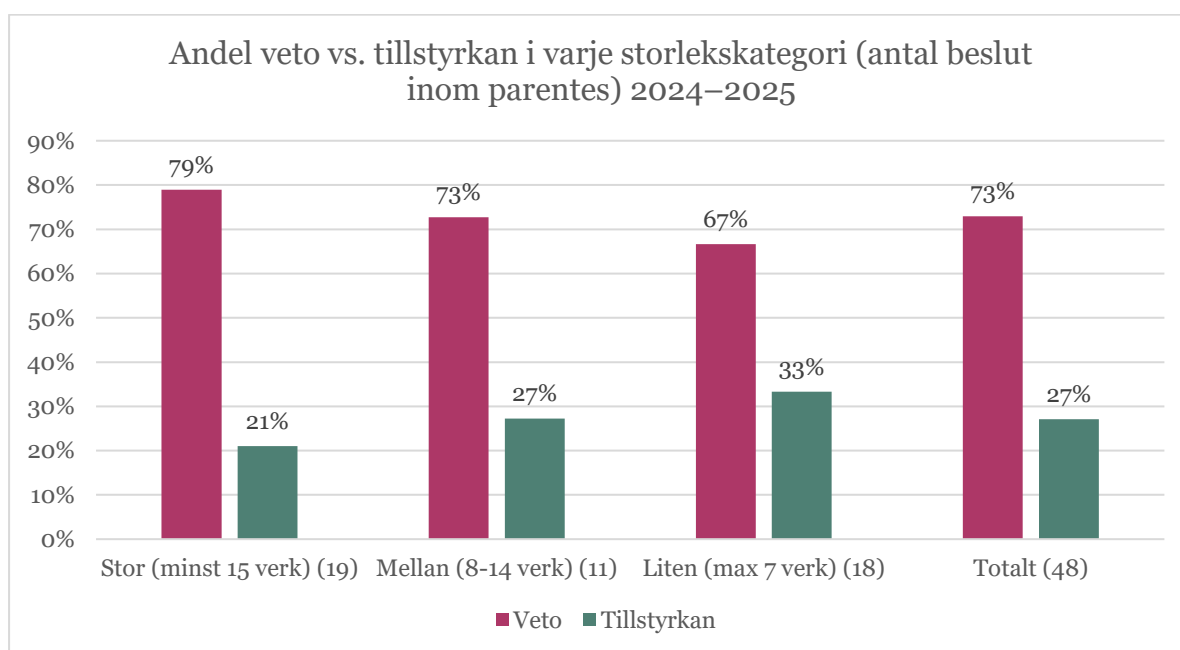
Figur A1:8. Genomsnittligt antal verk i ansökningar 2014–2024, fördelat per år. Totalt antal beslut per år är angivet inom parentes under staplarna.

Figur A1:9. Genomsnittligt antal verk i ansökningar 2014–2024, fördelat på elområden. Totalt antal beslut per elområde är angivet inom parentes under staplarna.

Figur A1:10. Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024, fördelade efter hur många verk som ingick i ansökan. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur A1:11. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelade efter hur många verk som ingick i ansökan. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.4 Maxhöjd

Bakgrund

”Teknikutvecklingen mot allt större och effektivare vindkraftverk gör vidare att ökningen både i antalet verk och därmed även vindkraftens ytanspråk inte kommer att öka lika mycket som produktionen från verken”, skrev Naturvårdsverket och Energimyndigheten 2021 i ett underlag till den nationella vindkraftsstrategin.¹³ Myndigheterna redovisade utvecklingen i figur A1:12.

Den ansökta maxhöjden på vindkraftverk har ökat successivt. Se figur A1:13 för genomsnittlig maxhöjd i ansökningar, uppdelat per år.

Det är vanligt att de som motsätter sig en vindkraftsetablering påpekar att verken är nästan lika höga som Eiffeltornet, som är 324 meter högt. En sökning i mediebevakningsverktyget Retriever 2020–12 augusti 2025 visar hur ofta de båda orden ”Eiffeltornet*” och ”vindkraft*” förekommer i samma artikel, och hur utvecklingen ser ut år från år (se figur A1:14).

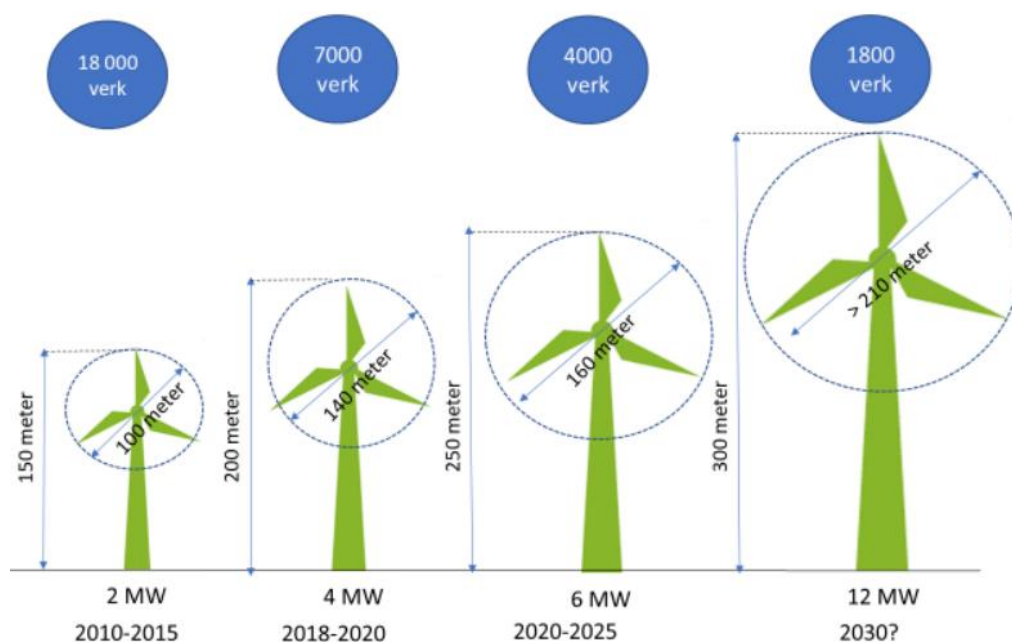
Resultat och slutsats

För perioden 2014–2024 har vi tillgång till information om maxhöjd i totalt 182 beslut om ansökningar (med ett intervall om 100–300 meter i maxhöjd). I figur A1:15 framgår hur stor andel av projekten som fått respektive inte fått tillstyrkan, fördelat på om maxhöjden är minst 270 meter eller om den är lägre.

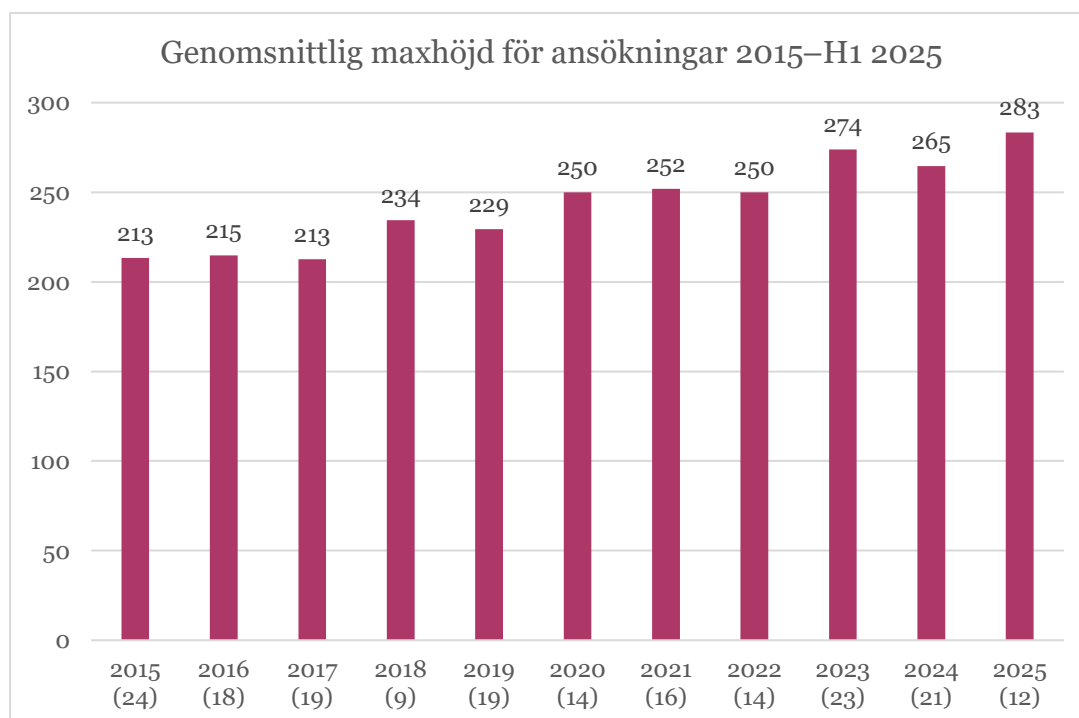
För den senaste perioden, 2024–12 augusti 2025, har kommunerna tagit ställning i 47 beslut där det finns tillgänglig information om maxhöjd. Se figur A1:16.

När det gäller verkens maxhöjd finns en samvariation mellan ökad höjd och större andel veton, både under perioden 2014–2024 (endast ansökningar) och perioden 2024–12 augusti 2025 (alla faser). Under perioden 2014–2024 var vetoandelen 60 procent om verken var minst 270 meter, jämfört med 24 procent om verken var under 270 meter. Detta kan delvis bero på att det generellt var fler veton i slutet av perioden, då också verken var högre. Men också när man studerar perioden 2024–augusti 2025 ser man samma samband. Då var andelen veto 85 procent om verken var minst 270 meter, jämfört med 43 procent om verken var under 270 meter.

¹³ Energimyndigheten, 2021, Nulägesbeskrivning – vindkraftens förutsättningar. Underlag till Nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad.

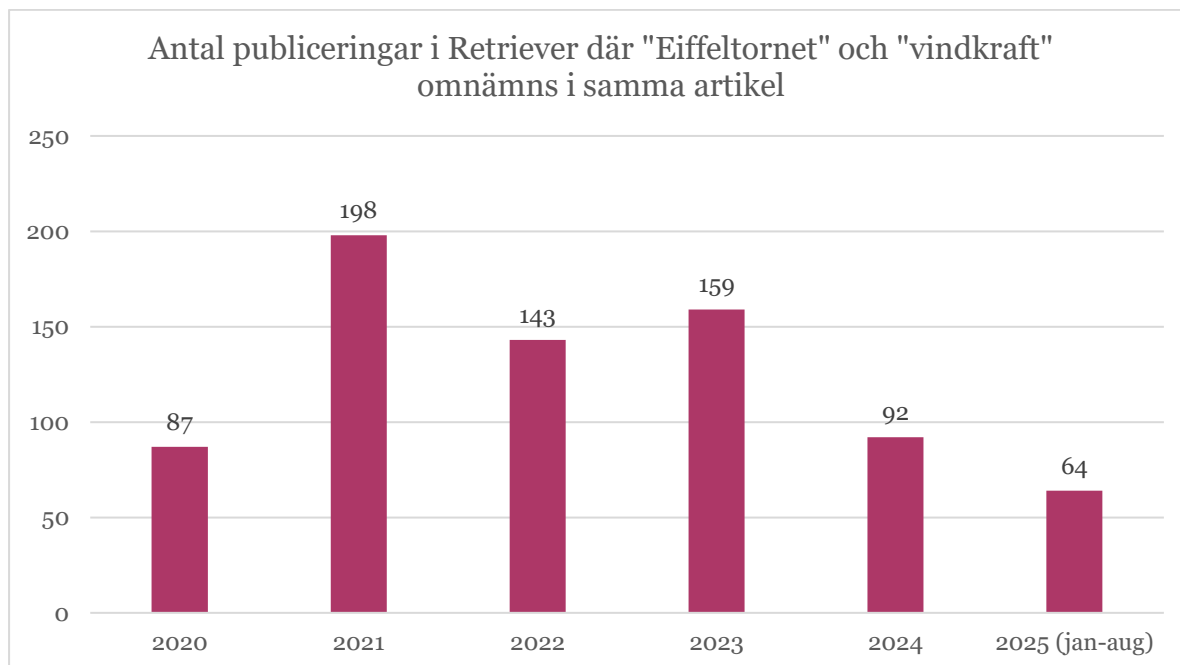

Figur A1:12. Naturvårdsverkets och Energimyndighetens redovisning av vindkraftverkens teknikutveckling.¹⁴

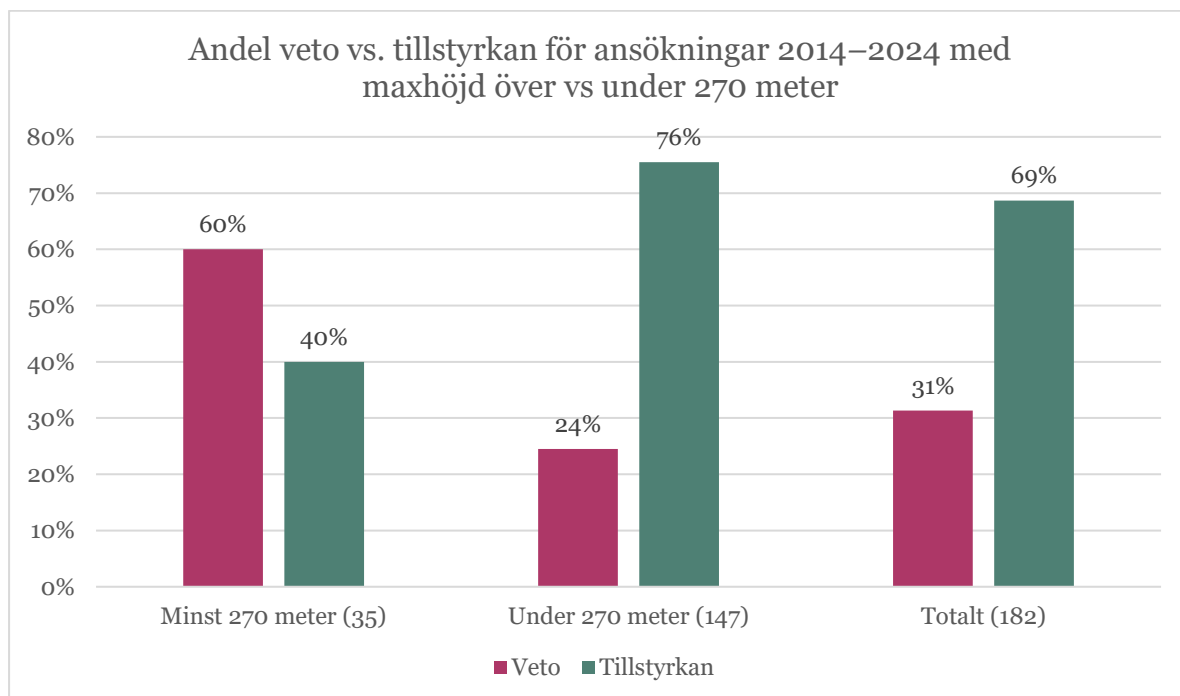

Figur A1:13. Genomsnittlig maxhöjd för ansökningar 2015–H1 2025, fördelat per år. Totalt antal ansökningar är angivet inom parentes under staplarna.

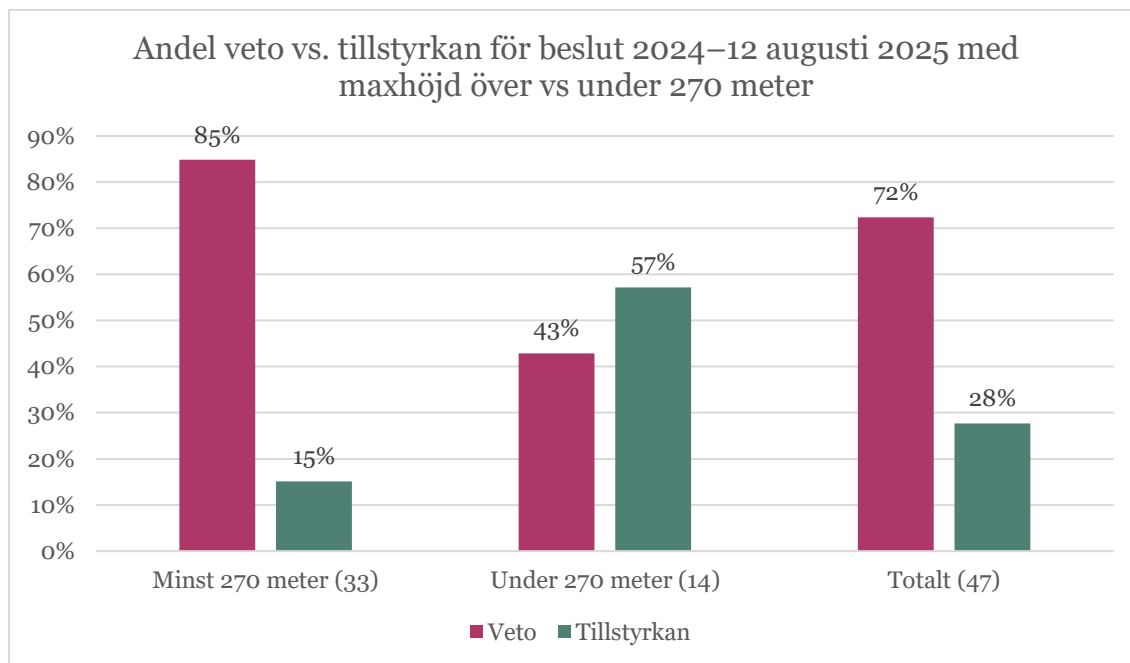
¹⁴ Energimyndigheten, 2021, Nulägesbeskrivning – vindkraftens förutsättningar. Underlag till Nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad.

Figur A1:14. Antal publiceringar i Retriever 2020–augusti 2025 där "Eiffeltornet" och "vindkraft" omnämns i samma artikel.

Figur A1:15: Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024, fördelat på maxhöjd. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur A1:16: Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelat på maxhöjd. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.5 Typ av ansökan

Bakgrund

Det finns tre olika typer av ansökningar som kommunerna (och tillståndsmyndigheterna) tar ställning till:

- **Ny ansökan**, där kommunen *normalt* inte tidigare tagit ställning till en vindkraftspark i området (men det finns vissa undantag där den nya ansökan avser ett område där det också tidigare lämnats in en ansökan).
- **Ändringsansökan**, där kommunen tidigare har lämnat tillstyrkan och projektet fått ett slutligt tillstånd, men där företaget nu ansöker om en förändring av tillståndet, som vanligtvis inkluderar färre men högre verk.
- **Repowering-ansökan**, där projektören vill ersätta befintliga vindkraftverk med nya. Här är kommuninvånarna vana vid att se vindkraftsverken – och man kan anta att acceptansen för nya och högre verk är större än vid övriga typer av ansökningar. Antalet repowering-ansökningar kommer sannolikt att öka väsentligt.

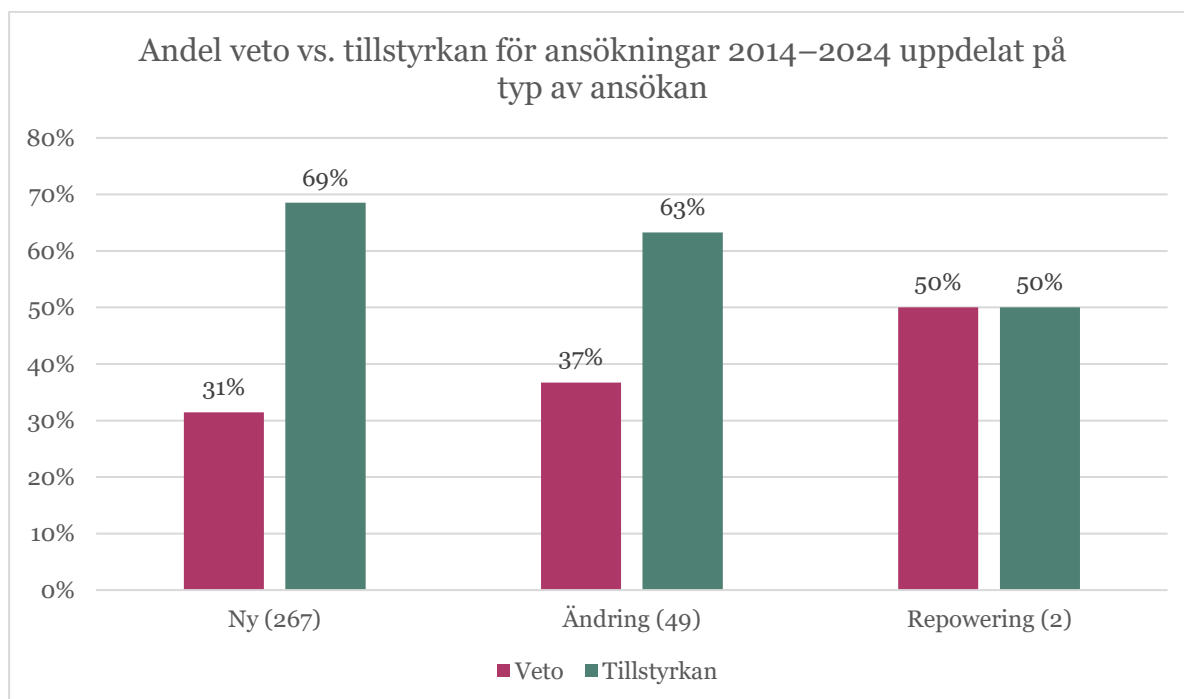
Stämmer antagandet att det varit en högre andel tillstyrkan för ändringsansökningar och repowering?

Resultat och slutsats

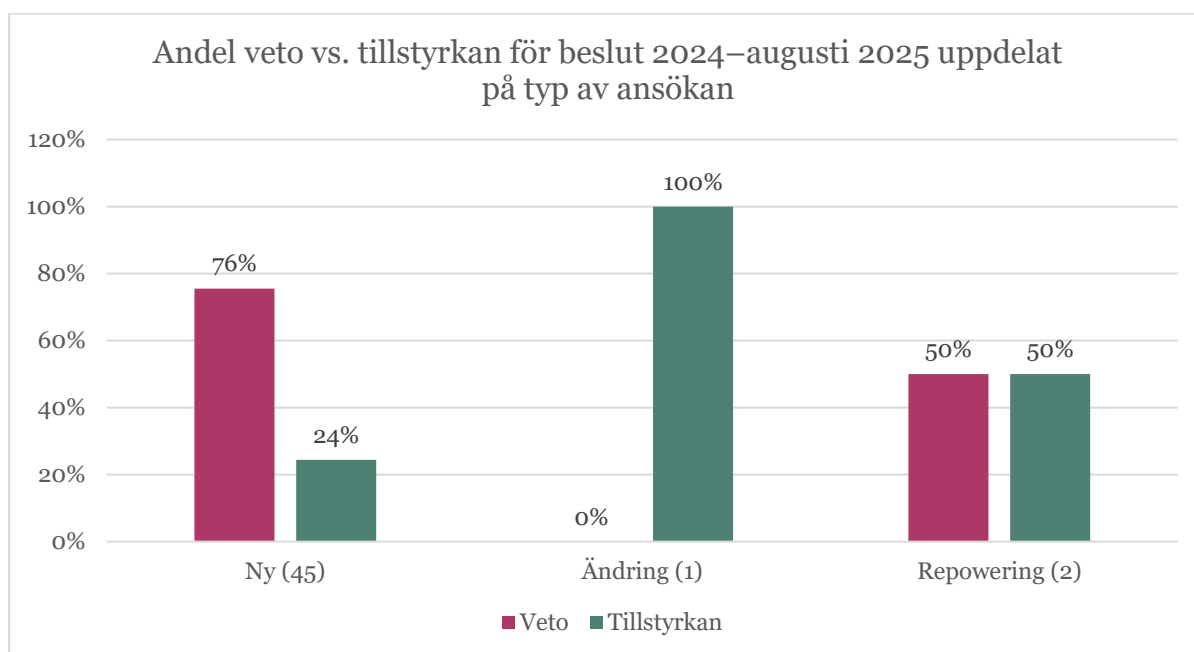
För perioden 2014–2024 har vi information om typ av ansökan i samtliga 318 beslut om ansökningar. 267 av dessa beslut rör nya ansökningar, medan 49 rör ändringsansökningar och 2 rör repowering. I figur A1:17 framgår hur stor andel av projekten som fått respektive inte fått tillstyrkan inom respektive kategori.

För den senaste perioden, 2024–12 augusti 2025, har kommunerna tagit ställning i 48 beslut där det finns tillgänglig information om typ av ansökan. Se figur A1:18.

Det är anmärkningsvärt att det under perioden 2014–2024 var en högre andel veto för ändringsansökningar (37 procent) än för nya ansökningar (31 procent), trots att kommunerna vid ändringsansökningar i nästan samtliga fall hade tillstyrkt den ursprungliga ansökan. Detta indikerar att kommunerna ofta motsatt sig den ökade höjden i ändringsansökningarna. För perioden 2024–augusti 2025 går det däremot inte att dra några slutsatser om skillnader mellan ansökningstyper, eftersom 45 av 48 beslut avsåg nya projekt.

Figur A1:17: Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024, fördelat på typ av ansökan. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

Figur A1:18: Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelat på typ av ansökan. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.6 Vindkraftspark eller energipark?

Bakgrund

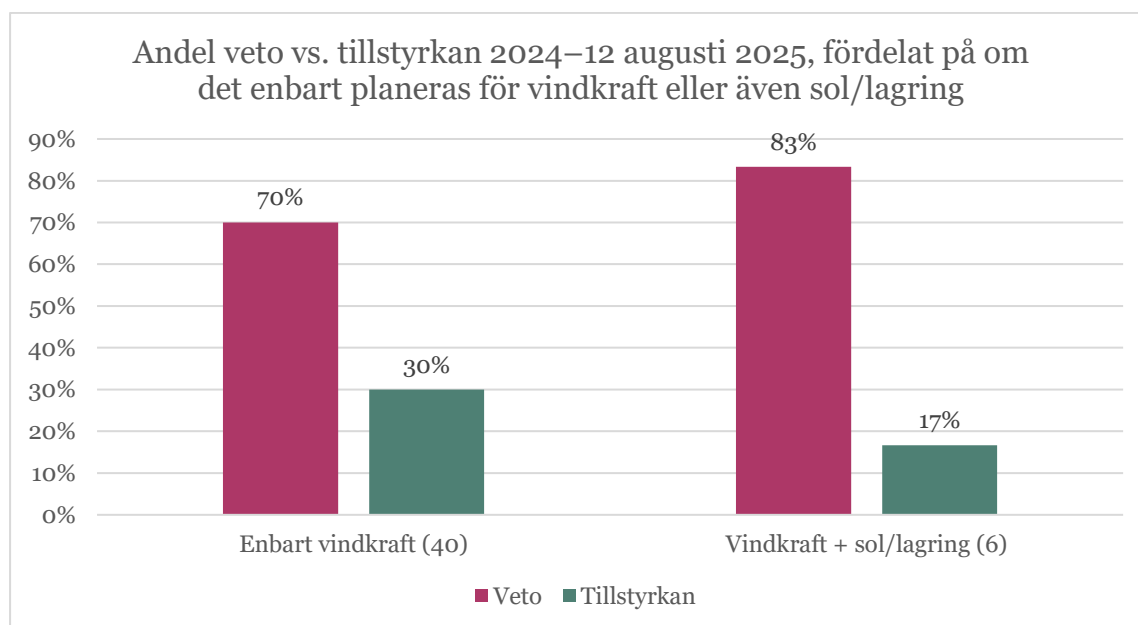
I sina utbyggnadsplaner är det allt fler projektörer som kombinerar en vindkraftspark med solceller och/eller batterier eller vätgasproduktion. Det innebär ett mer resurseffektivt markutnyttjande och stärker elsystemet.

Frågan är om detta påverkar, eller kommer att påverka, kommunernas ställningstagande till vindkraftsparken.

Resultat och slutsats

Av de 46 projekt vi undersökt (två projekt har vi inte lyckats hitta underlag för) är det sex som, parallellt med vindkraftsparken, planerar för (eller undersöker möjligheten) att installera solceller och/eller lagring i form av batterier eller vätgasproduktion. Dessa projekt kallas oftast för "energipark" eller "hybridpark". Se figur A1:19 för redovisning av andel veton respektive tillstyrkan beroende på om beslutet gäller en vindkraftspark eller energipark.

Man skulle kunna tro att det var en större andel tillstyrkan när projektet inte bara omfattar vindkraftverk utan också solkraft och/eller energilagring, och alltså beskrevs som en energipark. Men av sex sådana parker 2024–augusti 2025, var det bara en som fick kommunal tillstyrkan medan fem fick veto. Det bör dock noteras att antalet energiparker var mycket lågt.

Figur A1:19. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på typ av park. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.7 Kommunstyrelsens ordförande (KSO)

Bakgrund

Det är ofta svårt för vindkraftsprojektörerna att bedöma huruvida en kommun kommer att tillstyrka eller använda sitt veto.

Frågan är om det kanske räcker att göra en korrekt bedömning av huruvida kommunstyrelsen ordförande (KSO) kommer att rösta för eller emot. Röstar kommunen som KSO röstar?

För 46 av de 48 beslut som fattades 2024–12 augusti 2025 har vi hittat information om hur kommunstyrelsens ordförande (KSO) ställde sig i frågan om veto eller tillstyrkan. I ett fall (Ulricehamn) var inte KSO med under mötet som fattade beslut. I det sista fallet (Osby) drogs ansökan tillbaka före omröstningen i kommunen och det framgår inte offentligt hur KSO skulle ha röstat. Därför har vi exkluderat dessa två projekt och således granskat 46 beslut/ställningstaganden.

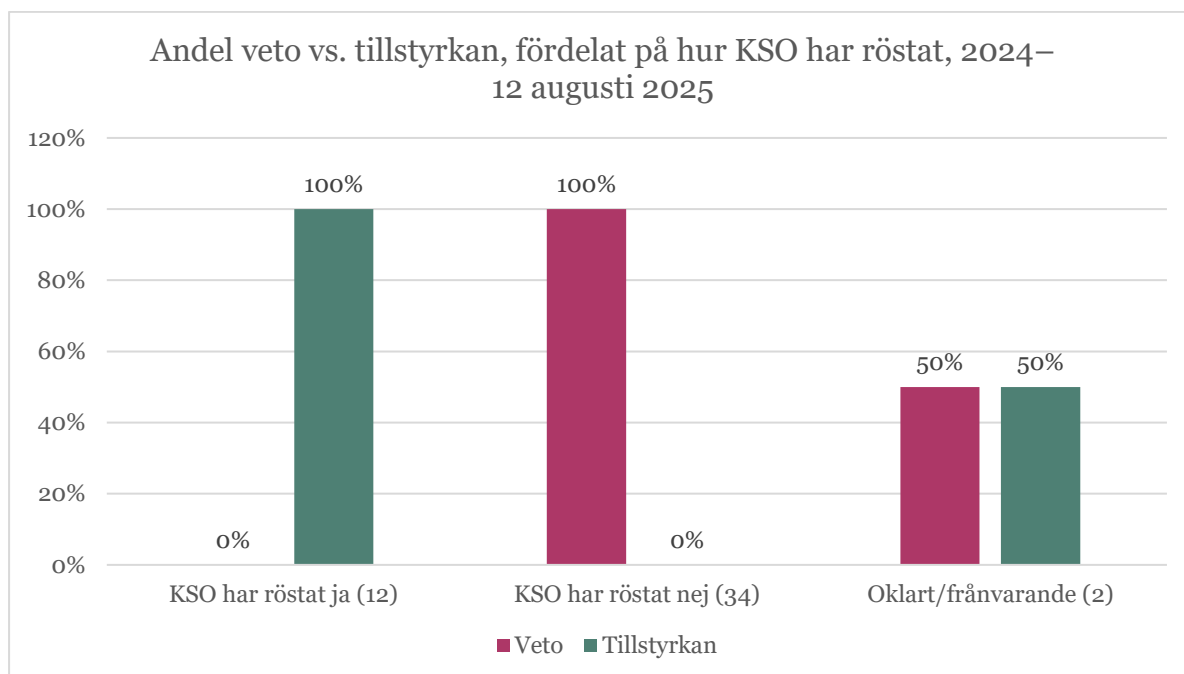
Resultat och slutsats

Se i figur A1:20 statistik fördelad på hur KSO har röstat och vilket utfallet har blivit i kommunen. I samtliga 46 fall där vi har information om hur KSO har röstat har utfallet följt hur KSO har röstat.

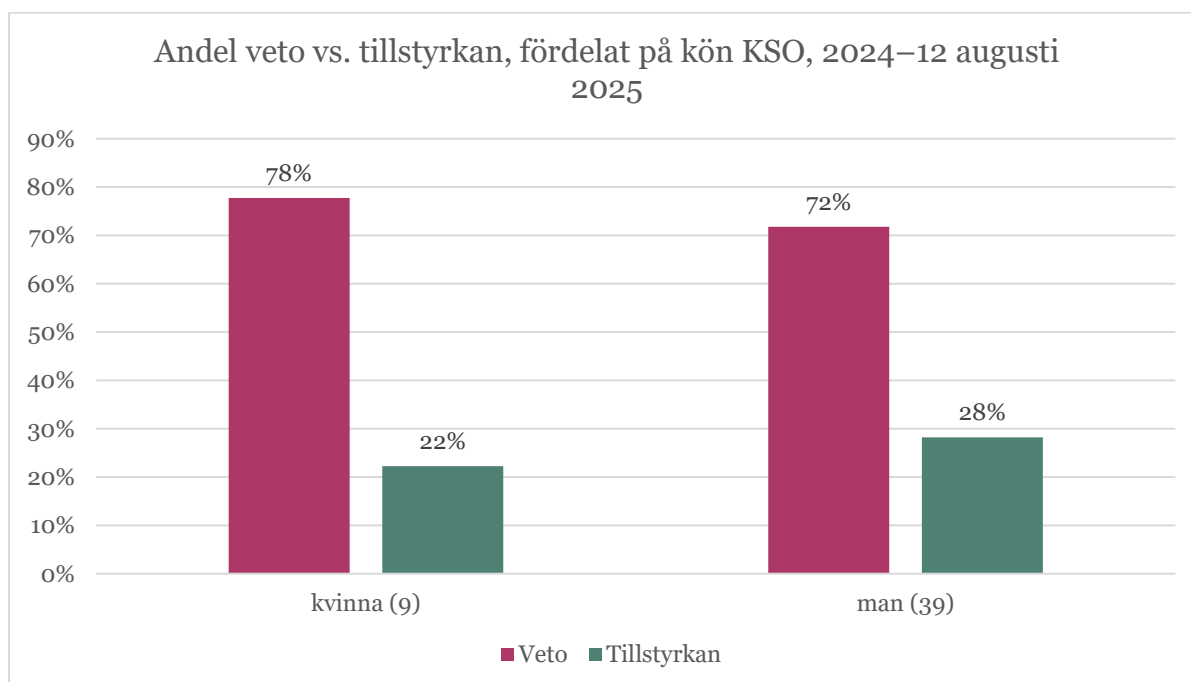
I figur A1:21 visas statistik fördelad på huruvida KSO har varit kvinna eller man. I kommuner med kvinnliga KSO är andelen veto något högre, men skillnaden är mycket liten och underlaget är litet. Observera att denna figur inte kopplar utfallet till hur KSO har röstat, utan bara vilket kön KSO har. Därför inkluderas här samtliga 48 beslut.

Se i figur A1:22 statistik fördelad på vilken partitillhörighet KSO har haft. Underlaget för kommuner med KSO från C, SD och L är lågt. Andelen veto vid KSO från M är klart högre än andelen veton vid KSO från S. Observera att denna figur inte kopplar utfallet till hur KSO har röstat, utan bara vilket parti KSO tillhör. Därför inkluderas här samtliga 48 beslut.

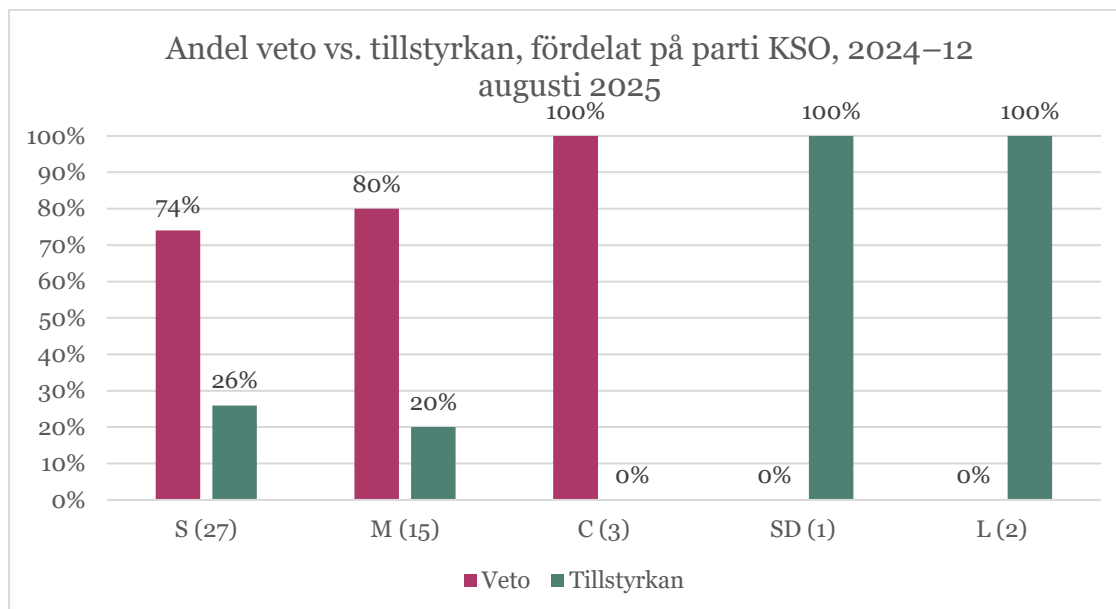
Studien visar att kommunmajoriteten och KSO har röstat lika i samtliga 46 fall 2024–augusti 2025 där vi har information om hur KSO har röstat. Som KSO röstar, röstar kommunen, eller tvärtom: Som kommunen röstar, röstar också KSO. I kommuner med kvinnliga KSO är andelen veto något högre än i kommuner med manliga KSO, men skillnaden är liten och underlaget begränsat. Vidare framgår att i kommuner med KSO från Moderaterna var andelen veto 80 procent, medan andelen veto i kommuner med KSO från Socialdemokraterna var 74 procent.

Figur A1:20. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på hur kommunstyrelsens ordförande har röstat. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

Figur A1:21. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på vilket kön kommunstyrelsens ordförande har haft. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

Figur A1:22. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelade på vilket parti kommunstyrelsens ordförande har tillhört. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.8 Majoritet i kommunfullmäktige

Bakgrund

Det är möjligt att beskriva samtliga kommunala beslut i relation till vilka partier som utgör majoritet i fullmäktige.

Det är partierna i kommunfullmäktige (ibland kommunstyrelsen) som fattar beslut om veto eller tillstyrkan. Det är därför relevant att först beskriva hur partierna har röstat i de kommunala besluten och hur detta har utvecklats över tid. Nedan redovisar vi inte bara hur partierna har röstat till landbaserade vindkraftsansökningar utan också, för att få en helhetsbild, hur partierna har röstat till havsbaserade vindkraftsansökningar i sjöterritoriet.

När det gäller *landbaserad vindkraft* presenterar vi i figur A1:23 hur partierna har röstat till dels 243 ansökningar mellan 2014–2020, dels 94 ansökningar mellan 2021–2025 (eller tagit ställning i de fall projektören dragit tillbaka ansökan innan omröstning). Vi har endast inkluderat beslut om ansökningar, eftersom partiernas beslut eller ställningstaganden i tidigare skeden ofta är svåra att belägga. Skälet till att vi redovisar statistiken för två olika perioder är att vi vill se hur partiernas ställningstaganden har påverkats efter det att M och KD i december 2019 lämnade energiöverenskommelsen och de fyra Tidöpartierna inledde sin kärnkraftsprofilering.

Observera att vi inte har statistik för hur alla partier har röstat i samtliga omröstningar. Detta kan bero på att partiet i fråga inte finns representerade i det beslutande organet, eller att det inte framgår av aktuella protokoll. Vi har utelämnat statistik där det är oklart hur ett parti har röstat och om partiets ledamöter röstat olika har vi utgått från hur de flesta i partiet röstade.

I tabell A1:2 finns samma statistik som i figur A1:23, kompletterat med information om *antal* nej och ja, samt totalt *antal* ansökningar som respektive parti röstade om. Av 337 kommunala beslut 2014–2025 har både S och M röstat ja i 159 fall (47 procent). I 158 av dessa fall (99 procent) har kommunen tillstyrkt ansökan.

Alla partier utom MP har röstat för veto i större utsträckning under 2021–2025 jämfört med 2014–2020. De största ökningarna, räknat i antal procentenheter, är att både KD och M har fördubblat sin andel veto – KD från 31 till 65 procent veto, och M från 28 till 64 procent veto.

Vi har också granskat vad som händer när de två ”regeringsdominerande” partierna, M och S, har röstat lika respektive olika avseende 94 ansökningar under perioden 2021–2025. I 24 av ansökningarna har både M och S röstat för tillstyrkan, och i samtliga fall har kommunen tillstyrkt. I 33 av ansökningarna har både M och S röstat för veto, i samtliga fall har kommunen avstyrkt.

När det gäller *havsbaserad vindkraft* presenterar vi, för att få en helhetsbild, i figur A1:24 hur partierna har röstat eller tagit ställning i 27 fall mellan 2019–2025. Vi har även inkluderat

ställningstaganden i tidigare skede än ansökan (fem beslut i samrådsfas, ett beslut i tidigt skede).

Precis som för landbaserad vindkraft har vi inte statistik för hur alla partier har röstat eller tagit ställning i samtliga omröstningar, vilket alltså kan bero på att partiet i fråga inte finns representerade i det beslutande organet, eller att det inte framgår av aktuella protokoll. Vi har därför även här utelämnat statistik där det är oklart hur ett parti har röstat och om partiets ledamöter röstat olika har vi utgått från hur de flesta i partiet röstade.

Resultat endast landbaserade ansökningar 2021–2024

Det är, som sagt, partierna i kommunfullmäktige (ibland kommunstyrelsen) som fattar beslut om veto eller tillstyrkan. Det är därför relevant att först beskriva hur partierna har röstat i de kommunala besluten och hur detta har utvecklats över tid, vilket är anledning till att vi i bakgrunden ovan har redogjort för detta innan vi nu redovisar hur majoritetsförhållanden i kommunfullmäktige samvarierat med kommunala beslut om veto eller tillstyrkan.

I figur A1:25 presenterar vi hur ofta ansökningar har fått veto respektive tillstyrkan vid olika majoritetsförhållanden (räknat i antal mandat) i kommunfullmäktige under perioden 2021–2024:

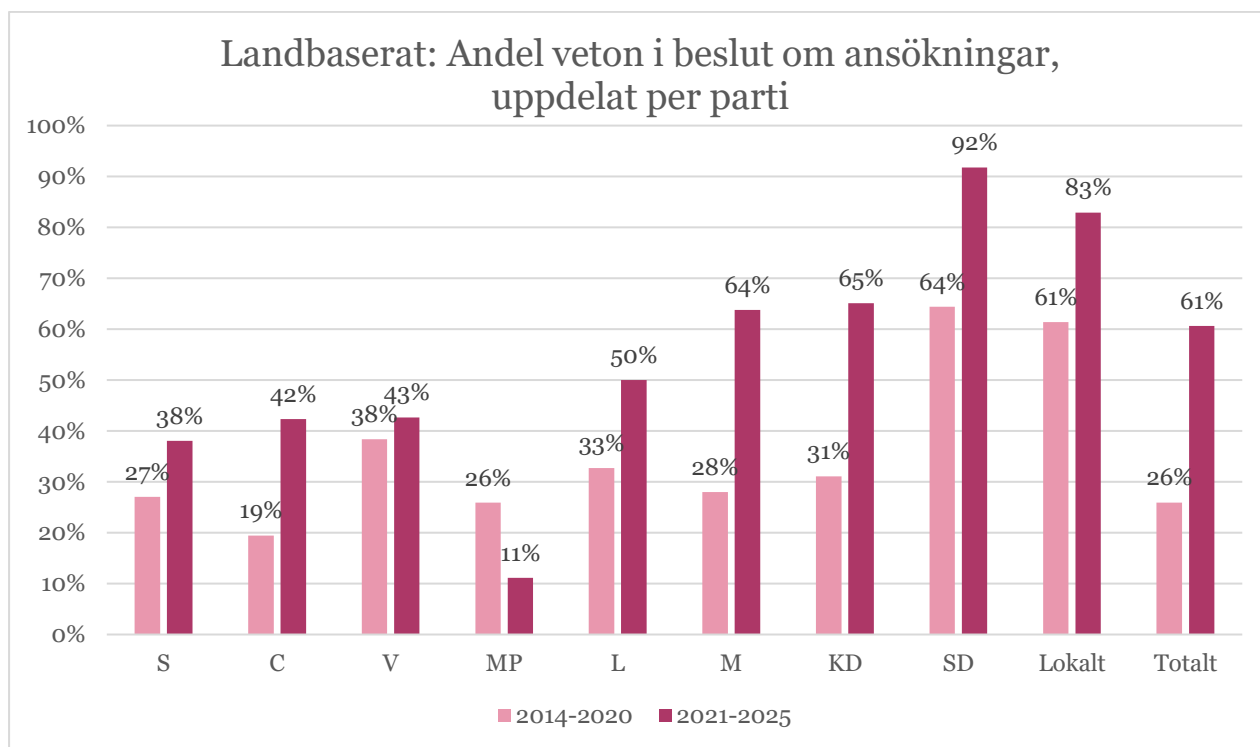
- I totalt 43 av 75 fall (73 procent) har de rödgröna partierna (S+C+V+MP) haft majoritet.
- I totalt 18 av 75 fall (24 procent) har Tidöpartierna (L+M+KD+SD) haft majoritet.
- I totalt 32 av 75 fall (43 procent) har Tidöpartierna (L+M+KD+SD) + lokalt parti haft majoritet.

Observera att siffrorna ovan inte summerar till 75 eftersom Tidöpartierna inkluderas i två majoritetskategorier.

Notera också att det som vi här benämner som ”majoritet” inte har något att göra med hur styret i kommunen ser ut. Styret i kommunen kan till exempel vara blocköverskridande, eller ett minoritetsstyre som samarbetar med andra partier genom någon form av valteknisk samverkan.

Slutsats

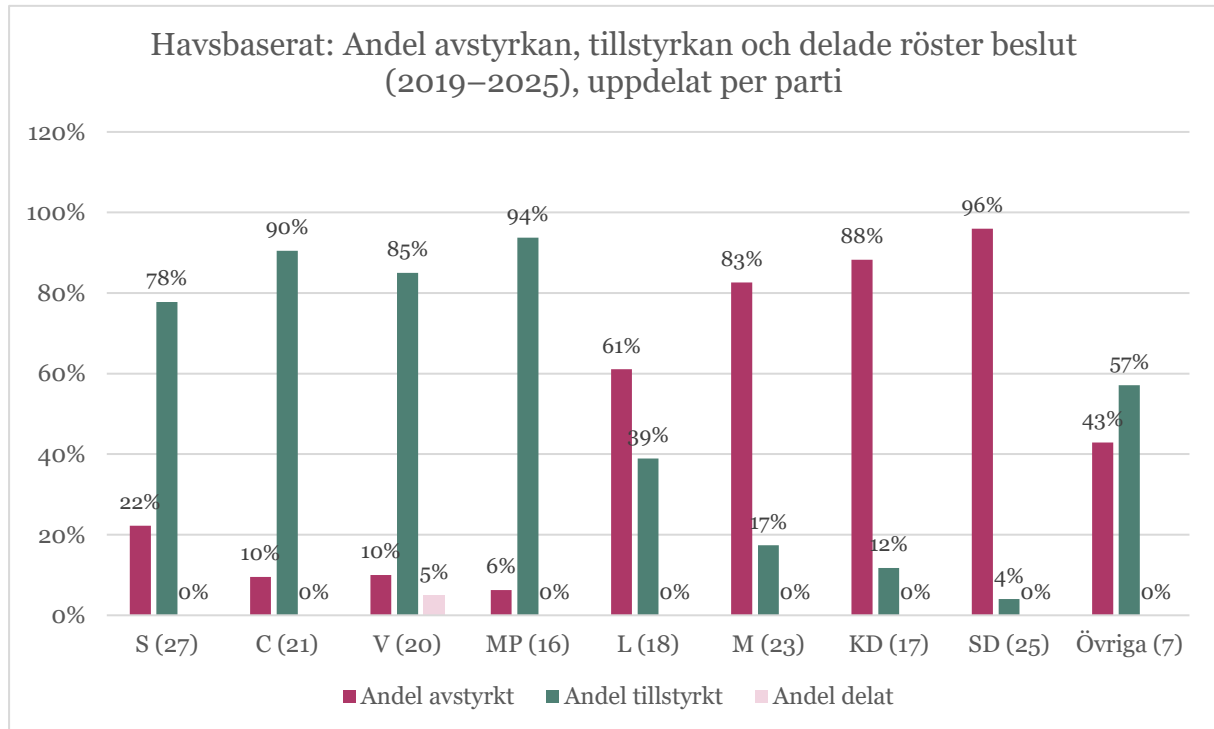
När vi analyserar betydelsen av vilka partier som haft majoritet i kommunfullmäktige (oavsett om dessa samarbetat eller inte) framgår att de fyra rödgröna partierna (S, C, V och MP) under perioden 2021–2024 i högre utsträckning röstat för att tillstyrka ansökningar än Tidöpartierna (M, L, KD och SD) och lokala partier (oavsett om de har utgjort en majoritet eller inte). Det skulle kunna tala för att andelen tillstyrkanden borde vara högre i kommuner där rödgröna partier haft majoritet. Ändå visar resultaten att det är nästan lika vanligt med veto när det varit rödgrön majoritet i fullmäktige som när Tidöpartierna tillsammans med lokala partier haft majoritet. När Tidöpartierna haft egen majoritet har andelen tillstyrkan varit något högre, vilket beror på att de rödgröna partierna i högre utsträckning röstat för tillstyrkan när det varit Tidö-majoritet jämfört med Tidöpartierna när det varit rödgrön majoritet.

Figur A1:23. Andel veton per parti i omröstningar om landbaserad vindkraft under perioderna 2014–2020 respektive 2021–2025 (inklusive ställningstaganden i de fall projektören dragit tillbaka ansökan innan omröstning).

	2014-2020					2021-2025				
	Ja	Nej	Totalt	Andel ja	Andel nej	Ja	Nej	Totalt	Andel ja	Andel nej
S	167	62	229	73%	27%	44	27	71	62%	38%
C	174	42	216	81%	19%	45	33	78	58%	42%
V	106	66	172	62%	38%	39	29	68	57%	43%
MP	103	36	139	74%	26%	24	3	27	89%	11%
L	107	52	159	67%	33%	22	22	44	50%	50%
M	149	58	207	72%	28%	29	51	80	36%	64%
KD	102	46	148	69%	31%	22	41	63	35%	65%
SD	53	96	149	36%	64%	6	67	73	8%	92%
Lokalt	34	54	88	39%	61%	7	34	41	17%	83%
Utfall	180	63	243	74%	26%	37	57	94	39%	61%

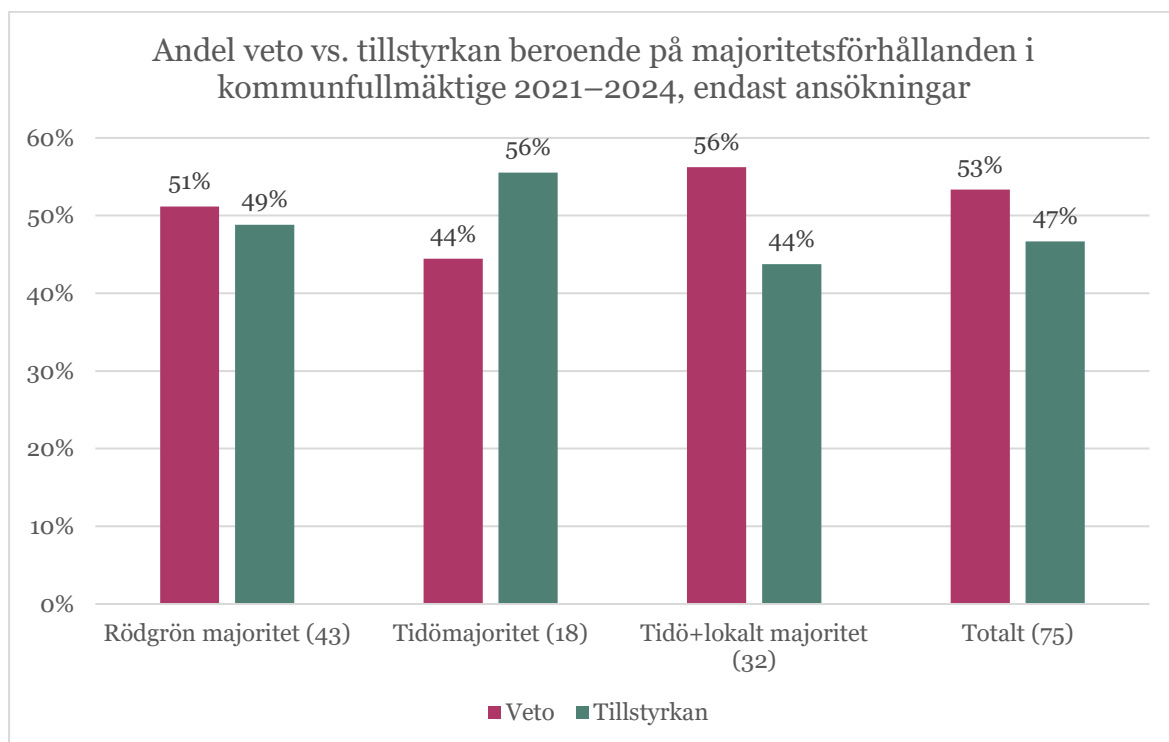
Tabell A1:2. Andel veton per parti i omröstningar om landbaserad vindkraft under perioderna 2014–2020 respektive 2021–2025 (inklusive ställningstaganden i de fall projektören dragit tillbaka ansökan innan omröstning).

Figur A1:24. Havsbaserat: Andel veton per parti i omröstningar om havsbaserad vindkraft under perioden 2019–2025 (inklusive ställningstaganden i de fall ingen omröstning har hållits).

	S	C	V	MP	L	M	KD	SD	Övriga
Avstyrkt	6	2	2	1	11	19	15	24	3
Andel avstyrkt	22%	10%	10%	6%	61%	83%	88%	96%	43%
Tillstyrkt	21	19	17	15	7	4	2	1	4
Andel tillstyrkt	78%	90%	85%	94%	39%	17%	12%	4%	57%
Delat	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Andel delat	0%	0%	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totalt	27	21	20	16	18	23	17	25	7

Tabell A1:3. Andel veton per parti i omröstningar om havsbaserad vindkraft under perioden 2019–2025 (inklusive ställningstaganden i de fall ingen omröstning har hållits).

Figur A1:25. Kommunala beslut om ansökningar 2021–2024, beroende på majoritetsförhållanden i kommunfullmäktige. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna.

5.9 Tidpunkt kommunalval

Bakgrund

En faktor som kan påverka andelen veton respektive tillstyrkan är tidpunkten för när kommunen fattar sitt beslut. Här kan man mäta på två olika sätt, dels kommunernas beslut de nio första respektive sista månaderna *under mandatperioden*, dels kommunernas beslut nio månader *före respektive efter kommunalvalet*.

Resultat: *Början och slutet av mandatperioden*

Se i figur A1:26 statistik för de första nio månaderna jämfört med de sista nio månaderna av mandatperioderna 2014–2018 och 2018–2022. Totalt antal *ansökningar* under perioden (som vi har inkluderat i vår statistik) redovisas inom parentes efter respektive period.

Resultat: *Före och efter kommunvalet*

Sambandet mellan tidpunkt för beslut och veto, kompliceras av att det i många kommuner blev ändrade majoritetsförhållanden i många kommuner. S, C, MP och V röstar, som vi har sett, i högre utsträckning för tillstyrkan än Tidöpartierna. Men dessa rödgröna partier har, räknat i procent (och inte mandat), gått tillbaka i de två senaste valen:

- I valet 2010 fick S, C, MP och V minst 50 procent i 210 av 290 kommuner, 72 procent.
- I valet 2014 fick S, C, MP och V minst 50 procent i 217 av 290 kommuner, 75 procent.
- I valet 2018 fick S, C, MP och V minst 50 procent i 160 av 290 kommuner, 55 procent.
- I valet 2022 fick S, C, MP och V minst 50 procent i 120 av 290 kommuner, 41 procent.

Sammantaget, i samtliga kommunval, har de rödgröna backat något sedan 2014 medan Tidöpartierna har ökat och övriga partier legat relativt jämnt.¹⁵ Se figur A1:27.

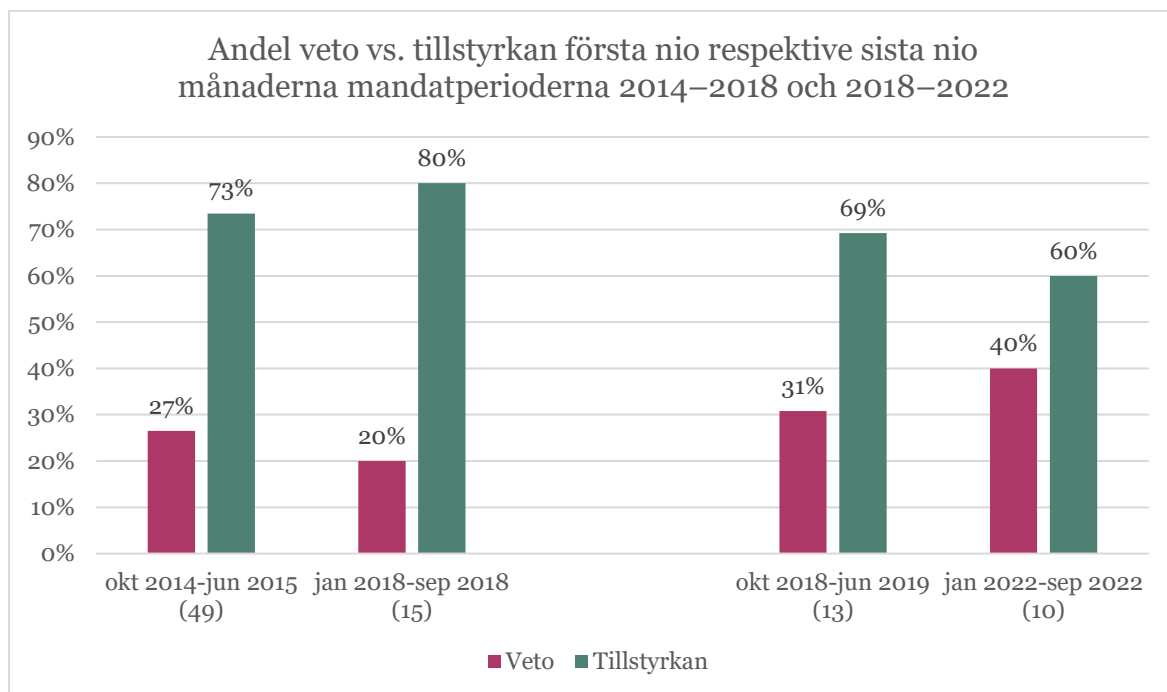
När de mest vindkraftspositiva partierna går tillbaka är det inte så konstigt om det blir fler veton efter valet än före. Med denna komplicerande faktor i bakhuvudet redovisar vi i figur A1:28 statistik för de sista nio månaderna före valen 2014, 2018 och 2022 respektive de första nio månaderna efter respektive val. Totalt antal beslut om *ansökningar* under perioden (som vi alltså har inkluderat i vår statistik) redovisas inom parentes efter respektive period.

Slutsats

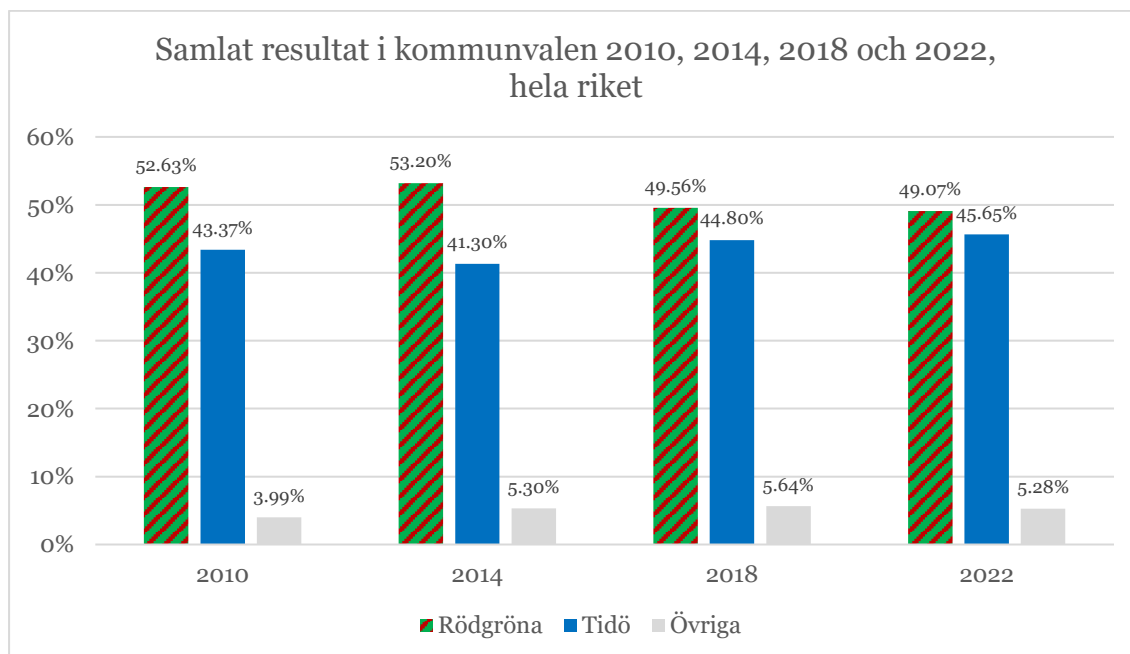
När det gäller tidpunkt i förhållande till kommunalval kan resultaten mätas på två olika sätt: I början jämfört med slutet av mandatperioden, respektive i slutet av mandatperioden jämfört med inledningen av nästa. Bilden är splittrad oavsett vilket mätsätt som används. Under mandatperioden 2014–2018 var det en något större andel veto i början av mandatperioden (27 procent) jämfört med slutet (20 procent), men under mandatperioden 2018–2022 var det i stället en lägre andel veto i början (31 procent) än i slutet (40 procent). Om vi i stället mäter före och efter kommunvalet framgår att det i samband med valet 2014 var en högre andel veto nio månader efter valet än före valet, medan resultaten för valen 2018 och 2022 var omvända, med

¹⁵ SCB, Kommunfullmäktigeval – valresultat efter region och parti mm. Antal och andelar. Valår 1973–2022.

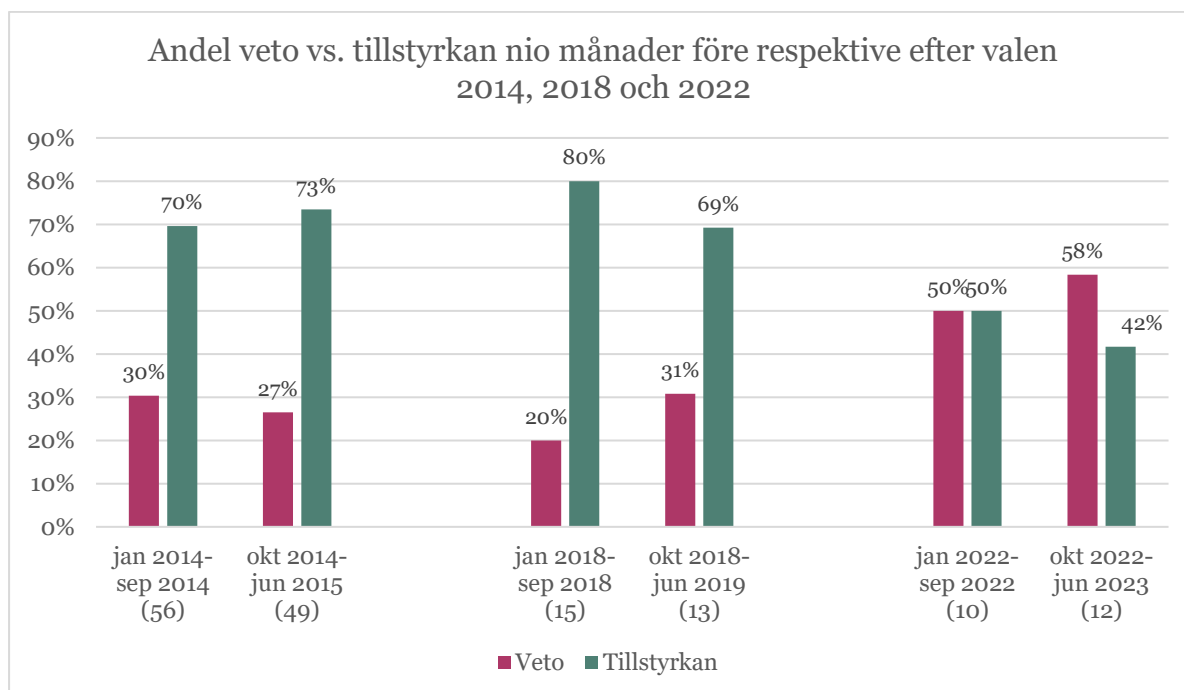
lägre andel veto före valet än efter valet. Resultatet kan ha påverkats av att de partier som oftast tillstyrkt (S, C, V och MP) gick tillbaka i de två senaste kommunvalen.

Figur A1:26. Kommunala beslut om ansökningar under de första nio respektive sista nio månaderna under mandatperioderna 2014–2018 och 2018–2022. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna.

Figur A1:27. Samlat resultat för de rödgröna (S, C, V, MP), Tidöpartierna (M, KD, L, SD) respektive övriga i kommunvalen 2010, 2014, 2018 och 2022, hela riket sammanräknat.

Figur A1:28. Kommunala beslut om ansökningar nio månader före valet respektive nio månader efter valet 2014, 2018 och 2022. Totalt antal ansökningar är angivet inom parentes under staplarna.

5.10 Nationell regering

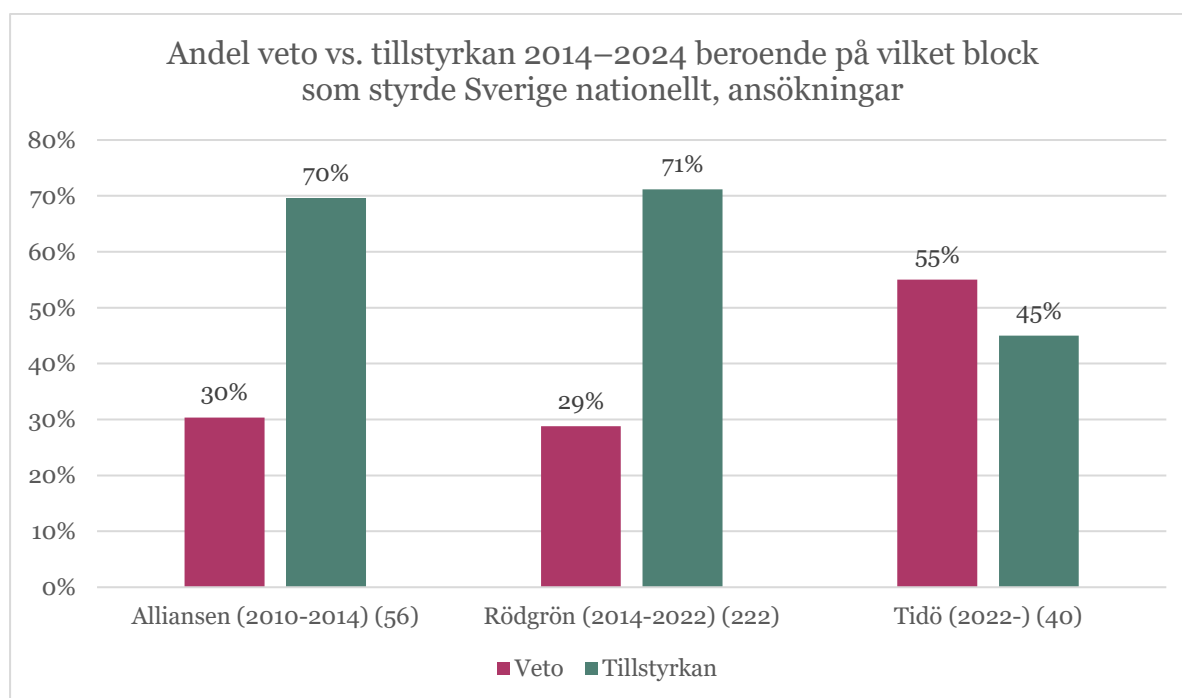
Bakgrund

Frågan är om det finns ett samband mellan vilka partier som utgör regering (regeringsunderlag) och hur kommunerna har röstat när det gäller tillstyrkan eller veto för ansökningar. Vi har mätt hela perioden 2014 till 2024.

Resultat och slutsats

I figur A1:29 redovisar vi andel veton respektive tillstyrkan i beslut om ansökningar 2014–2024, fördelade på vilket nationellt block som har styrt Sverige vid beslutstillfället.

Under den borgerliga alliansregeringen januari till september 2014 och under det rödgröna styret 2014–2022 var andelen tillstyrkan ungefär lika stor, 70 respektive 71 procent. Under Tidö-regeringen, perioden oktober 2022–2024, minskade andelen tillstyrkan väsentligt, då bara 45 procent av ansökningarna tillstyrktes.

Figur A1:29. Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024 fördelade på vilket nationellt block som styrde Sverige vid beslutstillfället. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 103 av 318 beslut veto (32 procent) och 215 av 318 beslut (68 procent) tillstyrkan 2014–2024.

5.11 Projektområdet i förhållande till kommunens planer

Bakgrund

Westander Klimat och Energi gjorde 2021 en undersökning åt den statliga utredningen ”En rättssäker vindkraftsprövning” som avsåg perioden 2014 till 2020. Baserat på denna undersökning konstaterades i utredningen att det haft en relativt liten betydelse för kommunens beslut om området varit utpekade som lämpligt för vindkraft eller inte i översiktsplaneringen: När platsen var utpekad som lämpligt område tillstyrktes 76 procent av ansökningarna i sin helhet och när platsen inte var utpekad som lämpligt område tillstyrktes 72 procent av ansökningarna (68 procent i sin helhet och 4 procent delvis).¹⁶

I en kompletterande undersökning konstaterade Westander Klimat och Energi och nätverket Vindkraftens klimatnytta att kommunernas utpekande av vindkraftsområden hade en mer styrande effekt om den kommunala planen var relativt ny, jämfört med om den var äldre.¹⁷

Men hur viktigt har det varit att vara ligga i område ”utpekade” för vindkraft för de 48 projekt som avgjorts av kommuner mellan 2024 och 12 augusti 2025?

För att undersöka detta har vi jämfört respektive projektområde med eventuella utpekade lämpliga/möjliga områden i kommunens översiktsplanering. När kommunen har hänvisat till riksintresseområden, utan att ange att de själva anser området vara lämpligt/möjligt, har det ej räknats som utpekade områden. Vi har utgått från de projektytor som finns registrerade i vindbrukskollen. Vi har också undersökt vad projektörerna har skrivit i sina samråd och vad kommunerna har skrivit i sina beslut.

Vi har därefter delat in de 48 besluten i åtta kategorier – **ja**, **delvis**, fem **nej**-kategorier och en kategori som vi kallar för **oklart** (observera att metoden är inte helt jämförbar med upplägget år 2021¹⁸):

- **Ja** (projektområdet ligger helt i ett utpekade område)
- **Delvis** (projektområdet ligger delvis i ett utpekade område)
- **Nej1** (kommunen har utpekade områden och projektet ligger ej i ett utpekade område *men* det finns också utpekade ”stoppområden” och projektet ligger ej i ett sådant)
- **Nej2** (kommunen har inga utpekade områden eller ”stoppområden” alls)
- **Nej3** (kommunen har utpekade områden men projektet ligger ej i ett utpekade område *eller* kommunen har aktivt fastställt att det inte finns några lämpliga områden alls i kommunen)
- **Nej4** (projektområdet ligger helt eller delvis i ett utpekade område men uppfyller inte höjd- eller avståndskrav)
- **Nej5** (kommunen har kommunicerat att allt avstyrks innan ny plan på plats)

¹⁶ En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53), juni 2021

¹⁷ Statligt stöd till kommunernas vindkraftsplanering i budgetpropositionen, nätverket Vindkraftens klimatnytta, 2021

¹⁸ En rättssäker vindkraftsprövning, SOU 2021:53, se sid. 204-206

- **Oklart** (när projektet inte passar in under någon av de andra kategorierna)¹⁹

Resultat

Se i figur A1:30 statistik fördelad på huruvida dessa 48 projekt helt eller delvis låg i ett område som var utpekade för vindkraft i kommunens översiktsplanering. Först redovisar vi hur det ser ut för helt utpekade vs. övriga. Totalt ligger 10 projekt helt i utpekade områden.

Vi delar nu, i figur A1:31 upp statistiken i fyra kategorier – helt utpekade, ej utpekade, delvis utpekade och oklart. Totalt har 26 projekt ej pekats ut i kommunala planer, medan 13 projekt helt eller delvis har pekats ut. 9 projekt kategoriseras som oklara.

Vi har också undersökt hur det ser ut om vi bryter ner statistiken på de fem nej-kategorierna (observera att det för dessa kategorier finns ett mycket litet underlag). Se figur A1:32.

Som det går att se har följande kategorier en 100-procentig avstyrkandegrad:

- **Nej1** (kommunen har utpekade områden och projektet ligger ej i ett utpekade område *men* det finns också utpekade "stoppområden" och projektet ligger *ej* i ett sådant)
- **Nej4** (projektområdet ligger helt eller delvis i ett utpekade område *men* uppfyller inte höjd- eller avståndskrav)
- **Nej5** (kommunen har kommunicerat att allt avstyrks innan ny plan på plats)

Några exempelcitater från beslut om veto:

- **Ljungby:** *"I handlingarna inför avgränsningssamrådet framgår det att placeringen ligger utanför de områden som i kommunens vindkraftsplan (2018) är utpekade som lämpliga områden. /.../ Med utgångspunkt i den inriktning som vindkraftsplanen ger föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunstyrelsen genom veto avstyrker [Projektörs] planer."*
- **Bengtsfors:** *"Vi står fast vid den nuvarande vindbruksplanen. Det innebär att vi säger nej till de områden där vi i dag har intressenter som vill etablera vindkraftsparker, [Projekt] och [Projekt]. Dessa områden bedöms fortsatt som olämpliga, säger [Kommunallråd] för kommunens styrande alliansgrupp. /.../ Ingen*

¹⁹ Det gäller följande projekt:

- Två projekt i Borås, som vi kategoriserade som Nej2 då Borås inte har några utpekade områden – i beslutet står dock *"Projektet uppfyller kriterierna om vindkraft i Borås Stads översiktsplan. Ny markanvändning med vindkraft väger därtill tungt vad gäller tillgång till närproducerad el och samt redundans i elsystemet."*
- Ett projekt i Gagnef. Gagnefs energiplan hänvisar (på sidan 9) till Länsstyrelsens utpekade områden, *men* pekar inte ut några egna områden. Det är därför oklart om det går att säga att det finns utpekade områden i kommunen.
- Ett projekt i Vetlanda, som verkar ligga på gränsen mellan ett aktivt lämpligt och ett aktivt utpekade olämpligt område. Det faller alltså inte in under kategorin "delvis".
- Fem projekt i Ånge. Projekten ligger i skogsbygdsområde, där det enligt översiktsplanen är möjligt att pröva vindkraft. I översiktsplanen står det dock: *"Vindkraft kan endast prövas i delar av de områden som på skalnivå 1 pekas ut som Skogsbygd, där avvägning gjorts mot andra långsiktiga intressen. Översiktsplanen pekar alltså inte ut områden lämpliga för vindkraftsetableringar"*. Kommunen anger alltså själv att dessa områden inte bör ses som utpekade, *men* då de anges som "möjliga att pröva" kan skogsbygdsområdena potentiellt ändå ses som utpekade beroende på vilken tolkning som görs av planen.

av dessa ligger i område som pekats ut som lämplig för vindkraftparker enligt [Läns] gemensamma vindbruksplan.”

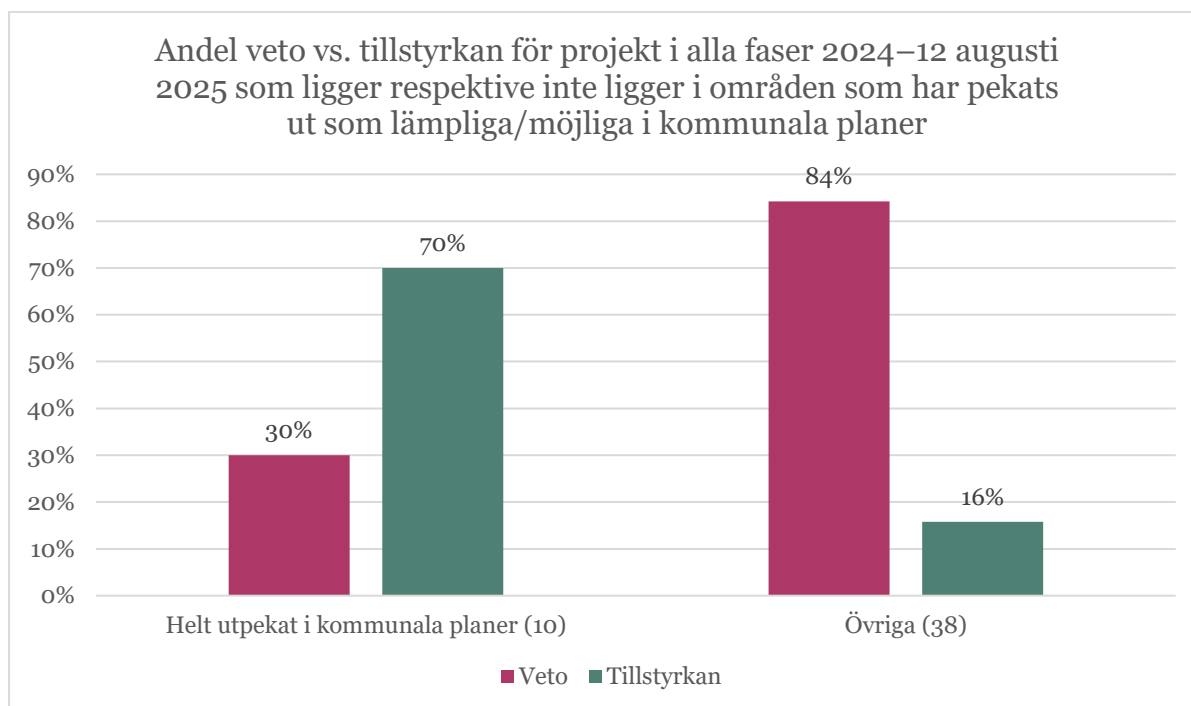
I två ”Nej-fall” – en gång inom kategorin **Nej2** (kommunen har inga utpekade områden eller ”stoppområden” alls) och en gång inom kategorin **Nej3** (kommunen har utpekade områden men projektet ligger ej i ett utpekat område eller kommunen har aktivt fastställt att det inte finns några lämpliga områden alls i kommunen) – har projektet trots detta fått tillstyrkan av kommunen.

I dessa två fall har kommunens ”ja” motiverats på följande sätt:

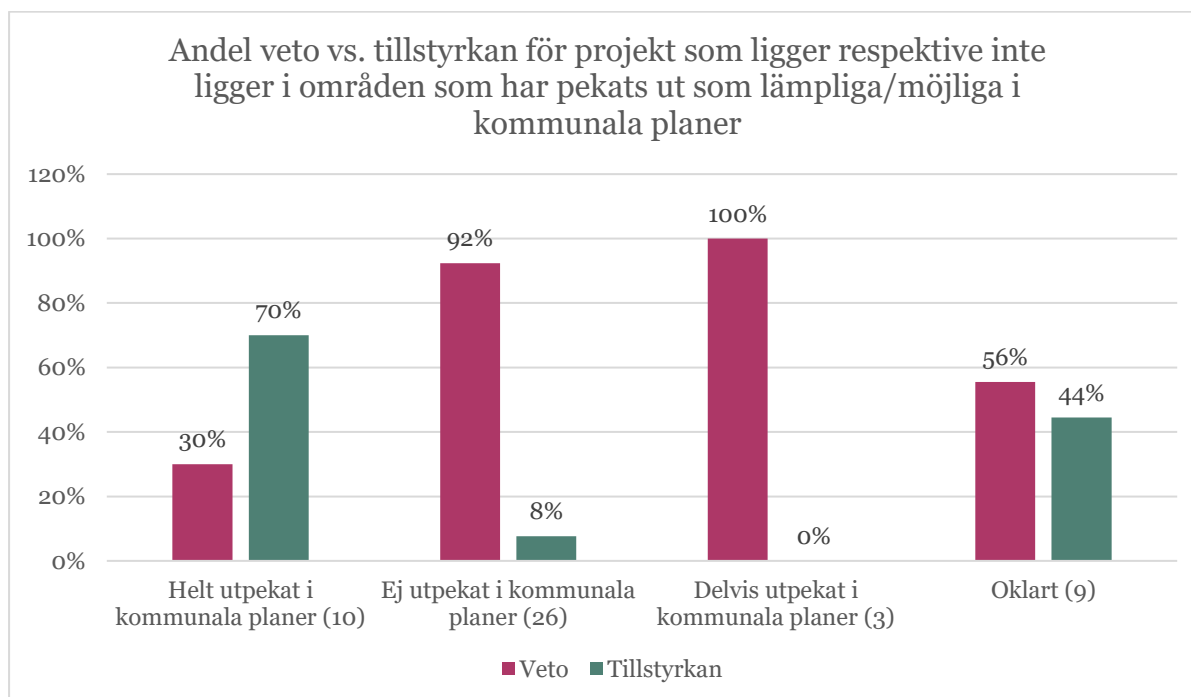
- **Fall 1:** KS ordförande: *”Detta beslut fattades redan 2019 i kommunfullmäktige och vi ser inget kontroversiellt med att godkänna de resterande 3 vindkraftverken som låg med i det ursprungliga beslutet. Så det går inte emot tidigare beslut att bevilja flera etableringar innan vindbruksplanen är antagen.”*
- **Fall 2:** Ur beslutet: *”Enligt gällande översiktsplan, Framtid 2050, är lokaliseringen av vindkraftsparken olämplig eftersom verksamhetsområdet till sin helhet är utanför områden som är prioriterade för vindkraftsetablering. Höga naturvärden riskerar att drabbas negativt vid anläggning av vindkraftparker infrastruktur. Energikrisen, invasionen av Ukraina och klimatkrisen gör energiproduktion till ett högt prioriterat samhällsintresse. Därför anser samhällsutvecklingsavdelningen att ett avsteg från översiktsplanens riktlinjer kring etablering av vindkraft är befogat i detta ärende.”*

Slutsats

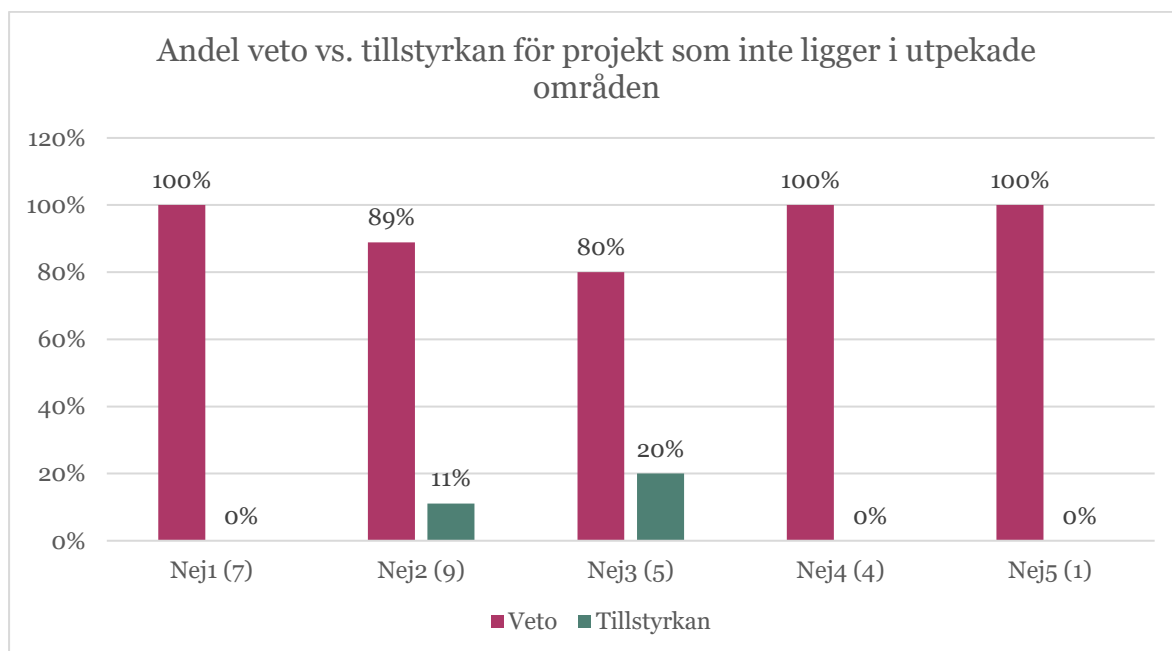
Det har, sedan 2024, fått en väsentligt större betydelse om ett projekt ligger i ett av kommunen utpekat vindkraftsområde eller inte, jämfört med perioden 2014–2020. Under perioden 2024–augusti 2025 fick 70 procent av besluten (7 av 10) tillstyrkan om projektet låg i utpekat område, medan endast 7 procent (2 av 29) fick tillstyrkan om projektet inte alls eller bara delvis låg i ett utpekat område. I de fall som klassats som oklara fick 44 procent (4 av 9) tillstyrkan.

Figur A1:30. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på huruvida projektet är helt utpekat i kommunala planer eller ej. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

Figur A1:31. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på huruvida projektet är helt, delvis eller ej utpekat i kommunala planer, eller huruvida det är oklart. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna.

Figur A1:32. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelat på typ av kategori för projekt som ej är utpekade i kommunala planer. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna.

5.12 Projektområdet i förhållande till Klass 1-områden

Bakgrund

Westander Klimat och Energi har tidigare gjort en sammanställning till den statliga utredningen En rättssäker vindkraftsprövning, som avsåg perioden 2014 till 2020. Den undersökningen inkluderade ett statistiskt underlag för hur *Energimyndighetens riksintresseanspråk vindbruk* har hanterats vid kommunal tillstyrkan, vilket nu kan jämföras med betydelsen av Energimyndighetens och Naturvårdsverket "Klass 1-områden", som 2021 pekades ut av Energimyndigheten och Naturvårdsverket inom ramen för den nationella vindkraftsstrategin.²⁰ Notera att det inte finns någon direkt koppling mellan den kommunala översiktsplaneringen och Klass 1-områden.

Slutsatsen i betänkandet från den statliga utredningen var: *"Rapporten från Westander omfattar även statistik kring hur riksintresseanspråk vindbruk fått genomslag i kommuner och miljöprövningsdelegationer. Överraskande är att statistiken i rapporten visar att det råder ett omvänt samband mellan riksintresse vindbruk och vindkraft /.../. Det är alltså större chans att få ja till en vindkraftsanläggning utanför ett riksintresse vindbruk än inom detsamma. Det gäller både för kommunal tillstyrkan och i tillståndsprövningar."*²¹

Myndigheterna delade in Sverige i tre klasser: Klass 1: 4 600 km², Klass 2: 92 000 km², Klass 3: 86 000 km². Klass 1 omfattar alltså bara 2,5 procent av den fördelade landytan på 182 000 km² som uppfyller kriterierna för vindkraft. I definitionen av Klass 1 anges: *"Områden där möjligheter till samexistens bedöms finnas, inga kända konflikter sett ur ett nationellt perspektiv baserat på genomförd GIS-analys."*

Vi har nedan utgått från de projektytor som finns registrerade i Vindbrukskollen. Eftersom det inte finns några Klass 1-områden i elområde 1, (på grund av renskötsel), så har vi exkluderat det enda projekt som ligger i detta elområde.

Frågan är om kommunerna i högre eller lägre utsträckning har tillstyrkt projekt som ligger i Klass 1-områden.

Resultat och slutsats

Se i figur A1:33 statistik för 47 beslut (2024–12 augusti 2025) som ligger i elområde 2, 3 eller 4, fördelat på huruvida projekten som besluten avsåg ligger i områden som Energimyndigheten och Naturvårdsverket har pekat ut som Klass 1-områden eller inte.

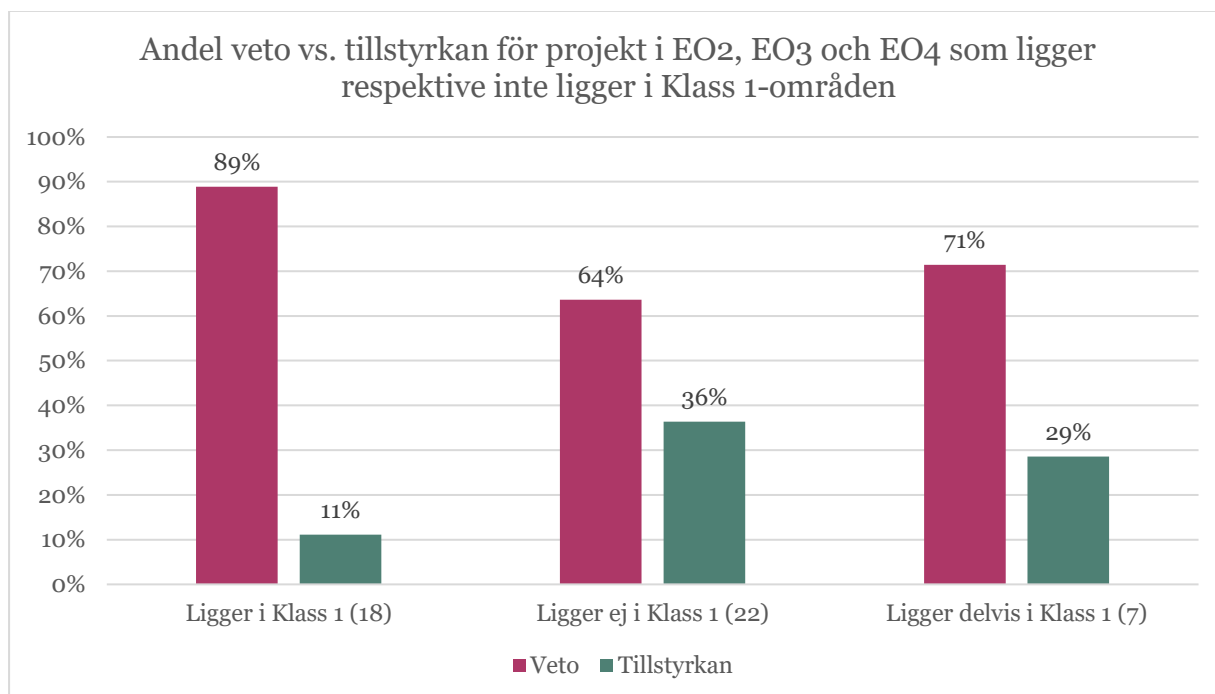
Resultatet baseras på följande indelning:

- **Ligger i klass 1:** minst 60 procent av projektytan ligger i ett klass 1-område
- **Ligger delvis i klass 1:** mellan 20–60 procent ligger i ett klass 1-område
- **Ligger inte i klass 1:** mindre än 20 procent ligger i ett klass 1-område

²⁰ Nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad, januari 2021

²¹ En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53), juni 2021

I analysen av projektområdet i förhållande till så kallade Klass 1-områden (områden som av Energimyndigheten och Naturvårdsverket 2021 bedömdes vara utan kända konflikter ur ett nationellt perspektiv) framgår ett negativt och uppseendeväckande samband. Endast 11 procent av projekten i Klass 1-områden fick kommunal tillstyrkan 2024–augusti 2025. Motsvarande andel tillstyrkan var 36 procent för projekt som inte alls eller till högst 20 procent låg i Klass 1-område. Mönstret är därmed detsamma som tidigare observerats för perioden 2014–2020 när det gällde andelen veto vid ansökningar som låg inom riksintresse för vindbruk, där det också var en lägre andel tillstyrkanden.

Figur A1:33. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på huruvida projektet ligger i ett Klass 1-område eller ej. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.13 Tidigare utbyggd vindkraft i kommunen

Bakgrund

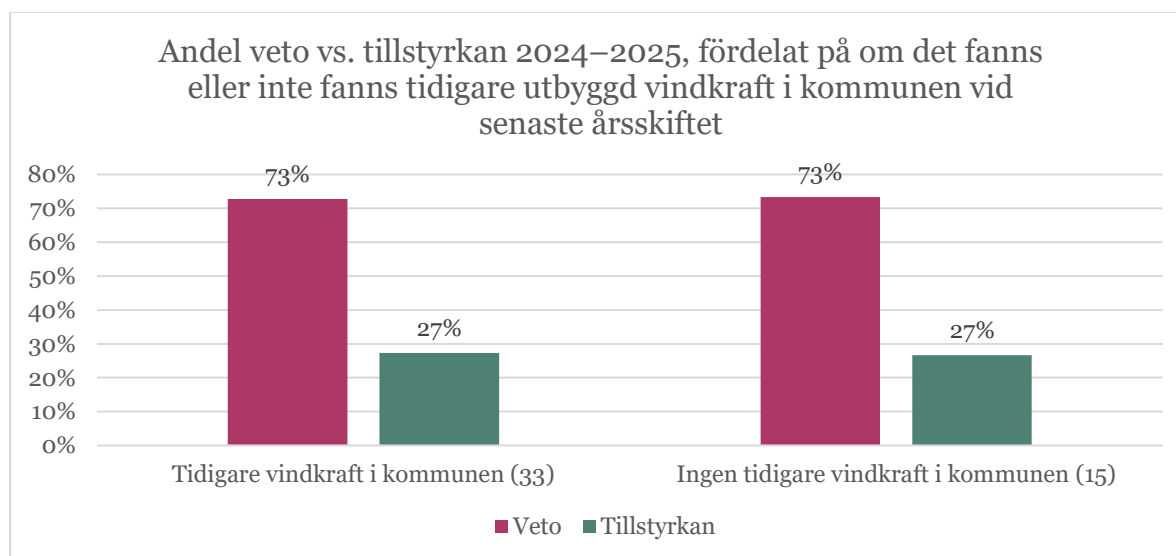
Det fanns vid utgången av 2024 vindkraft i 186 av Sveriges 290 kommuner (med en installerad effekt som varierar från som minst 0,01 MW i Bjuv till som mest 2 609 MW i Piteå).²²

Frågan är om de kommuner som inte har någon vindkraft, eller de som redan har, är mest benägna att tillstyrka vindkraftsprojekt i kommunen.

Resultat och slutsats

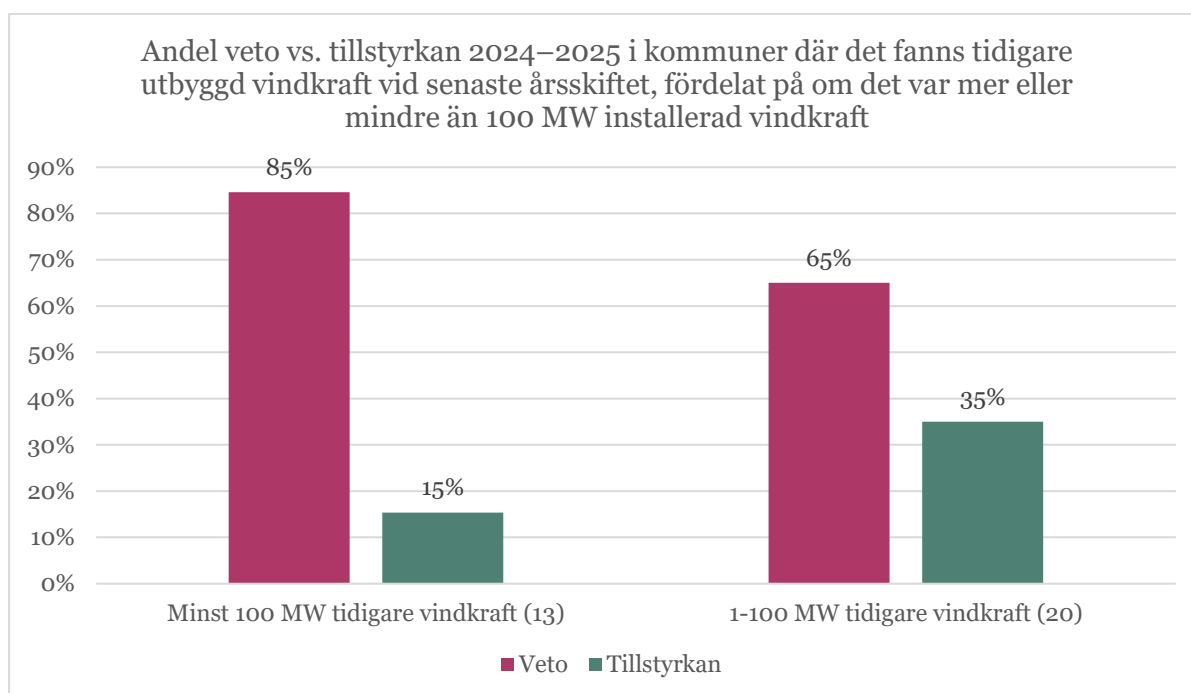
Se i figur A1:34 statistik fördelad på huruvida dessa 48 projekt låg i kommuner som hade eller inte hade tidigare utbyggd vindkraft vid senaste årsskiftet före beslut. Det är ingen skillnad när det gäller andelen veton i kommuner med respektive utan vindkraft (båda grupper har 73 procent veton).

Vi mäter också vetoandelen i relation till *hur mycket* installerad vindkraft det fanns i kommunen. Av de 33 beslut som har tagits i kommuner med utbyggd vindkraft vid det senaste årsskiftet innan beslut, har 13 beslut tagits i kommuner där det fanns minst 100 MW tidigare installerad vindkraft, och 20 beslut i kommuner där det fanns mellan 1 och 100 MW tidigare installerad vindkraft. Se figur A1:35. Det har varit minst andel veto (65 procent) i kommuner där det finns upp till 100 MW installerad vindkraft. Andelen veto är något högre för projekt i kommuner där det inte finns någon vindkraft alls (73 procent). (Observera att vi inte undersökt om det i kommunerna utan vindkraft har tagits några beslut om framtida vindkraftsetableringar.) Det är högst andel veto i kommuner som redan har mycket vindkraft, i betydelsen minst 100 MW och upp till 751 MW (85 procent).

Figur A1:34. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på huruvida det i kommunen före beslutet har funnits utbyggd vindkraft i kommunen eller ej. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

²² Energimyndigheten, 2025, Antal verk och installerad effekt per kommun, 2003-

Figur A1:35. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på hur mycket vindkraft som tidigare har varit utbyggd i kommunen. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.14 Befolkningstäthet

Bakgrund

Sverige är ett stort land med mycket låg befolkningstäthet, jämför med övriga Europa. Men spelar befolkningstätheten i kommunen någon roll när besluten om veto eller tillstyrkan fattas?

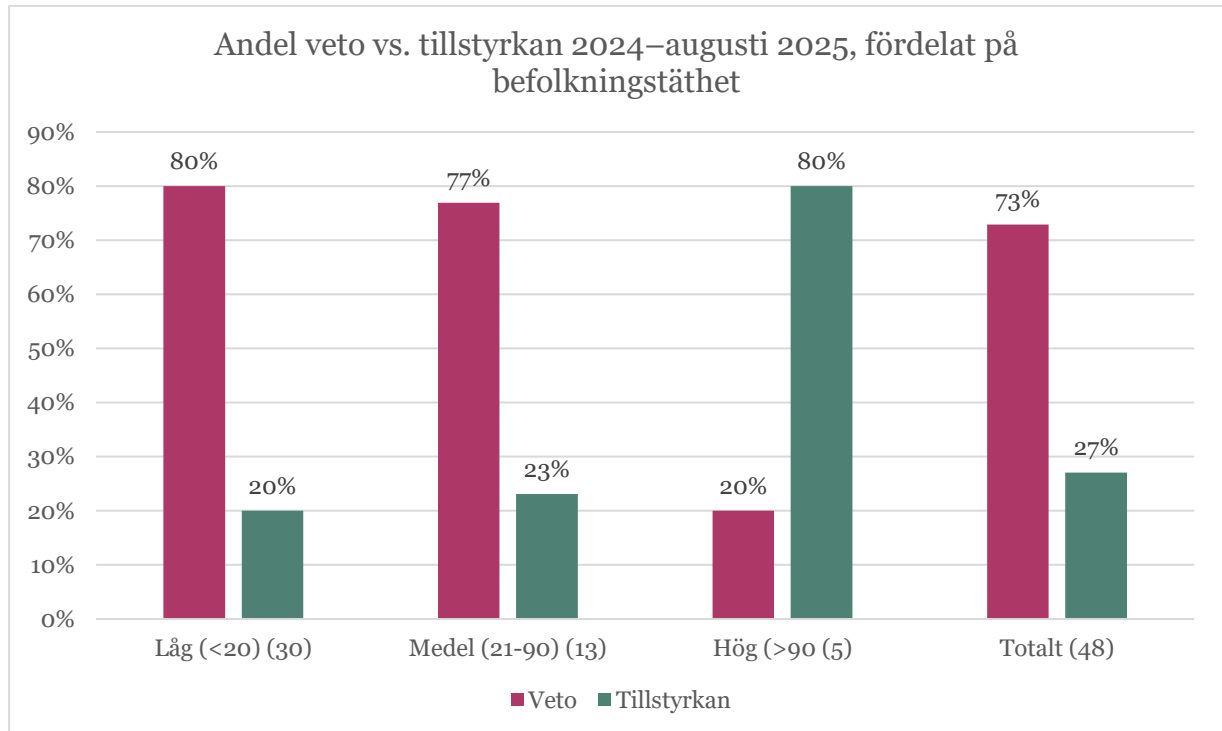
Resultat och slutsats

Se i figur A1:36 statistik fördelat utifrån olika nivåer på befolkningstäthet ("låg" är max 20 invånare/km², "medel" är 21-90 invånare/km² och "hög" är över 90 invånare/km²).

Se i tabell A1:4 översikt över alla 48 inkluderade beslut, sorterade efter kommunens befolkningstäthet – från högst till lägst.

Resultatet är något förvånande avseende befolkningstäthet i relation till kommunernas beslut. Andelen veto är ungefär lika stor för kommuner med en låg (upp till 20 personer/km²) som med medelstor (21-90 personer/km²) befolkningstäthet (77–80 procent), men väsentligt lägre för kommuner med högre befolkningstäthet (90+ personer/km²), där endast ett av fem beslut resulterade i veto (observera att underlaget är litet). Detta kan eventuellt bero på ojämna befolkningsfördelning i kommunen, där tätbefolkade kommuner kan ha en stor centralort men färre mindre tätorter utöver centralorten (vilket gör att färre "riskerar" bo närmare vindkraftverk), medan lågbefolkade kommuner kan ha flera mindre orter utspridda i kommunen (vilket ökar sannolikheten för att fler människor bor närmare vindkraftverk).

Det kan också noteras att de tre kommuner i undersökningen med högst befolkningstäthet (Landskrona, Borås och Halmstad) samtliga tillstyrkt vindkraftsansökningar. (Det bör noteras att vi inte haft underlag för att mäta antal fastigheter nära den planerade vindkraftsparken, exempelvis inom 1–3 eller 1–5 kilometer, vilket vore en intressant faktor att belysa framöver.)

Figur A1:36. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på olika kategorier av befolkningstäthet. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

Projektör	Projektnamn	Kommun	År/Månad	Ja/Nej	Invånare/km2
RWE Renewables Sweden AB	Lundåkra	Landskrona	2025-04	Ja	336
Zephyr	Våssberg	Borås	2024-03	Ja	126
Tekniska verken	Rångedala	Borås	2024-09	Ja	126
Vasa Vind	Bräknesbacken	Halmstad	2024-09	Ja	104
RES Renewable Norden AB	Stora Uvberget	Eskilstuna	2024-03	Nej	97
Tekniska verken	Falkenbergsmotet	Falkenberg	2025-04	Nej	43
Cloudberry	Lugnäsberget	Mariestad	2025-04	Nej	41
Njordr/OX2	Galmsjömyran	Sandviken	2024-03	Ja	33
VKS Vindkraft Sverige AB	Västerlisa	Norrköping	2024-03	Nej	33
Fred Olsen Renewables	Stora Vädern	Oskarshamn	2024-03	Nej	26
Eolus	Marbäck	Ulricehamn	2024-09	Ja	24
Tekniska verken	Strängsöred	Ulricehamn	2025-06	Ja	24
Vasa Vind	Rummelberget	Hofors	2024-05	Nej	23
Fortum	Borgvik	Grums	2025-06	Nej	23
Wpd	Stormossen	Hofors	2024-06	Nej	23
Eurowind Energy	Liasjön	Osby	2025-02	Nej	22
SR Energy	Kärnebo	Mönsterås	2024-02	Nej	22
Galileo Empower	Ingarp	Gnosjö	2025-03	Nej	22
SR Energy	Mörtsjö	Finspång	2024-04	Nej	20
Galileo Empower	Vrenninge	Sala	2025-06	Nej	20
Eolus	Kesemossen	Herrljunga	2025-04	Ja	19

Fred Olsen Renewables	Orreklint	Västervik	2024-12	Nej	19
Vattenfall	Västra Tjust	Västervik	2025-05	Nej	19
Åkesson & Bjerknaes AB	Stora Moshult	Vetlanda	2024-04	Nej	18
Billyvind	Åmjölkesbo	Vetlanda	2024-12	Nej	18
Munkhyttan 2 Vindkraft	Munkhyttan 2	Lindesberg	2024-12	Ja	17
Eolus	Grindtorpet	Nybro	2025-03	Nej	17
Rabbalshede Kraft	Brattön-Sälelund	Munkedal	2024-10	Ja	16
EnbW	Fallnaveka	Ljungby	2025-08	Nej	16
Hydro Rein/IOWN	Gräshult	Ljungby	2025-08	Nej	16
Zephyr	Ommaberget	Tranemo	2024-06	Nej	16
Galileo Empower	Rosberget	Gagnef	2025-05	Nej	14
Eolus/Hydro Rein	Styggtjärnsberget	Norberg	2025-06	Nej	13
Zephyr	Uvberget	Smedjebacken	2024-06	Nej	11
SR Energy	Siksberget	Smedjebacken	2025-06	Nej	11
RES Renewable Norden AB	Bjällhögen	Bengtstorsfors	2025-05	Nej	10
Fortum	Klinthögen	Bengtstorsfors	2025-05	Nej	10
Holmen Energi	Högaliden 2	Robertstorsfors	2024-06	Ja	5
RES Renewable Norden AB	Storåsen	Ånge	2024-06	Ja	3
OX2	Marktiärn	Ånge	2024-10	Ja	3
RWE Renewables Sweden AB	Östavall	Ånge	2024-06	Nej	3
RWE Renewables Sweden AB	Långåsen	Ånge	2024-10	Nej	3
RWE	Rödmyran/ Spångberget	Ånge	2025-06	Nej	3
Hvalfiken	Koberget	Ånge	2025-06	Nej	3
Landinfra Energy	Avundsåsen	Torsby	2024-12	Nej	3
Aneo	Salsberget	Bjurholm	2025-04	Nej	2
RES Renewable Norden AB	Igulsberget	Härjedalen	2024-03	Nej	1
Fred Olsen Renewables	Frägnberget	Härjedalen	2024-09	Nej	1

Tabell A1:4. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 med info om utfall och befolkningstäthet.

5.15 Opinionen i länet

Bakgrund

Se i tabell A1:5 resultatet per län i Verianundersökning 2022 respektive 2025, som gjorts på uppdrag av nätverket Vindkraftens klimatnytta. Undersökningen omfattade 3 300 svarande personer och genomfördes genom onlineintervjuer den 27 januari till 10 februari 2025.²³

Frågan är om länsinvånarnas inställning återspeglas i hur kommunerna i länet har ställt sig till vindkraftsprojekt.

Resultat och slutsats

I figur A1:37 framgår hur stor andel av de 48 besluten under perioden 2024–12 augusti 2025 som fått respektive inte fått tillstyrkan, fördelat på hur länsinvånarna svarat på frågan: *”Anser du att din kommun bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige?”* Vi definierar den ”vindkraftspositiva opinionen” i länet som stark då minst 60 procent svarade ja, medelstark då 50–60 procent svarade ja, och svag då mindre än 50 procent svarade ja.

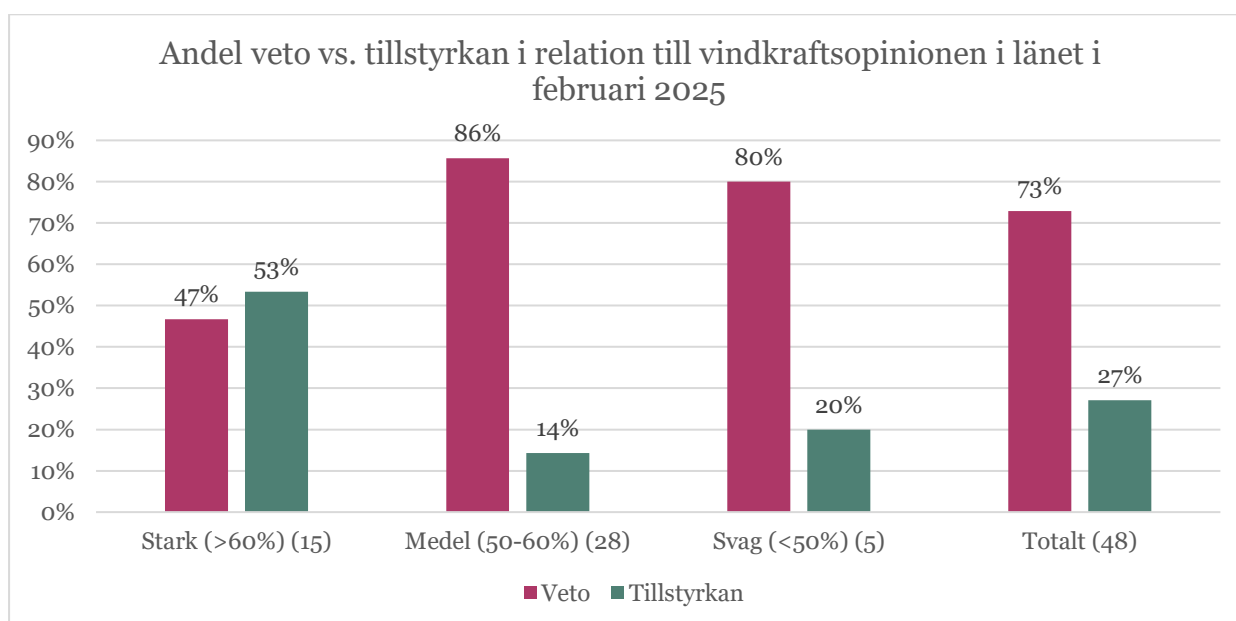
När kommunen låg i ett län där en relativt stor majoritet av invånarna – minst 60 procent – enligt Verianundersökningen ansåg att den egna kommunen bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige, fick 53 procent av projekten (åtta av femton) kommunal tillstyrkan under 2024–augusti 2025. När kommunen i stället låg i ett län med medelstark eller svag vindkraftsopinion var det endast 14 respektive 20 procent av projekten som fick kommunal tillstyrkan.

Om man vänder på redovisningen, *och i stället utgår från de 48 kommunala besluten*, framgår att i de län där de 35 besluten om veto fattades ansåg trots allt i genomsnitt mer än 50 procent (56%) av de svarande i Verianundersökningen att den egna kommunen bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige. I de län där de 13 besluten om tillstyrkan fattades ansåg i genomsnitt 65 procent av de svarande på Verianundersökningen i februari 2025 att den egna kommunen bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige.

²³ Nätverket Vindkraftens Klimatnytta, 2025-06-27, Sex av tio vill ha vindkraft i egna kommunen

	FEBRUARI 2022: Anser du att din kommun bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige?			FEBRUARI 2025: Anser du att din kommun bör bidra till den fortsatta vindkraftsutbyggnaden i Sverige?		
	Ja	Nej	Vet ej	Ja	Nej	Vet ej
Blekinge	64%	31%	5%	56%	36%	8%
Dalarna	52%	36%	11%	50%	34%	17%
Gotland	73%	18%	9%	72%	20%	9%
Gävleborg	46%	40%	14%	48%	40%	13%
Halland	61%	26%	13%	52%	35%	13%
Jämtland	39%	45%	16%	47%	37%	16%
Jönköpings län	52%	33%	15%	54%	30%	16%
Kalmar län	51%	37%	12%	50%	39%	12%
Kronoberg	62%	26%	12%	57%	33%	10%
Norrbottn	45%	45%	10%	41%	46%	13%
Skåne	64%	22%	14%	64%	21%	15%
Stockholms län	61%	24%	16%	56%	26%	18%
Södermanland	61%	23%	16%	67%	22%	11%
Uppsala län	57%	31%	12%	73%	16%	11%
Värmland	51%	36%	14%	56%	32%	12%
Västerbotten	57%	27%	16%	50%	38%	11%
Västernorrland	55%	33%	12%	55%	32%	13%
Västmanland	51%	31%	18%	55%	29%	16%
Västra Götaland	66%	25%	9%	76%	13%	10%
Örebro län	58%	31%	11%	65%	23%	13%
Östergötland	61%	24%	15%	62%	24%	13%
Riket	58,3	28,5	13,2	58	28	14

Tabell A1:5. Resultat från Verianundersökningarna i februari 2022 och februari 2025.

Figur A1:37. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på vindkraftsopinionen i länet i februari 2025. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.16 Opinionen i kommunen

Bakgrund

Det har genomförts en rad kommunvisa opinionsmätningar där undersökningsbolagen Novus respektive Indikator, på beställning av vindkraftsföretagen, ställt frågor om hur kommuninvånarna ställt sig till vindkraftsutbyggnad i egna kommunen och huruvida kommunen bör använda sitt veto eller låta ansökningar gå vidare och avgöras i miljöprövningen.

Frågan är om det finns något samband mellan resultaten i ovan nämnda opinionsmätningar och hur kommunen har ställt sig i sitt beslut.

Resultat och slutsats

Sammantaget är det 34 kommuner som har fattat de 48 besluten. I tre av dessa kommuner har det genomförts en kommunvis opinionsmätning, som vi har funnit och som redovisats offentligt. Se tabell A1:6.

När det gäller opinionen i kommunen bygger underlaget endast på tre opinionsundersökningar, och det är svårt att dra några slutsatser om samvariation.

Projektör	Projektnamn	Kommun	Opinion för vindkraft	Kommunen
Zephyr ²⁴	Ommaberget	Tranemo	64 procent positiva vindkraft	Nej
Fortum ²⁵	Borgvik	Grums	54 procent för att låta miljöpröva	Nej
Njordr ²⁶	Galmsjömyran	Sandviken	54 procent anser kommunen bör bidra till utbyggnaden	Ja

Tabell A1:6. Översikt kommunala opinionsmätningar och berörda projekt 2024–12 augusti 2025, samt utfall i de kommunala besluten om dessa.

²⁴ Borås Tidning, 2024-06-04, Två av tre Tranemobor ger tummen upp till vindkraft

²⁵ Novus/Fortum, 2023, Opinionsmätning vindkraft: kommunerna Grums och Säffle

²⁶ Njordr, hemsidan 2025-10-27, Galmsjömyran vindkraftspark

5.17 Organiserat motstånd mot projektet

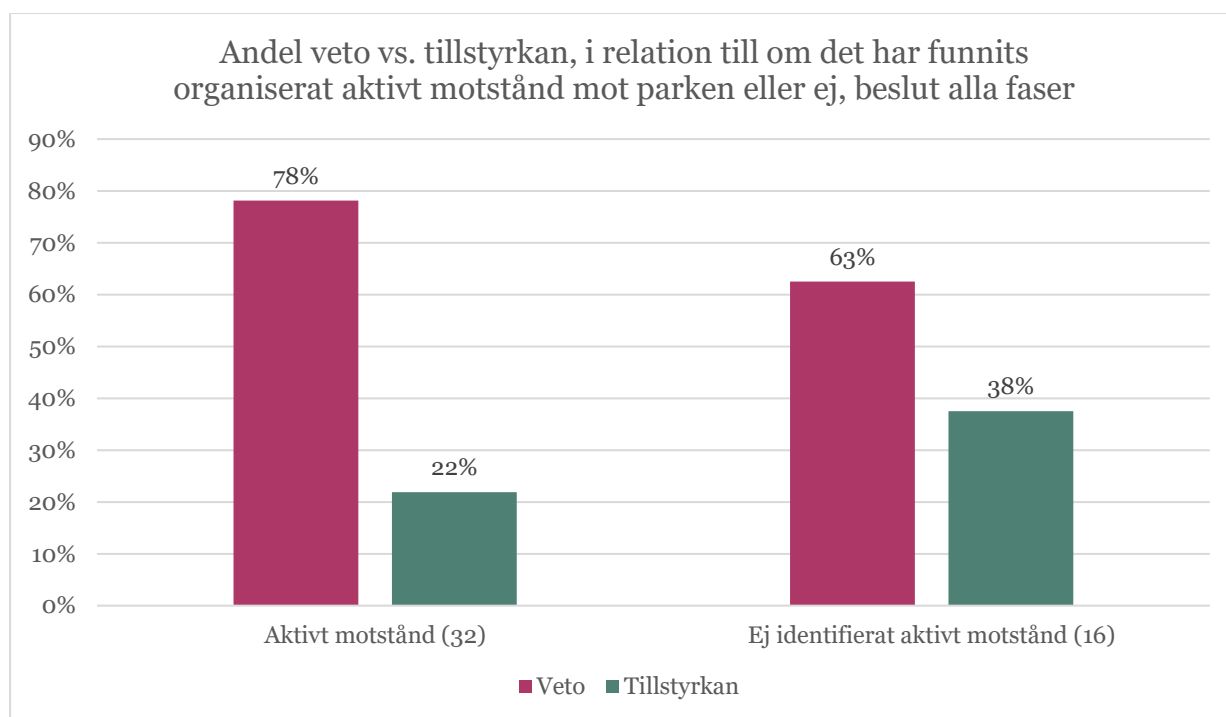
Bakgrund

Vi har först undersökt om närboende eller andra i kommunen aktivt har opinionsbildat mot den specifika parken – till exempel i lokala debattartiklar/insändare, via Facebook-grupper eller genom namninsamlingar. Vi har inte inkluderat projekt där motståndet endast bestått i att personer uttryckt sig negativt i mediaintervjuer, eftersom detta inte behöver avspegla om motståndet varit aktivt. Tydligt partipolitiskt kopplat motstånd har inte inkluderats, och vi har endast inkluderat motstånd som uttryckligen gäller den aktuella parken (inte generellt motstånd mot vindkraft i kommunen). Där vi inte hittade artiklar i Retriever har vi sökt vidare på Facebook och därefter på Google. Vi har därefter granskat hur kommunen ställde sig till vindkraftsprojektet.

Resultat och slutsats

Se i figur A1:38 statistik fördelad på huruvida det inför de 48 besluten fanns en aktiv opinionsbildning mot projektet. Sammanlagt har vi i 32 fall hittat tecken på organiserat motstånd och i 16 fall inte hittat sådana tecken. Dock är skillnaden inte jättestor vilket kan bero på att även andra faktorer kan ha spelat in.

Som förväntat är det en högre andel veto i de fall där vi har funnit ett organiserat motstånd, jämfört med där vi inte har funnit ett sådant motstånd.

Figur A1:38. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på huruvida det har funnits ett organiserat aktivt motstånd eller ej mot parken. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.18 Bygdemedel

Bakgrund

I ett pressmeddelande²⁷ den 9 september 2024 kommunicerade regeringen att de förslag som lagts i incitamentutredningens betänkande Värdet av vinden²⁸ – och därmed också förslaget om finansieringsvillkor, även ofta kallat bygdemedel – bereds vidare inom Regeringskansliet, och att man vill ”säkerställa att lokalsamhället ska kunna få del av intäkterna från vindkraftsparken”.

I Värdet av vinden föreslås att ”en kommun ska få förena sitt beslut om att tillstyrka tillstånd för en vindkraftspark med villkor om att tillståndshavaren, som en allmän kompensation för den förändring av landskapsbilden som parken innebär, årligen under parkens livstid ska finansiera utveckling av lokalsamhället”.

Med lokalsamhället menas ”föreningsliv, lokalt näringsliv, infrastruktur samt natur- och kulturmiljöer inom det geografiska område som påverkas av den förändring av landskapsbilden som en vindkraftspark innebär”.

I utredningsbetänkandet föreslogs att kommunen ska kunna ange att minst 0,25 procent av parkens produktionsintäkter ska avsättas till bygdemedel. Denna nivå sattes lågt av utredningen, med tanke på att ytterligare beskattning skulle kunna införas ”för att skapa en kommunal intäkt”.

Med tanke på att staten nu ska stå för ersättningen till kommunerna (på en nivå motsvarande fastighetsskatten) kan den nationellt reglerade nivån för bygdemedel att bli högre än 0,25 procent av produktionsintäkterna. En rad vindkraftsprojektörer har lovat kommunerna en procent av produktionsintäkterna i bygdemedel. Samtidigt har marknadsförutsättningarna för investeringsbeslut försämrats väsentligt, vilket gör att projektörer i flera fall har reducerat sina erbjudanden om bygdemedel.

Westander Klimat och Energi genomförde 2022, på uppdrag åt Incitamentutredningen, en enkät till 40 vindkraftsbolag om deras principer för bygdemedel.²⁹ Enkäten är sammanställd i bilaga 7 i del 2 av utredningens betänkande.³⁰

Eftersom det inte har funnits en nationell reglering har både modellerna och nivåerna för bygdemedel spretat kraftigt. Vi har därför, inom ramarna för denna studie, genomfört en ny enkät till projektörerna avseende de 48 projekt som denna rapport fokuserar på där följande frågeställning ingick:

”En av de faktorer som vi tittar på är vilken nivå på bygdemedel projektörer har ”lovat” eller på något sätt kommunicerat till kommunen, kopplat till projektet (t ex i specifika summor per verk eller i procentandel av intäkterna från vindparken).

²⁷ Regeringen, 2024-09-09, Satsningar på elektrifiering och grön omställning

²⁸ Statens offentliga utredningar, 2023-04-27, Värdet av vinden

²⁹ Regeringen, 2023, Värdet av vinden, Kompensation, incitament och planering för en hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften, Del 1: Överväganden och lagförslag

³⁰ Regeringen, 2023, Värdet av vinden, Kompensation, incitament och planering för en hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften, Del 2: Bilagor

[Projektörs] projekt [projekt] ingår i de 48 granskade besluten, och därför undrar vi om ni skulle kunna svara på följande frågor:

- 1. Vilken nivå på bygdemedel (om någon) utlovade ni för [projekt]?*
- 2. Har ni en generell policy/nivå för bygdemedel för alla era projekt?"*

Den avgörande frågan är om utlovade bygdemedel samvarierat med kommunernas beslut om veto eller tillstyrkan.

Resultat och slutsats

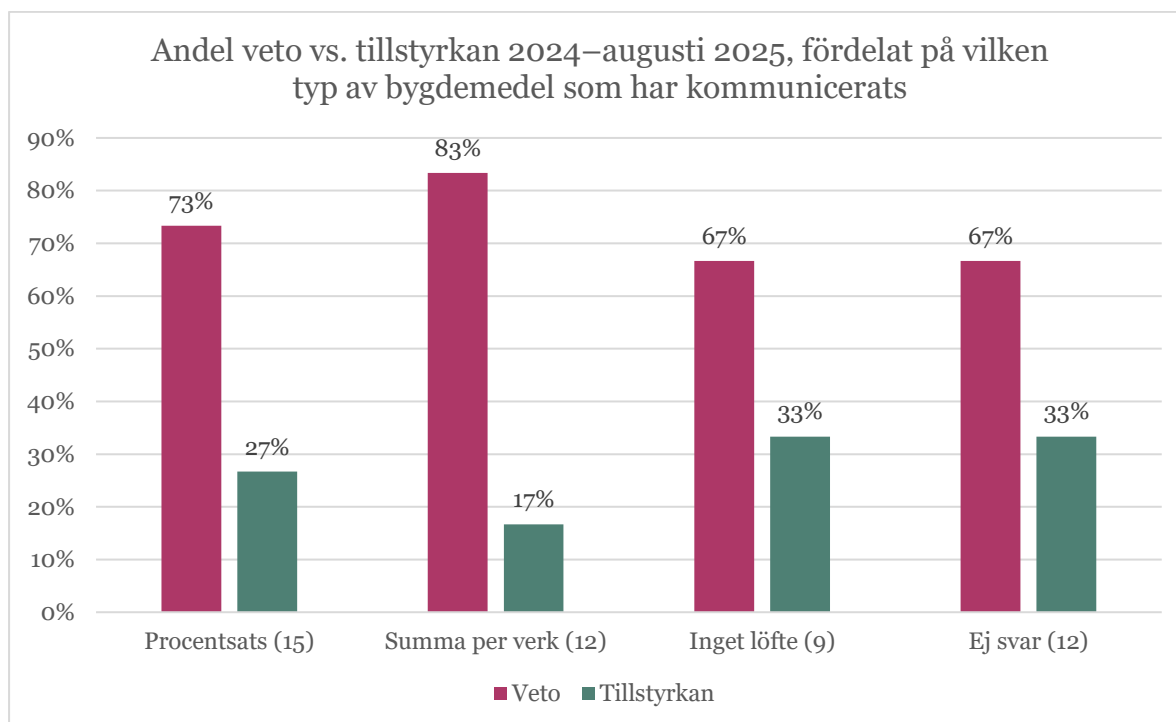
Se i figur A1:39 statistik fördelad på vilken typ av bygdemedel som kommunicerades av projektören (enligt projektörens egen uppgift) i anslutning till dessa 48 projekt.

Sammanlagt har det i 15 fall kommunicerats en procentsats, i 12 fall en summa per verk/år och i 9 fall har projektören angett att inget löfte om bygdemedel har kommunicerats. I 12 av fallen fick vi inget svar av projektören.

I samband med de 13 beslut som resulterade i kommunal tillstyrkan hade projektörerna innan beslutet kommunicerat löfte om bygdemedel i sex av fallen.

- I 2 av fallen hade projektören kommunicerat en summa per verk och år (20 000 respektive 10 000)
- I 4 av fallen hade projektören kommunicerat en procentsats (1 procent i tre fall, 0,2 procent i ett fall)
- I 3 av fallen hade projektören inte utlovat något bygdemedel
- I 4 av fallen har vi inte fått svar av projektören

När det gäller bygdemedel framgår, förvånande, att andelen veton 2024–augusti 2025 var något högre (78 procent) i de fall där ett löfte om bygdemedel hade kommunicerats, jämfört med de fall där inget löfte kommunicerats (67 procent) eller där vi inte fått svar av projektören (67 procent). Det bör noteras att projektören kan erbjuda en hög nivå på bygdemedel där det finns ett starkt motstånd, i ett försök att ändå få tillstyrkan. I de fall där bygdemedel har angetts som *summa per verk* är andelen veto något högre än i de fall där *procentsats av intäkterna* kommunicerats.

Figur A1:39. Kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 fördelade på huruvida projektören har kommunicerat en princip för bygdemedel (och i så fall vilken typ av princip) eller ej. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

5.19 Folkomröstningar om vindkraft

Bakgrund

Den som är röstberättigad i kommunen kan begära att fullmäktige ska ta ställning till om en lokal folkomröstning ska hållas i en viss fråga. Det kallas för ett folkiniciativ. *”Det förstärkta folkiniciativet innebär att en rådgivande folkomröstning ska hållas i en fråga om minst tio procent av de röstberättigade begär det om inte två tredjedelar av närvarande ledamöter i fullmäktige motsätter sig det.”*³¹ Kommunala folkomröstningar är alltid endast rådgivande.

Det har sedan år 2002 genomförts sju kommunala folkomröstningar om vindkraft i Sverige.³² I juni 2024 planerades också en folkomröstning i Orsa om två vindkraftsparker, men kort tid före omröstningen återkallade vindkraftsföretaget sin ansökan varpå folkomröstningen ställdes in.

I denna sammanställning har vi – eftersom underlaget är så litet men har relevans – också inkluderat tre folkomröstningar (varav den ena hade två frågor) avseende kustnära vindkraftsparker. Valdeltagandet och utfallet kan påverkas av när folkomröstningen genomfördes. Det finns tre möjliga tillfällen: i anslutning till riksdagsval, i anslutning till val till EU-parlamentet eller vid ett separat tillfälle. Utfallet kan delvis bero på utformningen av valsedeln, vilken eventuell bakgrundstext som fanns och exakt hur frågan formulerades. Här framgår hur frågorna har formulerats i samband med de olika folkomröstningarna:

Skurup (i samband med allmänna valen 15 september 2022)

I Naturvårdsverkets rapport ”Planering och kommunikation kring vindkraft i havet – en studie av lokala förankringsprocesser” från april 2010 framgår att frågan som ställdes i samband med folkomröstningen 2002 i Skurup var: *”Vill du att havsbaserad vindkraft skall få etableras inom kommunens område?”*³³

Sorsele (den 20 mars 2016, inte i samband med val)

I Sorsele hölls en folkomröstning om vindkraft. I denna var frågeställningen följande: *”Ska Sorsele kommun tillåta nya vindkraftsparker utöver de befintliga på Blaiken?”*³⁴

Malung-Sälen (27 september 2020, inte i samband med val)

I Malung-Sälen hölls en folkomröstning om vindkraft. Det verkar inte ha funnits någon frågeformulering, utan de röstande verkar ha kunnat välja en av följande röstsedlar:

”NEJ – jag motsätter mig uppförande av vindkraftspark Ripfjället

JA – jag är positiv till uppförande av vindkraftspark Ripfjället

*AVSTÅR – jag utnyttjar min rösträtt men tar inte ställning i fråga om uppförande av vindkraftspark Ripfjället”*³⁵

³¹ SKR, Kommunalt självstyre

³² Wikipedia, kommunala folkomröstningar i Sverige

³³ Naturvårdsverket, april 2010, Planering och kommunikation kring vindkraft i havet – en studie av lokala förankringsprocesser

³⁴ SVT Nyheter Västerbotten, 2016-03-20, Sorsele röstar om vindkraften

³⁵ SVT Nyheter Dalarna, 2022-09-27, Folket har sagt sitt – ingen vindkraft på Ripfjället

Söderhamn (i samband med allmänna valen 11 september 2022):

I Söderhamn hölls två folkomröstningar om vindkraft samtidigt. I dessa var frågeställningarna följande:

- Storgrundet: ”ska Söderhamns kommun tillåta etablering av vindkraft på Storgrundet?”
- Territorialvattnet: ”ska Söderhamns kommun tillåta etablering av vindkraft inom Söderhamns kommuns territorialvatten?”

I båda omröstningarna var svarsalternativen JA, NEJ och AVSTÅR.³⁶

Söderhamn (i samband med EU-valet 9 juni 2024):

I Söderhamn hölls en ny folkomröstning om vindkraft. Folkomröstningens frågeställning var: ”Ska Söderhamn tillåta etablering av vindkraft i kommunens inre vatten samt territorialhav?”

Svarsalternativen var:

- ”JA – tillåt etablering av vindkraft.
- NEJ – all ny etablering ska stoppas, därtill att kommunfullmäktige begär hos domstolen att få den tillstyrkan man gjorde gällande Storgrundet 2010 återkallad, tillika att beslutet 2022-12-19 om Storgrundet upphävs och ändras till ett nej.
- Avstår”³⁷

I den inställda folkomröstningen i Orsa i juni 2024 (i samband med EU-valet 9 juni 2024)

skulle frågan ha formulerats på följande sätt: ”Ska Orsa kommun tillåta vindkraftsprojekten Noppikoski och Jordikamäck?”

Svarsalternativen var JA, NEJ och AVSTÅR.³⁸

Nora (9 november 2025, ej i samband med val)

I Nora var frågeställningen följande: ”Ska Nora kommun tillåta den föreslagna etableringen av vindkraft i det utpekade området Älgfallet?”

Svarsalternativen var JA, NEJ och AVSTÅR.³⁹

Frågorna är dels hur resultatet har blivit och hur det har samvarierat med tillfället för omröstningen, dels huruvida kommunfullmäktige har följt resultatet i den rådgivande folkomröstningen.

Resultat och slutsats

Se i tabell A1:7 hur utfallen har blivit i de sju omröstningarna, samt hur resultatet har samvarierat med utfallet i omröstningen i kommunfullmäktige (KF)

När det gäller folkomröstningar om vindkraft (både till land och havs) framgår att i de fem första folkomröstningarna fick motståndarsidan majoritet. I den första omröstningen fick motståndarsidan ett övertag med 27 röster och i de efterföljande fick motståndarsidan gradvis

³⁶ Söderhamns kommun, 2022-09-16, Folkomröstningar om etablering av vindkraft – röstresultat 2022

³⁷ Söderhamns kommun, 2024-06-12, Folkomröstning om etablering av vindkraft – röstresultat 2024

³⁸ Orsa kommun, 2023-10-02, Beslut om folkomröstning om vindkraft 2024

³⁹ Nora kommun, 2025-10-30, Folkomröstning om vindkraft

en större majoritet. I den näst senaste omröstningen, i Söderhamn om den havsbaserade parken Storgrundet, fick ja-sidan ett övertag med åtta procentenheter efter att ha förlorat två år tidigare med 20 procentenheter. I den senaste omröstningen, i Nora den 9 november 2025, blev det återigen ett stort negativt övertag där nejsidan vann med 26 procentenheter, vilket är den största marginalen i någon av omröstningarna. I den första folkomröstningen, i Skurup, följde kommunen resultatet och stoppade projektet, men i Sorsele, Malung-Sälen och efter den första folkomröstningen om Storgrundet gick kommunfullmäktige emot den rådgivande folkomröstningen och tillstyrkte. Man kan också notera att valdeltagandet har varit högre när omröstningen skett i anslutning till riksdagsval, lägre när den skett vid ett separat tillfälle och allra lägst när omröstningen hållits i samband med valet till EU-parlamentet.

Kommun	Projekt	Datum/ tillfälle	Val- deltagande	Nej	Ja	Skillnad	KF-resultat
Skurup (kust) ⁴⁰	Abbekås	2002-09-15 riksdagsval	69,54% ⁴¹	3628 röster	3601 röster	-27 röster	Nej
Sorsele ⁴²	Vindkraft Generellt	2016-03-20 separat	62,5% ⁴³	51 %	46 %	-5 pe*	Ja ⁴⁴
Malung-Sälen ⁴⁵	Ripfjället	2020-09-27 separat	59,61% ⁴⁶	52 %	44 %	-8 pe*	Ja
Söderhamn (kust) ⁴⁷	Vindkraft i Territorial- vattnet	2022-09-11 riksdagsval	71,82% ⁴⁸	52 %	37 %	-15 pe*	Ja ⁴⁹
Söderhamn (kust) ⁵⁰	Storgrundet	2022-09-11 riksdagsval	71,82% ⁵¹	55 %	35 %	-20 pe*	Ja ⁵²
Söderhamn (kust) ⁵³	Storgrundet	2024-06-09 EU-val	45,04% ⁵⁴	43 %	51 %	+8 pe*	Inget nytt beslut taget
Nora ⁵⁵	Älgfallet	2025-11-09 separat	43,5% ⁵⁶	62 %	36 %	-26 pe*	Inget beslut taget

Tabell A1:7. Folkomröstningar om vindkraft (både landbaserad och havsbaserad), inklusive information om berörda projekt och utfall i besluten som rör dessa.

* Procentenheter

⁴⁰ Trelleborgs Allehanda, 2002-09-18, Nej i folkomröstning om vindkraft

⁴¹ Mejl från Mikael Heimdahl, Skurups kommun, 2025-10-31

⁴² SVT Nyheter Västerbotten, 2016-03-21, Nej till vindkraftspark

⁴³ Sorsele kommun, 2016-03-21, Sammanträdesprotokoll valnämnden, Slutligt resultat av folkomröstning 2016

⁴⁴ Det verkar inte som att folkomröstningen avsåg en specifik park, men efter folkomröstningen har Sorsele sagt ja till både Sandselehöjderna (Vattenfall, juni 2016) och Jiltjaur (Fred. Olsen, maj 2023)

⁴⁵ SVT Nyheter Dalarna, 2022-09-27, Folket har sagt sitt – ingen vindkraft på Ripfjället

⁴⁶ Mejl från Sandra Sjöström, nämndsekreterare kanslifunktionen, Malung-Sälens kommun, 2025-10-31

⁴⁷ Söderhamns kommun, 2022-09-16, Folkomröstningar om etablering av vindkraft – röstresultat 2022

⁴⁸ Mejl från Joel Fredin, kommunsekreterare Söderhamns kommun, 2025-10-31

⁴⁹ Kommunen tillstyrkte Storgrundet 2021-11-22, och bekräftade tillstyrkan i ett beslut 2022-12-19, efter folkomröstningen.

⁵⁰ Söderhamns kommun, 2022-09-16, Folkomröstningar om etablering av vindkraft – röstresultat 2022

⁵¹ Mejl från Joel Fredin, kommunsekreterare Söderhamns kommun, 2025-10-31

⁵² Kommunen tillstyrkte Storgrundet 2021-11-22, och bekräftade tillstyrkan i ett beslut 2022-12-19, efter folkomröstningen.

⁵³ Söderhamns kommun, 2024-06-12, Folkomröstning om etablering av vindkraft – röstresultat 2024

⁵⁴ Mejl från Joel Fredin, kommunsekreterare Söderhamns kommun, 2025-10-31

⁵⁵ Nora kommun, 2025-10-30, Folkomröstning om vindkraft

⁵⁶ SVT Nyheter, 2025-11-11, Folkomröstningen avgjord – nej till vindkraft i Nora

Appendix 2: Västra Götaland

Det finns en region – Västra Götaland – som särskiljer sig från andra län/regioner genom att bedriva ett aktivt arbete och planering för att möjliggöra en snabb utbyggnad av fossilfri elproduktion, däribland landbaserade vindkraft.

Hur särskiljer sig Västra Götaland?

Västra Götalandsregionen och Kommunalförbunden ingick i januari 2024 gemensamt en regional energiöverenskommelse, som enligt regionens hemsida ”ska utifrån organisationernas olika roller bidra till en ökad lokal elförsörjning genom stärkt kapacitet i elnät och ökad lokal fossilfri elproduktion.”⁵⁷

I överenskommelsen står bland annat att:

- *”Kommunalförbunden skapar gemensamma delregionala översiktsbilder över delregionens elförsörjning och eldistribution. När detta sker i tät samverkan med kommuner och region skapas en helhetsbild som har potential att skynda på elnätsutvecklingen samt rustar regionens konkurrenskraft.*
- *Kommunernas förutsättningar ser olika ut, men genom sitt samhällsplaneringsansvar kan kommunen proaktivt skapa förutsättningar för en snabb och kraftfull förstärkning av elnätet och lokal elproduktion.*
- *Västra Götalandsregionen ansvarar för samverkansplattformar för regionala aktörer inom länet och dialog med nationell nivå, och stöttar länets omställning genom satsningar på regional utveckling. Västra Götalandsregionen stöttar kommuner och kommunalförbund i framtagandet av en översiktsbild. Västra Götalandsregionen tar i dialog fram en regional översiktsbild som blir ett analys- och kunskapsunderlag för alla planeringsnivåer.”⁵⁸*

Kommunernas beslut under två olika perioder

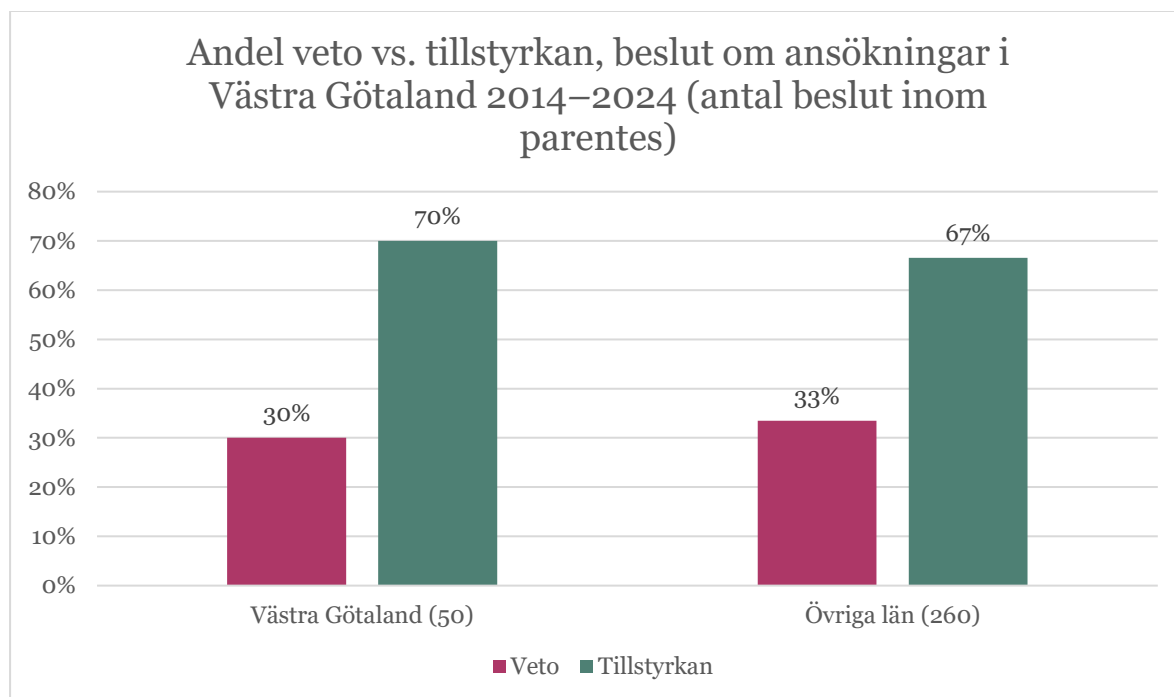
Vi har – utöver undersökningen om hur olika faktorer samvarierar med vetofrågan – också gjort en separat redovisning för kommunerna i Västra Götaland om tillstyrkan respektive veto, dels historiskt 2014–2024, dels perioden sedan 1 januari 2024, efter att den regionala energiöverenskommelsen (som ingicks i januari 2024 av Västra Götalandsregionen och Kommunalförbunden, och enligt regionens hemsida ”ska utifrån organisationernas olika roller bidra till en ökad lokal elförsörjning genom stärkt kapacitet i elnät och ökad lokal fossilfri elproduktion”) tecknats.

⁵⁷ Västra Götalandsregionen, januari 2024, ”Regional energiöverenskommelse Västra Götaland”

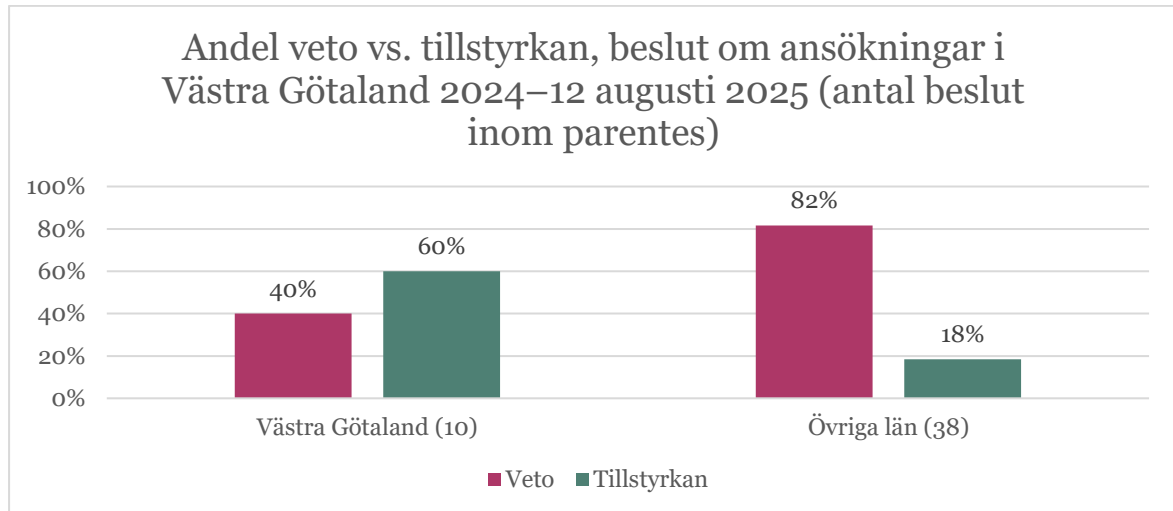
⁵⁸ Västra Götalandsregionen, januari 2024, ”Regional energiöverenskommelse Västra Götaland”

I figur A2:1 beskrivs resultatet när det avser andelen beslut om tillstyrkan respektive veto. Det fattades totalt 50 kommunala beslut avseende ansökningar i Västra Götaland 2014–2024, och kommunerna i länet tillstyrkte ungefär lika ofta som i övriga län i Sverige, med 70 procent tillstyrkan i Västra Götaland jämfört med 67 procent i övriga län. Under perioden 2024–12 augusti 2025 fattades totalt tio kommunala beslut om vindkraft i alla faser i länet. Av dessa fick sex ja och fyra nej, vilket innebär 60 procent tillstyrkan, jämfört med 18 procent tillstyrkan i övriga län under samma period. Se figur A2:2.

Det begränsade underlaget gör att det är svårt att dra några statistiska slutsatser, men i tabell A2:1 beskrivs de tio projekten i tabellformat. Det blir intressant att följa om andelen tillstyrkan i Västra Götaland fortsätter att vara högre än i övriga län, med tanke på regionens arbete med att utöka den fossilfria elproduktionen.

Figur A2:1. Kommunala beslut om ansökningar 2014–2024, fördelade på huruvida projektet har varit lokaliserat i Västra Götaland eller i annat län. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna.

Figur A2:2. Kommunal beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025, fördelade på huruvida projektet har varit lokaliserat i Västra Götaland eller i annat län. Totalt antal beslut är angivet inom parentes under staplarna. Sammantaget fick 35 av 48 beslut veto (73 procent) och 13 av 48 beslut (27 procent) tillstyrkan 2024–12 augusti 2025.

	RES/ Bjällhögen/ Bengtstors	Fortum/ Klinthögen/ Bengtstors	Zephyr/ Våssberg/ Borås	TV/ Rångedala/ Borås	Eolus/ Kesemossen/ Herrljunga	Cloudberry/ Lugnäsberget/ Mariestad	Rabbalshede/ Brattön-S./ Munkedal	Zephyr/ Ommaberget/ Tranemo	Eolus/ Marbäck/ Ulricehamn	TV/ Strängsred/ Ulricehamn
Resultat kommunalt beslut	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja
Antal verk	7	17	4	4	5	9	9	4	5	8
Typ av ansökan	Ny	Ny	Ny	Ny	Ny	Ny	Ny	Ny	Ny	Ny
Energi-park?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej		Nej	Nej	Nej	Nej
Partiers inställning	S: nej C: - V: - MP: - M: nej L: - KD: - SD: - Övr: -	S: nej C: - V: - MP: - M: - L: - KD: - SD: - Övr: -	S: ja C: ja V: ja MP: ja M: nej L: ja KD: nej SD: nej Övr: -	S: ja C: ja V: ja MP: ja M: nej L: ja KD: nej SD: nej Övr: -	S: ja C: ja V: ja MP: - M: nej L: ja KD: nej SD: nej Övr: -	S: - C: - V: - MP: - M: nej L: - KD: - SD: - Övr: -	S: ja C: ja V: ja MP: - M: ja L: ja KD: ja SD: ja Övr: -	S: nej C: nej V: nej MP: nej M: nej L: nej KD: nej SD: nej Övr: -	S: ja C: ja V: ja MP: - M: ja L: ja KD: ja SD: nej Övr: ja	S: ja C: ja V: ja MP: ja M: ja L: ja KD: ja SD: nej Övr: ja
Majoritet KF	Tidö + lokalt	Tidö + lokalt	Tidö + lokalt	Tidö + lokalt	Tidö + lokalt	Tidö + lokalt	Tidö + lokalt	Rödgrön	Tidö + lokalt	Tidö + lokalt
Kom. Planer	Nej	Nej	Oklart	Oklart	Ja	Nej	Delvis	Ja	Nej	Nej
Klass 1?	Ja	Ja	Delvis	Nej	Nej	Nej	Delvis	Ja	Nej	Nej
Tidigare VK	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Opinion län	76%	76%	76%	76%	76%	76%	76%	76%	76%	76%
Opinion kommun	-	-	-	-	-	-	-	64%	-	-
Motstånd	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja
Inv./km2	10	10	126	126	19	41	16	16	24	24
Bygdemedel	Ingen spec. nivå	0,25%	1%	0,2%	Oklart	Ingen spec. nivå	Oklart	150 000 per verk	Oklart	Ingen spec. nivå

Tabell A2:1. Översikt över kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025 i Västra Götaland.

Appendix 3: De 48 besluten

Tabell A3:1 visar en översikt över de totalt 48 beslut (i alla faser) som kommunerna har tagit beslut om 2024–12 augusti 2025. Listan är sorterad på kommun för respektive projekt.

Kommun	Projektör	Projektnamn	År/Månad	Ja/Nej
Bengtstors	RES Renewable Norden AB	Bjällhögen	2025-05	Nej
Bengtstors	Fortum	Klinthögen	2025-05	Nej
Bjurholm	Aneo	Salsberget	2025-04	Nej
Borås	Zephyr	Våssberg	2024-03	Ja
Borås	Tekniska verken	Rångedala	2024-09	Ja
Eskilstuna	RES Renewable Norden AB	Stora Uvberget	2024-03	Nej
Falkenberg	Tekniska verken	Falkenbergsmotet	2025-04	Nej
Finspång	SR Energy	Mörtsjö	2024-04	Nej
Gagnef	Galileo Empower	Rosberget	2025-05	Nej
Gnosjö	Galileo Empower	Ingarp	2025-03	Nej
Grums	Fortum	Borgvik	2025-06	Nej
Halmstad	Vasa Vind	Bräknesbacken	2024-09	Ja
Herrljunga	Eolus	Kesemossen	2025-04	Ja
Hofors	Vasa Vind	Rummelberget	2024-05	Nej
Hofors	Wpd	Stormossen	2024-06	Nej
Härjedalen	RES Renewable Norden AB	Igulsberget	2024-03	Nej
Härjedalen	Fred Olsen Renewables	Frägnberget	2024-09	Nej
Landskrona	RWE Renewables Sweden AB	Lundåkra	2025-04	Ja
Lindesberg	Munkhyttan 2 Vindkraft	Munkhyttan 2	2024-12	Ja
Ljungby	EnbW	Fallnaveka	2025-08	Nej
Ljungby	Hydro Rein/IOWN	Gråshult	2025-08	Nej
Mariestad	Cloudberry	Lugnäsberget	2025-04	Nej
Munkedal	Rabbalshede Kraft	Brattön-Sälelund	2024-10	Ja
Mönsterås	SR Energy	Kärnebo	2024-02	Nej
Norberg	Eolus/Hydro Rein	Styggjärnsberget	2025-06	Nej
Norrtälje	VKS Vindkraft Sverige AB	Västerlisa	2024-03	Nej
Nybro	Eolus	Grindtorpet	2025-03	Nej
Osby	Eurowind Energy	Liasjön	2025-02	Nej
Oskarshamn	Fred Olsen Renewables	Stora Vädern	2024-03	Nej
Robertstors	Holmen Energi	Högaliden 2	2024-06	Ja
Sala	Galileo Empower	Vrenninge	2025-06	Nej
Sandviken	Njordr/OX2	Galmsjömyran	2024-03	Ja
Smedjebacken	Zephyr	Uvberget	2024-06	Nej

Smedjebacken	SR Energy	Siksberget	2025-06	Nej
Torsby	Landinfra Energy	Avundsåsen	2024-12	Nej
Tranemo	Zephyr	Ommaberget	2024-06	Nej
Ulricehamn	Eolus	Marbäck	2024-09	Ja
Ulricehamn	Tekniska verken	Strängsered	2025-06	Ja
Vetlanda	Åkesson & Bjerkaes AB	Stora Moshult	2024-04	Nej
Vetlanda	Billyvind	Åmjölkesbo	2024-12	Nej
Västervik	Fred Olsen Renewables	Orreklint	2024-12	Nej
Västervik	Vattenfall	Västra Tjust	2025-05	Nej
Ånge	RES Renewable Norden AB	Storåsen	2024-06	Ja
Ånge	RWE Renewables Sweden AB	Östavall	2024-06	Nej
Ånge	OX2	Marktjärn	2024-10	Ja
Ånge	RWE Renewables Sweden AB	Långåsen	2024-10	Nej
Ånge	RWE	Rödmyran/Spångberget	2025-06	Nej
Ånge	Hvalfiskén	Koberget	2025-06	Nej

Tabell A3:1. Översikt över 48 kommunala beslut i alla faser 2024–12 augusti 2025.

Appendix 4: Faktorer och tidsperioder

I tabell A4:1 anges vilka tidsperioder som har inkluderats i analysen av respektive faktor.

Faktor	2014–2024 <i>enbart ansökningar</i>	2024–2025 <i>alla faser</i>	Annan period
Elområde	x	x	
Län	x	x	
Antal verk	x	x	
Maxhöjd	x	x	
Typ av ansökan	x	x	
Vindkraftspark eller energipark?		x	
Kommunstyrelsens ordförande		x	
Majoritet i kommunfullmäktige			2021–2024 <i>enbart ansökningar</i>
Tidpunkt kommunval			2010–2022 <i>enbart ansökningar</i>
Nationell regering	x		
Kommunens planer		x	
Klass 1		x	
Tidigare utbyggd vindkraft i kommunen		x	
Opinionen i länet		x	
Opinionen i kommunen		x	
Organiserat motstånd		x	
Befolkningstäthet		x	
Bygdemedel		x	
Folkomröstningar			2002–2025 <i>endast ansökningar</i>

Tabell A4:1. Översikt över vilka tidsperioder som har inkluderats i analysen av respektive faktor.